

**TÜRKİYE DE Kİ RAFTİNG VE AKARSU KANO SLALOM
SPORCULARININ SPORA BAŞLAMA NEDENLERİ VE BEKLENTİLERİNİN
BELİRLENMESİ**

NURCAN EMNİYET

Beden eğitimi ve Spor Anabilim Dalı

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi NURCAN DEMİREL**

Yüksek Lisans Tezi - 2018

T.C.
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
KIŞ SPORLARI VE SPOR BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

**TÜRKİYE'DEKİ RAFTING VE AKARSU KANO SLALOM
SPORCULARININ SPORA BAŞLAMA NEDENLERİ VE
BEKLENTİLERİNİN BELİRLENMESİ**

Nurcan EMNİYET

Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı
Yüksek Lisans Tezi

Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Nurcan DEMİREL

ERZURUM
2018

T.C.
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
KIŞ SPORLARI VE SPOR BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI

TÜRKİYE'DE RAFTİNG VE AKARSU KANO SLALOM
SPORCULARININ SPORA BAŞLAMA NEDENLERİ VE
BEKLENTİLERİNİN BELİRLENMESİ

Nurcan EMNİYET

Tez Savunma Tarihi :27/04/.2018

Tez Danışmanı : Dr. Öğr. Üyesi Nurcan DEMİREL (Atatürk Üniversitesi)

Jüri Üyesi : Doç. Dr. Fatih KIYICI (Atatürk Üniversitesi)

Jüri Üyesi : Dr. Öğr. Üyesi İzzet UÇAN (Bayburt Üniversitesi)

Onay

Bu çalışma yukarıdaki jüri tarafından **Yüksek Lisans Tezi** olarak kabul edilmiştir.

Doç. Dr. Fatih KIYICI
Enstitü Müdürü

Yüksek Lisans Tezi
ERZURUM - 2018

İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜR	II
ÖZET	III
ABSTRACT.....	IV
SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ.....	V
ŞEKİLLER DİZİNİ.....	VI
TABLOLAR DİZİNİ.....	VII
1.GİRİŞ	1
2. GENEL BİLGİLER.....	5
2.1. TANIMLAR	5
2.1.1. SPOR	5
2.1.2. SPORCU.....	11
2.1.3. DOĞA SPORU	14
2.1.3.1. SU SPORLARI	17
3. MATERYAL METOD	38
3.1. ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ.....	39
3.2. ARAŞTIRMANIN EVREN VE ÖRNEKLEMİ	40
3.3. VERİLERİN İŞLENİP ÇÖZÜMLENMESİ.....	40
4. BULGULAR.....	41
6. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	89
KAYNAKLAR	92
EKLER	101

TEŞEKKÜR

Yüksek lisans tezi olarak sunmuş olduğum bu çalışmayı değerli bilgi ve katkılarıyla yöneten, tez çalışmamın planlanmasından yürütülmesine kadar her aşamasında gösterdiği sabır ve desteğiyle yardımlarını esirgemeyen Danışmanım Sayın Dr. Öğr. Üyesi Nurcan DEMİREL'e teşekkür ederim.

Çalışmamda kaynak olarak kullandığım bilgilerinden yararlandığım "Rafting Temel Bilgiler" kitabının yazarı, Rafting Milli Takım Antrenörü sevgili dayımız İbrahim Sarı'ya ve rafting ve kano branşlarıyla beni tanıştıran eğitim hayatımın hayali olan tez aşamamda bana destek sağlayan eşime teşekkür ederim. Bu çalışmayı özel olarak; sekiz aylık anne olarak tez çalışmamın son döneminde beni oldukça zorlayan ve bir o kadarda hırslandıran, adı gibi nehirlerde olması dileği ile kızıma armağan ediyorum.

Nurcan EMNİYET

ÖZET

“TÜRKİYE DEKİ RAFTİNG VE AKARSU KANO SLALOM SPORCULARININ SPORA BAŞLAMA NEDENLERİ VE BEKLENTİLERİNİN BELİRLENMESİ”

Amaç: Bu çalışmanın amacı Türkiye’de aktif olarak rafting ve akarsu kano slalom sporu yapan bayan/erkek sporcuların spora başlama nedenleri ve beklentilerinin belirlenmesidir.

Materyal ve Metot: Sporcular Türkiye Kano Federasyonu sıralamasında yer alan Doğu Karadeniz bölgesinden rastgele seçilen 16-23 yaş ümitler kategorisinde yarışan 40 erkek, 30 bayan toplam 70 sporcu ile oluşmaktadır. Araştırmada kullanılan anketlerde elde edilen veriler bilgisayar ortamında hesaplanıp verilerin aritmetik ortalama dağılımları, frekans ve yüzdeleri bulunup karşılaştırmada Bağımsız T-testi, Mann Whitney Testi ve Kruskal Wallis H Testi kullanılmıştır. 5’li Likert dereceleme ölçeğinde bulunan yorumlarda belirlenen aralıklar, $4/5=0.80$ formülü ile sonuçlandırılmıştır. Çıkan sonuca göre; 1.00-1.80 (1-kesinlikle katılmıyorum) 1.81-2.60 (2-katılmıyorum) 2.61-3.40 (3-ne katılıyorum ne katılmıyorum) 3.41-4.20 (4-katılıyorum) 4.21-5.00 (5-kesinlikle katılıyorum) şeklinde puanlama yapılmıştır.

Bulgular: Aktif olarak rafting ve kano yapan sporcuların spora başlama nedenleri incelendiğinde spor yaparak sağlıklı olmanın etkisinin erkek sporcularda kadın sporculardan daha fazla olduğu görülmektedir. Sporcuların spordan beklentileri arasında bulunan iyi bir fiziki görünüme sahip olunması durumu, erkek sporcular için kadınlara oranla daha önemlidir.

Sonuç: Türkiye’de aktif olarak rafting ve kano sporu ile uğraşan sporcuların, spora başlama nedenleri arasında diğer yapılan çalışmalarda da görüldüğü gibi ailesinin ve yakın çevrenin teşvik eden ve destekleyen en önemli unsurlardan biri olması, rafting ve kano sporunu sevilmesi, milli takım sporcusu olma isteği, sağlıklı bir fiziksel görünüme sahip olmak ve tanınan sporcu olma isteğinin doğması bu sporlara başlamada en önemli etken olduğu görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Akarsu kano, Rafting, Sporcu, Spora başlama, Spordan beklentiler.

ABSTRACT

THE DETERMINATION OF RAFTING AND WHITEWATER SLALOM SPORTSMEN'S REASONS TO START DOING SPORTS

Purpose: The purpose of this study is to define both men's and women's reasons to start rafting and whitewater kayaking actively and their expectations in Turkey.

Material and Method: 40 men and 30 women who competed in 16-23 age range and took part in Turkish Canoe Federation are randomly selected from the East Black Sea region. In the research, the obtained data through the surveys has been calculated via computer and frequency, percentage and arithmetic average have been found. To compare, Independent samples T-test, Mann Whitney Test and Kruskal Wallis H Test have been used. The comments on a 5 licert scale are determined by 4/5=0,80 formulation. The calculation based on this formula is; 1.00-1.80 (1 – Strongly Disagree) 1.81-2.60 (2 – Disagree) 2.61-3.40 (3 – Neither Agree Nor Disagree) 3.41-4.20 (4 – Agree) 4.21-5.00 (5 – Strongly Agree).

Results: When the reasons of the sportsmen who does rafting and kayaking are examined, male sportsmen have a higher percentage in terms of leading a healthy life style. To have an attractive physical figure is more important to the male sportsmen compared to the female sportsmen.

Conclusion: As it can be seen on several other research done in Turkey, encouregement of family and immediate vicinity is one of the most important factors which makes the sportsmen involved in rafting and whitewater kayaking, while the main reason behind enjoying rafting and whitewater kayaking appears to be the wish to look healthier and be a well known sportsmen

Key Words: Whitewater kayaking, Rafting, Sportsmen, Start doing a sport, Expectations from the sport.

SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ

GSGM : Gençlik Spor Genel Müdürlüğü

ICF : International Canoe Federation

IRF : International Rafting Federation

ŞEKİLLER DİZİNİ

<u>Sekil No</u>	<u>Sayfa No</u>
Şekil 2.1. Raft.....	24
Şekil 2.2. Çift kişilik kayak.....	24
Şekil 2.3. Tek kişilik kayak.....	24
Şekil 2.4. Kataraft	24
Şekil 2.5. Kano çeşitleri	31
Şekil 4.1. Araştırmaya katılan sporcuların cinsiyetlerine ilişkin bulgular	41
Şekil 4.2. Araştırmaya katılan sporcuların ne kadar süredir lisanslı olarak spor yaptığına dair özellikleri.....	42
Şekil 4.3. Araştırmaya katılan sporcuların branşlarına dair bulgular	42
Şekil 4.4. Araştırmaya katılan sporcuların medeni durumlarına ilişkin bulgular.....	43
Şekil 4.5. Araştırmaya katılan sporcuların milli sporcu olup olmadıklarına ilişkin bulgular.....	43

TABLULAR DİZİNİ

<u>Tablo No</u>	<u>Sayfa No</u>
Tablo 2.1. Suda yapılan doğa sporları.....	18
Tablo 2.2. Nehirlerin zorluk derecelerine göre sınıflandırılması.....	21
Tablo 2.3. Uluslararası rafting federasyonu yarışma kategorileri.....	23
Tablo 2.4. Rafting botlarına ait özellikler	23
Tablo 2.5. Uluslararası rafting federasyonu sportif rafting yarışmaları.....	25
Tablo 2.6. Türkiye'nin akarsu turizmüne uygun alanları.....	30
Tablo 2.7. Kano yarışma sınıflarına ait bilgiler	35
Tablo 2.8. Kano yarışma sınıflarına ait kanoların taşınması gereken özellikler.....	35
Tablo 2.9. Türkiye genelinde kano yapılabilecek sahaları ve dönemleri.....	36
Tablo 4.1. Araştırmaya katılan sporcuların demografik özellikleri	41
Tablo 4.2. Sporcuları kano ve rafting sporlarına teşvik eden unsurların frekans ve yüzde dağılımları.....	44
Tablo 4.3. Sporcuların kano ve rafting sporları ile uğraşma nedenlerine ilişkin görüşlerinin frekans ve yüzde dağılımları.....	47
Tablo 4.4. Sporcuların spordan beklentilerine ilişkin frekans ve yüzde dağılımları.....	49
Tablo 4.5. Sporcuları kano/rafting sporuna teşvik eden unsurların normal dağılımı...	52
Tablo 4.6. Cinsiyetlere göre kano ve rafting sporuna teşvik eden unsurlar açısından farklılıklar	53
Tablo 4.7. Kadın ve erkek sporcuları kano/rafting sporu ile uğraşma nedenlerinin normal dağılım değerleri	56
Tablo 4.8. Cinsiyete göre kano ve rafting sporu uğraşma nedenleri	57
Tablo 4.9. Sporcuların kano/rafting sporundan beklentilerinin normal dağılımları.....	60

Tablo 4.10. Cinsiyete göre kano/rafting sporundan beklentiler.....	61
Tablo 4.11. Kadın ve erkek sporcuları kano/rafting sporuna teşvik eden unsurların normal dağılım değerleri	64
Tablo 4.12. Öğrenim durumuna göre kano/rafting sporuna teşvik eden unsurlar.....	65
Tablo 4.13. Sporcuların kano/rafting sporu ile uğraşma nedenlerinin normal dağılımı.....	68
Tablo 4.14. Öğrenim durumuna göre kano/rafting sporu ile uğraşma nedenleri.....	69
Tablo 4.15. Sporcuların kano/rafting sporundan beklentilerinin normal dağılımı.....	73
Tablo 4.16. Eğitim durumlarına göre kano ve rafting sporundan beklentiler.....	74

1. GİRİŞ

Sosyal yaşantının gelişip değişmesinin getirdiği hareketsiz yaşam temposu ve stres ile ortaya çıkan sağlık problemleri ile başa çıkabilme yöntemlerinden biri olan spora katılım durumu gün geçtikçe önemini daha da artırmaktadır. Spor; bireyin kendi özel çevresi dışına çıkarıp sosyal çevre haline dönüştürürken kazandığı kabiliyetlerini geliştiren, belli kurallara uyarak araç kullanarak veya kullanmayarak, bireysel ya da toplu olarak boş zaman değerlendirme faaliyetleri içerisinde yada bütün vaktini kaplayacak biçimde meslekleştiren bir yapı haline getiren, sosyalleşmeyi ve toplumda bütünleşmeyi sağlayan ve bununla birlikte ruh ve fiziği geliştiren, rekabetçi, dayanışmacı, kültürel ve rekabetçi bir olgu olarak tanımlamak mümkündür.¹

Spor, insan hayatını kaliteli geçirebilmesi açısından önemli bir faaliyettir. İnsanlar sporu fiziksel dirençlerini artırmak, serbest zamanlarını daha iyi geçirebilmek ve meslek sahibi olmak için yapabilirler.²

Spor; bireylerin sosyal yönlerini geliştirirken fiziksel, zihinsel ve duygusal gelişimlerine de katkı sağlayarak liderlik yeteneklerini keşfetmelerine yardımcı bir araçtır. Sporun dünya çapında barış ve dostluk kavramları ile ülke ekonomisine sağlamış olduğu olumlu birçok katkısı da vardır. Ayrıca, sporda kazanılan uluslararası başarılar sayesinde gerek basın yayın organlarının gerekse insanların spora yaklaşımı günümüzde stresle başa çıkabilme, daha sağlıklı bir vücuda sahip olma çabalarının ötesine de geçmiş bulunmaktadır. Bu sonuçla birlikte, günlük yaşamın içinde moral düzeyinin artmasında da spor önemli bir boyut kazanmıştır.³

Spor toplumsal bilinci değiştiren önemli bir etkinliktir. Bunun sebebi sporun gün geçtikçe daha fazla kitleye ulaşmış, yapılan organizasyonlarda kazanılan başarılarla birlikte uluslararası saygınlık ve sevinç göstergesi halini almaya başlamıştır.⁴

Sporu bir yaşam biçimi olarak değerlendirdiğimizde ise bu yaşam biçimini oluşturan, tamamlayıcı, hayatını her türlü etkileyen ve sahip olduğu yeteneklerin farkında olmasını sağlayan, insan hayatına yön verirken toplumsal olarak da kültürleşmeyi sağlayan önemli bir etkidir.⁵

Günümüzde ferdi ya da takım sporları olarak gelişen spor ahlakı ile birlikte gençler daha erken yaşlarda bilinçlenerek çeşitli spor dallarına yönelmişlerdir. Bu yönelme gerek sporun sağlık açısından bize kazandırdıklarından dolayı gerekse hayatımıza yön vermesinden dolayı olsun oldukça yaygınlaşmıştır. Bununla birlikte yeni arayışlara giren gençler yaşanan çevre şartları ile birlikte doğanın içinde olma, adrenalin ile birlikte yaşanan haz ve kazanılan uluslararası başarılarla doğa sporlarına olan ilgi de oldukça artmıştır.

Yaşanılan çevre ile direkt bağlantısı göz ardı edilemeyecek rafting ve akarsu kano gibi doğa sporlarının tercih edilme nedenleri de aslında sporu yaşadığı coğrafya ile bütünleştiren bireylerin bunu yaşam biçimi haline getirmesidir. Başlangıç olarak sadece doğa sporlarının ve macera tutkunu kişilerin tercihi olan rafting ve akarsu kano branşları zamanla bu kalıplardan çıkmayı başararak sadece rekreatif faaliyet olarak değil de bugün uluslararası şampiyonalara imza atacak sporcuların yetişmesine olanak tanıyan bir spor dalı haline gelmiştir.

Bu kapsamda bir faaliyet olarak sporla ilgilenme dışında da daha erken yaşlarda doğa sporlarından olan rafting ve akarsu kano slalom sporuna da ilgi oldukça yüksektir. Gerek bu alanda elde edilen başarılar olsun gerekse sporu yaşam biçimi haline getiren bireylerin spora olan ilgisinin artmasından ötürü olsun bu alanlara olan ilgi oldukça yaygınlaşmıştır. Sağlıklı bir görünüm elde etme, spordan maddi kazanç sağlama, iyi bir fiziki görünüm, uluslararası platformda yarışma isteği gibi birçok neden de son yıllarda spora teşvik olarak görülmektedir.

Bireylerin spora yönelmesinde etkili olan sosyal çevrenin yanında bunu devam ettirmelerinde spora katılan herkesin beklentilerini karşılamak için, sosyal çevrenin sağlanıp daha sağlıklı ve verimli spor yapabilme bilincinin ve kazandırılması sürecinde spor yöneticilerine ve eğitimcilerine önemli rol düşmektedir. Bu eğitimcilerin bireyleri spora teşvik etmede ve sporu sevdirmede sosyal çevrenin, ailenin, okulun ve arkadaşlarının etkisi de oldukça büyüktür.⁶

İnsan hayatını devam ettirebilmesi için sağlıklı bir çevrede bulunmalıdır.⁷Günümüzde doğa sporlarına olan ilginin giderek artması da kentleşmeden uzaklaşarak sağlıklı çevre içerisinde var olmaktan kaynaklanmaktadır. İnsanlar kapalı mekânlar yerine açık alanda yapılan enerjisi yüksek sporları tercih etmektedir. Bununla birlikte toplum olarak spora olan bakış açısı da değişmektedir.⁸

Spor insanların hayatına ilgi çekmeyi başararak birçok farklı yolla dahil olmayı başarmıştır. Bireylerin beklentilerine kendi istekleri doğrultusunda katkı vererek toplumsal hayatı da düzene sokmuştur. Kazanılan başarılarla kitleleri kendi ardından sürükleyen, vazgeçilmez zevk oluşturabilen bir olgu olarak toplumsal boyutta kendini kabul ettirecek bir noktaya gelmiştir.⁹

Dolayısıyla bunun sonucunda sportif aktiviteleri içinde bulunmak, toplumun uygarlaşmasına yardımcı olmuştur. Bundan dolayı da, devletinde spor bilincini geliştirerek yaygınlaştırması ile ilgili tedbirleri alması önemli hale gelmiştir.¹⁰

Gençlerin spora yönelmesinde rekreatif amaçların ön planda tutulması, sporun aynı zamanda bir eğitim aracı olarak değerlendirilmesi ve toplum sağlığı açısından büyük önem taşımaktadır. Nitekim gelişmiş toplumlarda bu amaçlarla spor yapan insanların sayısı, maddi amaçlarla spor yapanların çok üzerinde seyretmektedir. Bu konuda toplumu bilinçlendirme ve yönlendirme sorumluluğunu öncelikle medyanın taşıması gerektiği düşünülmektedir.

Aile, fazla bilinçli olmasa da çocuğunu spora yönlendirme çabası içerisinde. Ancak spor ortamı bulunmamaktadır. Yasalarla sorumluluk verilen spordan sorumlu yasal kurumlar bu konuda halkın çok gerisinde kalmaktadır. Okullar ise; gencin sporla ilk defa tanışması ve çeşitli branşlara yönlendirilmesinde daha fonksiyonel görülmektedir. Sınırlı imkânlarına rağmen okullar öncelikle beden eğitimi öğretmenleriyle bu konuda diğer faktörlere göre daha güzel bir ortama sahiptir. Nitekim son yıllarda okullarda beden eğitiminin mecburi ders bazındaki bağları gevşemiş ve ders dışındaki sporlara daha fazla yönelilmiştir. Böylece beden eğitiminin ilmi temellerdeki yelpazesi de genişlemiştir.

Bu bilgilerden hareketle çalışmanın amacı, akarsu kano sporuna katılan 16-23 yaş arası gençlerin, akarsu kano branşına yönelme nedenlerini ve beklentilerini tespit etmektir. Elde edilen bilgiler sonucunda akarsu kano sporunun gelişmesi ve yaygınlaştırılmasının sağlanması amaç edinilmektedir.

2. GENEL BİLGİLER

2.1. Tanımlar

2.1.1. Spor

Spor, bireyin aklını ve tüm bedenini kullanarak karşısındaki rakibine, kendisine, mesafesine ve zamana karşı ortak kurallar yapmış olduğu bir mücadele çeşididir.¹¹ Fişek'in tanımına göre ise spor, sporcu için kazanmaya yönelik teknik ve fiziki bir çaba; seyirci içinse performansa yönelik yarışma süreci; topluma yönelik bütün özellikleri kapsayan ve olduğu gibi yaşatan toplumsal bir araçtır.¹²

Spor, insanlığın ilk dönemlerinde temellerinin atıldığı bir aktivitedir. Bu dönemlerde yaşayanlar, daha ziyade kendilerini dış tehlikelere karşı koruyabilmek için savunma; beslenebilmek için de avcılık ile uğraşmak zorunda kalmışlardır. Bu noktada her hangi bir boş zaman ifadesinden söz etmemiz anlamsız olacaktır. Çünkü bu dönemde, insanoğlu yaşayabilmek için doğayla, vahşi hayvanlarla mücadele etmek zorundadır ve en ufak bir dikkatsizlik bile, insanların hayatlarını tehlikeye atabilecek türden olaylara neden olabilmektedir. Sonrasında doğadan buldukları ve avladıkları ile günlük ihtiyaçlarını karşılayan bireylerin oluşturdukları toplumlarda bölüm insanın müzik, spor, resim gibi, geçim sağlamada katkısı olmayan (üretici olmayan) etkinliklerle uğraşmaları, insanların kendisine gerektiğinden daha fazlasını üretmeye ve bulmaya zorlamıştır.¹³

Spor kelimesi köken olarak *disport* kelimesinden gelerek uzak durmak anlamına gelmektedir. Başka bir deyişle spor; eğlence anlamını taşımaktadır. Oyun ile çalışmayı birbirinden ayıran tutumdaki farklılıktır. Sporda sergilenen tutum oyun tutumudur; sadece sonuç için değil oynarken de yaşanılan zevktir.¹⁴ Ancak eski Yunan anlayışında spor ve oyun birbirlerinden ayrılıyordu. Bu ayrım Yunan anlayışına göre en iyi atlet anlayışını dile getirmekteydi. Yani bütün çocuklar oyun oynar, yorulduklarında oyunu

bırakır. Atletler ise yorulmalar bile oyunu devam ettirirler. Buna göre sporun bir oyun olduğu fakat her oyunun bir spor olmadığı sonucu doğmaktadır.¹⁵

Bulunmuş olduğumuz yüzyılda sporun özünden uzaklaşmış ve olduğundan farklı ifadelerle yeni tanımlamalar yapılmıştır. Spor bireyin doğasında bulunan gerginlik ve asabiyeti azaltmış, daha insancıl ve barışçıl yaşama ortamı yaratmıştır.¹⁶

Türklerde ise spor kelimesinin anlamı, idman sözcüğüne yüklenmiştir. Bu sözcük, Türklerin ilk dillerinin saptanmasından günümüze değin, küçük değişikliklere uğramış olsa da her zaman aynı anlamda kullanılmıştır.²

Genel manada spor; temel harekete ve mücadeleye dayalı olan ve bunun olabilmesi için gerekli olan bazı idman ve yarışmalardan oluşur. Bireysel veya grup halinde yapılan, kendine özel kurallara sahip, genel olarak bir yarışa dayalı, zihinsel ve bedensel yetilerinin gelişmesine katkı sağlayan eğlendirici ve eğitici bir uğraştır.¹⁷

Fişek, spor ile ilgili tanımları beş ana tema altında ele almıştır: Yaygın olan ilk tanıma göre, spor insanın yaşamında var olan beslenme ve yaşama dayalı saldırganlık duygusunu dostluk içinde rekabet ortamı yaratarak denetimi altına alan emniyetli bir yapıdır.¹⁸ Bunun sonucuna göre spor, saldırganlık içgüdüsünü kontrol etmeyi sağlayan mekanizma olmasının yanında, saldırganlık güdüsünü de pozitif hale çeviren güç haline gelmektedir. Kazanmak için mücadele etmek ve saldırganlığı da mücadele etmenin içerisine yerleştirmek, olumsuz bir anlama sahip olan saldırganlık kavramını daha da sempatik bir hale getirmektedir.

İkinci tanımıyla spor ise, kişinin ruh ile beden sağlığını koruyan, kişinin toplumda uyum içerisinde yaşamını sağlayan, günlük yaşamın sebep olduğu gerginlik ve sürtüşmelerinden bahseden bir etkidir. Bu tanıma göre de sporu kişinin toplumda var olma statüleri arasında ki uyumunu sağlayan bir araç olarak nitelendirmiştir.

Üçüncü tanıma göre sporu vatanını seven, devlet bünyesinde ulusal birliği destekleyen bir eğitim aracı olarak görmektedir. Bu tanımda devlet ve spor beraberliği yanında tehlike arz edecek bir durum vardır ki o da devletin spor üzerinde yönlendirme yapabilecek koşulları da kendi eliyle oluşturmasıdır.

Dördüncü tanıma göre spor, spor, bir yandan bireylerin birlik içerisinde hareket edip milliyetçi yanlarını ortaya çıkarmaktır. Her ne kadar başarı bireysel haz doğrultusunda kendini gösterme imkânı daha çok bulsa da milliyetçilik ilkesini var olma, ait olma bilincini geliştiren yapısıdır.

Beşinci tanım; oyun ve yarışmayı bütünleştiren, fiziksel yetenekleri daha fazla olanları kazanıma yönelik ödüllendiren, üst seviyede yarışma, oyun ve performans çalışmasına yönelik bir uğraşıdır. Nitekim sporun hangi dalı olursa olsun içinde mutlaka rekabet duygusunu taşıyan bununla birlikte kazanma hırsı ve oyun sistematikliğini birleştiren bir alan olduğu bilinmektedir. Fişek'e göre sporun, spor olabilmesi için bireyin yaptığı hareketleri (aktiviteleri), kendisini korumak için yapmaması gerekmektedir. Bu noktada diyebiliriz ki kendini savunma amaçlı yapılan içgüdüsel faaliyetler spor olamaz. İnsanların spor yapabilmeleri için öncelikle spora ayırmaları gereken zaman olmalıdır ancak yaşam ile mücadele içinde olan birisi için bu türden boş zaman bulunamayacağı aşikardır.¹³

Keten'e göre spor ise; insan doğasındaki savaşıma ve yaşama hırsının doğa ve içinde yaşadığı sosyal çevre ile birlikte ilişkiler kurarak, sistematik olarak, belirli kurallara dayalı, fiziki ve duygusal yönüyle toplumsal özellikleri ile kişiliğinin yarışmaya dönüşmesi veya bireyin beden ile ruh sağlığını dengeleyen etkinliklerin başarıya ve yarışmaya dönüşmüş şeklidir.¹⁹

Erkal'ın tanımına göre ise; "Spor, ferdin tabii çevresini beşeri çevre haline çevirirken elde ettiği kabiliyetleri geliştiren, belirli kurallar altında araçlı veya araçsız,

ferdi veya toplu olarak boş zaman faaliyeti kapsamı içinde veya tam zamanını alacak şekilde meslekleştirerek yaptığı, sosyalleştirici, toplumla bütünleştirici, ruh ve fiziği geliştiren rekabetçi, dayanışmacı ve kültürel bir olgudur".¹

Spor, beden eğitimi faaliyetlerini özelleştirip farklı branş dallarında somutlaşmış, üst seviyede yapıldığı takdirde psikolojik, fizyolojik, estetik, teknik ve taktik özellikler gerektiren yarışmaya dayalı kurallarla uygulanan bir faaliyettir. En önemli amacı ise sonuna kadar yarışa dahil olup başarı ile yarışı tamamlamaktır.²⁰

Sporla ulaşılmak istenilen en temel amaç fiziksel kapasiteyi artırarak estetikle birlikte başarıya ulaşmaktır. Teknolojinin de ilerlemesiyle birlikte daha geniş boyutlara ulaşarak boş zamanları kaliteli bir şekilde değerlendirmek, belirli kurallar dahilinde oyun kazanma ve kaybetme, başarıya ulaşma ve bununla birlikte maddi ve manevi sonuçlar elde etmek için yapılan toplumsal bir olgu haline gelmektedir.²¹

Sporu tercih etmenin hangi branş olursa olsun spora yönelmenin ana başlıklarını bu düşünce içerisinde değerlendirebiliriz.

Spor, ciddiye alınması gereken katı kurallar içeren bir oyun türüdür.²² Sağlanan sosyal şartlar ile uyumlu güç, hareket ve performans demektir. Sporun sistemler üzerinde de olumlu etkileri mevcuttur.

Hareket Sistemlerinde; hareket, birim, esneklik,

Sinir Sisteminde; çeviklik, çabukluk, sürat, refleks, denge,

Kalp Dolaşım Sistemlerinde; devamlılık,

Zihin Sisteminde; reaksiyon ve karar verme,

Morfolojide; estetik ve fiziki mükemmeliyet,

Endokrin Sistemde; iç salgı bezlerinin dengesi ve çalışması.²³

Sporu sosyolojik olarak değerlendirdiğimizde ise; insanın beden ve ruh yapısını geliştirmek bedeni ve ruh sağlığını geliştiren, insan iradesini güçlü kılan, bununla

birlikte grupla hareket etme bilincini oluşturarak dayanışma içinde olmayı sağlamaktadır. Spor kişiye iyi bir gelecek, maddi ve manevi güç ve üretkenlik kazandırarak kendine güveni gerçekleştirmektedir.²⁴

Buna göre, 1982 Anayasasında 59. Maddede; Devletin her yaştaki Türk vatandaşının beden ve ruh sağlığını geliştirecek tedbirler alması kabul edilmesi; sporun kitlelere yayılmasının teşvik edeceği ifade edilmiş ve başarılı sporunun da devlet tarafından korunacağı belirtilmiştir.¹

İnsanların spor yapmak için bahane üretmesine sebep olan faktörler şu şekildedir:

- Bazı sosyal ihtiyaçları karşılayabilmek,
- Sağlık, fiziksel uygunluk sağlama ve rehabilitasyon,
- Kontrollü riziko ve gerilimden kurtulma,
- Duygusal bunalımdan kurtulma,
- Sporla üst düzey tecrübeler elde etme,
- Eğlence, haz, sevinç, neşe gibi duygular edinme,
- Kendini ifade etme,
- Yeni deneyimler edinme,
- Sosyal ilişkiler edinme,
- Hız, dayanıklılık, kuvvet, zindelik, hastalıklara karşı direnme
- Benlik duygusunu iyileştirme.
- Boş vakitleri birlikte daha verimli geçirmek.²²

Sağlıklı nesillerin yetiştirilmesinde en önemli etken olan spor, çağdaş toplumların oluşmasında da önemli bir araç halini almıştır. Özellikle ergenlik dönemindeki gençlerin ve çocukların psikolojik ve fizyolojik yönden sağlıklarını ve

sosyal yaşantılarını önemli ölçüde etkileyerek iyi bir kişilik kazanmalarına katkı sağlamaktadır.²⁵

Günümüzde sporu bir eğitim aracı olarak değerlendirdiğimizde çocukların ve gençlerin gelişiminde önemli rol oynadığı bilinmektedir. Takım sporlarında bir gruba dahil olma, yardımlaşma, oyun kurallarına uyma ve grup arkadaşlarına saygılı olma gibi davranışları gelişmektedir.²⁶

Gençlik döneminde başlayan veya çocukluk döneminde başlayıp sürdürülmüş olan sporun kişilik gelişiminde katkıları çok büyüktür. Küçük yaştan itibaren toplumsal bir yapı üstlenme sorumluluk kavramlarının gelişmesi için yapılan eğitim yollarının başında spor gelir. Hangi spor dalı için olursa olsun yetenekleri için harcanan çaba düşüncenin gelişmesinde önemli rol oynar. Bireye herhangi bir amaç için çaba sarf etmesini, bunun için iradesini kullanıp fedakâr olmasını öğretir. Başarılı olmak için sadece ve sadece çalışma ile olacağını, başarıyı elde ettikçe çevresinin ilgisini ve tebrik-takdirini kazanacağını öğretir. Ferdi veya takım halinde yapılmış olan sporlarda kişinin kendisine verilen görevi en iyi şekilde yapması kişinin kendisinde sorumluluk, dayanışma, yardım, destek olabilme duygusunu geliştirir. Başka bir açıdan spor ergenlik çağında karşılaşılan önemli problemlerden biri olan arkadaşlarla iyi ilişki kurabilme ve samimi olabilme duygularını olumlu yönde geliştiren bir araçtır. Ortak kurallar ve amaçlar dahilinde bireyin kendisine ve karşısındakine saygı ve sevgi dahilinde oluşturulan arkadaşlıklar daha kalıcı olmakla birlikte kişiye olumlu kişilik özellikleri kazandırmaktadır. Gençlikte bu tür arkadaşlık kurmuş kişilerin toplumla ilişkileri daima daha kolay ve iyi olmuştur.²⁷

Spor bireylere sosyal ve kişisel kişilik hissi ve takım üyeliği hissi verip onları bir araya getirir. Spor bu eylemi birçok farklı yolla yapabilir. Sporun popüler olması, sosyal sınıf, cinsiyet, ırk ve yaş ayrımı yapmayan bir olgu olması, sosyal rollerini daha başarılı

yerine getirmesini sağlar. Spor, çekiciliği dolayısıyla toplumda gerilimi ve çatışmayı azaltarak sağlıklı iletişim kurulmasını sağlar.⁶

Sporun toplumları birleştirici ve bütünleştirici etkisi ele alındığında evrensel bir boyut kazanması dünyadaki var olan spor olgusunu da geliştirerek yoğun olarak yaygınlaştırılması gerektiğini ortaya koymuştur. Türkiye nüfusunun genel dağılımına bakıldığında % 27'sini 12-24 yaş arasının oluşturduğu, bunun dışında olan nüfusun grup ile genç nüfusun spora olan ihtiyacının daha çok olduğu belirtilmiştir. Gelişen ve değişen teknoloji çağında, ilerleyen tıp ve bilimsel çalışmalarla ortalama yaş sınırı yükselmiş ve spora olan ihtiyaç artmıştır.³

Spora başlama nedenleri arasında seçilen spor dalını sevmek ya da yalnızca spor sevgisi olarak değerlendirmek tek başına yeterli görülmemekle birlikte bireyleri spora yönelten sebepleri gruplandırmak mümkündür. Örneğin, ailesinde sporcu olan bir kişinin spora yönelmesi durumu, beden eğitimi öğretmenlerinin yönlendirmesi, yeni bir sosyal çevrede var olma, saldırganlık ve kendini gösterme duyguları, başarı ya da başarısızlık ölçütlerinin değerlendirilmesi, çeşitli dünya görüşleri, seyahat imkânları, milli duyguların pekişmesi, maddi manevi kazançlar için spor artık tercih edilebilmektedir.²⁸

2.1.2. Sporcu

Düzenli ve belirli bir programla antrenman yapan ferdi ya da takımın bir elemanı olarak, mensubu olduğu okulu, kulübü ve ülkeyi resmi spor organizasyonlarına katılarak temsil eden kişidir. Sporcu sporu amatör ya da profesyonel olarak yapabilir.¹²

Bireysel ya da takım olarak belirli kurallar dahilinde kendini spora veren ve bu amaçla sporu yaşam felsefesi haline getirip meslekleştiren, rekabet ile birlikte

dayanışmayı da gerektiren, kültürel bir yapı içerisinde yer alan, yapılan iş sonucunda kazanç sağlayan kişi aktif olarak sporcudur diyebiliriz.¹

Sporcunun kendini tanması iyi bir sporcuda aranan en önemli niteliklerden biridir. İyi bir sporcu olmak ise kendi vücudunu tanımakla neyi ne kadar yapabileceğini bilmekle ilgilidir. Kendini iyi tanıyan bir sporcu hangi spor dalında da iyi olacağını bilen sporcudur. Burada dikkat edilmesi gereken konu küçük yaşta sporcuların kendini tanması mümkün olmayacağı için bu sporcuların belirlenmesi ve yönlendirilmesinde ailenin ve beden eğitimcilerin önemli noktada rol almasıdır.²⁹

Spora erken yaşta başlanması spordaki başarıyı artırmaktadır. Çocukların ve gençlerin geleceğine yön veren branşlardaki başarılarının en üst düzeyde olması genç yaşta spora yönlendirilmesi ile mümkün olduğu bilinmektedir. Bu yönelme çocukların mümkün olan erken yaşta başarılı olabilecekleri kendilerini gösterebilecekleri branşlara yönelmesidir. İnsanın genetik yapısının spor branşı üzerindeki etkileri çok önemlidir. İnsana başarılı bir spor çevresi kazandırmak mümkündür, ancak iyi bir yapı kazandırmak mümkün değildir. Çocuğun ve gencin zamanında ve isabetli olarak kabiliyetine uygun branşlara ayrılabilmesi şampiyon olabilecek üstün yetenekli sporcuların ayrımını gerçekleştirebilecektir. İşte bu ayırmadaki kriterlerin en önemlilerinden birisi, spor dalına uygun kişilik ve fiziğe sahip sporcuyu seçmek, ikincisi ise bu seçimi mümkün olan en erken zamanda yapmaktır.³⁰

Bireylerin spora yönelmesinde ki amaçlar arasında eğlence, sağlık, sosyalleşme, şampiyon olma, statü kazanma gibi birçok etken bulunmaktadır. Sporcuların özellikle performans gerektiren yarışmalarda, müsabaka ortamı ile birlikte yoğun baskı içerisinde oldukları ve bundan oldukça etkilendikleri görülmektedir. Bununla birlikte sporcu gerek yarışma öncesinde gerekse yarışma esnasında ve sonrasında zaman zaman gerginlik yaşayabilmektedir. Bütün bunlarla birlikte yarışma kavramını sporcuların uzun süre

fiziksel ve psikolojik hazırlık dönemi içine girdiği, bütün fiziksel ve ruhsal kapasitenin performansa dönüştüğü bir etkinlik olarak değerlendirilebilir.³¹

Sporun her branşında ulaşılmak istenilen teknik ve taktik yeteneği etkili bir şekilde ortaya koymak en üst performansı sergileyebilmek için sporcunun mutlaka sadece seçmiş olduğu spor dalında kendini göstermesi ve ilerlemesi ile mümkün olabilmektedir. Her gün belirli bir disiplin içerisinde yapılan ve uzun zaman alan antrenmanlar, bunun yanı sıra antrenman dışındaki veya antrenman içindeki zihinsel çalışmalar sporcunun herhangi bir işte çalışarak kazanç sağlamasını zorlaştırmaktadır. Büyük organizasyonlarla düzenlenen spor müsabakalarının ilgi çekici olabilmesi ancak yüksek kalite ve performans sergilemekle ilgili olmaktadır. Bunun için de uzun süren, çok yönlü olan ve maddi açıdan yüksek harcamalar gerektiren hazırlıklar yapılmaktadır. Göz ardı edilen bu tür durumlarda sporcunun, sporu meslek gibi algılaması ve meslek edinmiş duruma gelmesi çok normal gözükmemektedir. Fakat sporcuları amatör ya da profesyonel olarak nitelendirmek toplumdan topluma değişiklik farklılıklar gösterebilmektedir.²⁶

Elit sporcuların spora başlamalarındaki amaç profesyonel olduktan sonra kendini spora adayarak yalnızca bir iş olarak görmek değildir. Hiçbir elit sporcu elit olmadan önce kendini spora adayarak direk olarak en üst performansı sergileyemez. Bütün bunlar bazı sporcuda var olan bazı gelişmeler sonucunda ortaya çıkmaktadır. Düzenli antrenmanlarla birlikte öncelikle performans seviyesi yükselmekte ve fiziksel gelişimi artmaktadır. Fiziksel gelişimin artması ile birlikte performans gelişimi de gerçekleşmiş olur. Spora yönelen elit sporcu adayında fiziksel gelişimle beraber, sosyal gelişimde başlar ve sporcunun topluma uyumuna yardımcı olur. Yeteneğini olumlu ölçüde performansa döken sporcu, çevresinde de kabul gören bir birey haline gelerek yaptığı

spor dalına daha fazla önem vermiş olup çevresinde spora yeni başlayacak olanlar içinde iyi bir örnek olmayı teşkil eder.¹⁰

Antrenör, beden eğitimi öğretmeni, anneler babalar çocuğun spor eğitiminde rol alıyorlar ise bazı önemli konuları dikkate almalıdır. Antrenör ne kadar tecrübeli ve açık fikirli olursa olsun eğer etkili iletişim kuramıyorsa bilginisin hiçbir anlamı kalmaz. İletişim muhtemelen bütün alanlar için önemlidir. Antrenör yaptığı her işe, eğittiği her sporcuya, aldığı her karara tarafsız bir gözle bakıp değerlendirebilmeli, eleştiriye açık olabilmeli, çok yönlü düşünebilmelidir. Yerine göre kendisini sporcusunun ya da ailesinin yerine koyarak olayları diğer açılardan da değerlendirebilmelidir.³²

Başarılı bir sporcunun yetişmesi için aile, antrenör ve sporcunun birlikte uyumlu bir biçimde hareket etmesi gerekmektedir ve aradaki iletişimin sürekli olarak devam ettirilmesine çaba harcanmalıdır. Bu nedenle antrenör, aile ve sporcuların yapması ve yapmaması gereken davranışlara dikkat etmesi gerekmektedir.

2.1.3. Doğa sporu

Spor denilince akla ilk gelenler alışa gelmiş açık alanda ve kapalı alanda yapılan sporlardır. Bunların başlıcaları; futbol, basketbol, voleybol, atletizm, yüzme v.b.'dir. Genellikle, az sayıda insanın hareketli olarak yaptığı aktiviteleri büyük bir çoğunluk oturarak izlemek zorunda kalmaktadır. Gelişmiş toplumlarda, artık insanlar izlemek değil, uygulamak ve içinde olmak istemektedir. Son 10 yıl içinde alışa gelmiş sporlar terk edilerek sıra dışı sporlara olan ilgide bir artış olmuştur. İnsanlar artık şehir ortamından uzaklaşarak doğa içerisinde bulunmak, rahatlamak, dinlenmek, enerjilerini tazelemek gibi sebeplerle geleneksel sporların dışında yeni spor türleri ortaya çıkarmaya başlamışlardır.

Doğa sporları Priest ve Gass'a (1997) göre açık alan rekreasyonun sadece insan gücü ile oluşturulmuş halidir.³³

Doğa sporları; doğanın kendi bünyesinde var olan yaşam alanları dahilinde taşıdığı özelliklerle varlığını sürdüren faaliyetler olarak nitelendirilmektedir ve dağcılık, kaya tırmanışı, kampçılık, kayak, kano ve rafting gibi doğal ortamda gerçekleştirilen birçok branşı ve doğal etkinliği içermektedir.³⁴ Başka bir tanıma göre ise doğa sporları insanın hiçbir araç kullanmaksızın kendi fiziksel gücü ve becerisi doğanın kendi bünyesinde var olan risklerine karşı mücadele etme ve yaşamını devam ettirebilme etkinliği olarak tanımlanmaktadır.³⁵

Günümüzde gelişen ülkeler arasında da oldukça yaygınlaşan doğa sporları giderek artan katılım göstermektedir. Örneğin Amerika'da 1994 yılı içerisinde diğer yıllara oranla spora katılım çalışmaları sonucunda doğa sporları içerisinde yer alan kampçılık etkinliğine yıllık 42.9 milyon insanın yer aldığı ve bu sonuçla tüm faaliyetler arasında altıncı sırayı aldığı belirtilmiştir.³⁶

Türkiye'de bu yönde yapılan herhangi bir araştırma bulunmaması ile birlikte Dağcılık Federasyonu verileri biraz fikir verebilir. Buna göre 2005 yılı içerisinde GSGM'den dağcılık eğitimine katılmak üzere 12.227 kişi lisans almaya hak kazanmış, bunlardan 3820'si aktif olarak spora devam etmiştir. Federasyonda kaydı olan 78 il içinden toplamda 167 spor kulübü doğa sporlarına ilişkin faaliyetlere başlamıştır.³⁷

Rekreatif amaçla ortaya çıkan doğa sporları etkinlikleri sportif performansı da beraberinde getirerek adrenalin ve heyecan duygusu yüksek olan bir spor dalı haline gelmiştir.³⁵

Doğa sporlarına oluşan ilgi ile birlikte bu etkinliklere katılımın da artması doğa sporlarının içinde barındırdığı riskleri ortaya çıkarmış ve etkinliklerin güvenli ve

kontrollü bir şekilde gerçekleşmesi için güvenlik eğitiminin alınması ihtiyacını doğurmuştur.³⁸

Doğadaki risk faktörleri ve kullanılan araçlar göz önünde bulundurularak doğa sporları kendi arasında macera sporları, açık alan rekreasyon etkinlikleri, ekstrem sporlar olarak sınıflandırılmaktadır.³⁹

Spora ilginin artması ile birlikte rekreatif alandaki etkinliklerinde gelişme göstermesi bu alandaki kurumları çeşitli organizasyon ve etkinlik yapmaya yöneltmiştir. Okullarda başlatılan bu tür etkinlikler spor kulüpleri bazında ve çeşitli derneklerinde katkı gösterdiği, devlet kurumlarının düzenlemiş olduğu yarışa dayalı olmayan boş zaman aktivitesi niteliğinde olan sportif etkinlikleri kapsamamaktadır. Kano, rafting, kampçılık, doğa yürüyüşleri, kaya tırmanışları gibi yeni bir takım doğa sporları bu tür etkinliklerle gelişme göstererek sporun bu alanlardaki çeşitliliğinin tanıtılması ve yaygınlaşması sağlanmıştır.²⁶

Doğa sporları insanları, günümüz şehir yaşantısından, kalabalığından ve yoğunluğundan uzaklaştırarak fiziksel ve ruhsal yönden de rahatlamasına ve daha sağlıklı olmasına katkı sağlamaktadır. Mengütay'a (2003) göre doğa sporları, insanlarda var olan doğa özlemini ortaya çıkaran, insanların doğayla bütünleşmesini sağlayan, uygulandığı takdirde zevk veren, seyretmesi heyecan yaratan çeşitli doğa aktiviteleri olarak tanımlanmıştır.⁴⁰

Başka bir tanıma göre ise doğa sporu, hiçbir araç kullanmadan yardım almaksızın insanın kendi duyuşsal bilişsel yetilerini kullanarak doğa içinde yapılan spordur.⁴¹

Doğa sporlarını karda buzda havada ve suda olmak üzere dört ana grupta toplayabiliriz. Kar ve Buz üzerinde sporlar, genellikle kış mevsiminde şartların müsait olduğu alanlarda yapılmaktadır. Ancak ilerleyen teknoloji ile birlikte yapay kar

kullanılarak günümüzde kapalı ve açık alanlarda da uygulanan bir spor dalı haline almıştır. Buz hokeyi, kayak, kızak bu gruba örnek olarak verilebilir. Havada gerçekleştirilen sporlar, uçuş araçlarının belli kurallar dahilinde kullanımı ile havada uçmaya dayalı spor branşıdır. Örneğin yelken, paraşüt, yamaç paraşütü ve kanat havada gerçekleştirilen branşlar içindedir. Karada gerçekleşen sporlar ise; izcilik, bisiklet, dağcılık, doğa yürüyüşü, doğa kampçılığı, bisiklet, oryantiring, mağaracılık, kaya tırmanışı, zirve yürüyüşü gibi doğada gerçekleşen spor dallarıdır. Su altı ve su yüzeyinde çeşitli şekillerde yapılan sporlara ise suda yapılan sporlar olarak adlandırılır. Su sporları ise rafting, kürek, su kayağı, kano, yelkencilik, uçurtma sörfü gibi branşlardan oluşmaktadır.⁴²

2.1.3.1. SU SPORLARI

İnsanlar zamanla suyun önemini fark ederek sağlıklı bir şekilde yaşamını sürdürebilmenin ne kadar önemli olduğunu anlamışlardır. Suyun kaldırma kuvveti vücut ağırlığını taşıyarak omurganın ve eklemlerin serbest bırakılmasını ve gövdenin bütün uzuvlarının hareket halinde olmasını sağlayarak suda gerçekleşen etkinliklere katılımını arttırmaktadır.⁴³ Su içinde veya üzerinde su ile temas edilerek veya herhangi bir temas olmadan yapılan rekreatif etkinliklere suya dayalı rekreatif etkinlikler denilir.⁴⁴ Buna benzer olarak su üzerinde ya da içinde suyla teması olan ya da olmayan doğal ya da yapay parkurlarda düzenlenen etkinliklere su sporları denmektedir. Suda yapılan doğa sporları Tablo 2.1’de gösterilmiştir.

Tablo 2.1. Suda Yapılan Doğa Sporları

Su Sporları	
Yüzme	Su kayağı
Paletli yüzme	Dalga sörfü
Yelken	Beden sörfü
Kürek	Su altı rugby
Rafting	Scuba
Kano	Sürat botları
Yatçılık	Balık avlama
Rüzgar sörfü	Uçurtma sörfü

Suya dayalı rekreatif etkinliklerin tarihsel gelişimine bakıldığında ilk Roma yerleşimlerine dayandığı görülmektedir. Romalıların üst sınıf mensuplarının yaz aylarında sıcaklıktan dolayı şehirden uzaktaki ikinci yerleşimlerine taşınmaları suyun ulaşım ile birlikte rekreatif bir etkinlik olarak kullanıldığının ilk göstergesidir. Bununla birlikte yüzme, balık tutma, yelken ve sörfün suya dayalı en eski etkinlikler arasında yer aldığı bilinmektedir.⁴⁵

Lale Devrinde (1718–1789) batıdan örnek alınarak serbest zaman faaliyetleri ve sportif yarışmalar düzenlenmiştir.⁴⁶ Sultan Abdülaziz döneminde ise İngiliz Emekli Amiral Hobart Paşa tarafından 1867 yılında ilk Avrupalı kulübün faaliyetleri de su sporları üzerine olmuştur.⁴⁷

Cumhuriyet döneminde ise 1923 yılında kurulan Su Sporları Federasyonu yüzme, kürek ve yelken sporlarını kapsamaktadır.⁴⁸

Vakit ve Cumhuriyet gazeteleri 1930'lu yıllarda yüzme sporunun önemini halka anlatmak ve bu sporu tanıtmak için Moda-Suadiye arasında yüzme yarışmaları düzenlemiştir.⁴⁹

Birçok spor dalını bünyesinde toplayan Su Sporları Federasyonundan 1957 yılında yelken ve kürek spor dalları federasyondan ayrılarak kendi spor federasyonlarını kurmuşlardır.⁵⁰

Suya dayalı rekreatif etkinlikleri su üstünde veya suyun içerisinde de yapmak mümkündür. Su içerisinde ve ya üzerinde yapılabilecek bütün rekreatif etkinlikler donanım kullanarak ya da hiçbir donanıma ihtiyaç duymadan da gerçekleştirilebilir. Örneğin yüzme sporu herhangi bir donanıma ihtiyaç duymadan yapılabilmektedir. Dalış sporları ise aletli dalış, serbest dalış, sualtı ragbisi, günübürlük gerek eğlence gerekse spor adına düzenlenen turlar da su üzerinde ve altında yapılan suya dayalı faaliyetlerdir.⁴⁴

Doğa sporları içerisinde suya dayalı etkinliklerden olan rafting ve kano sporu yapıldığı doğa şartları ve çevre koşulları nedeniyle diğer sporlara nazaran daha fazla macera ve enerji dolu spor dalları oldukları için katılanlar için çok sık tercih edilen bir rekreatif etkinlik haline gelmişlerdir. Bununla birlikte doğada bir grup içerisinde yer alma ortak hareket edebilme ve dayanışmayı da beraberinde getirerek paylaşma duygusunu ön plana çıkarmaktadır.⁵¹

Rafting

Nehirlerin su hacminin yeterli seviyeye geldiği ve eğimin yüksek olduğu dönemlerde, belirlenen mesafeler doğrultusunda botlarla nehrin geçilmesine rafting denilmektedir.⁵² Raft adı verilen özel dizayn edilmiş bu botlar kelime olarak sal anlamına gelmektedir ve yapılan rafting sporuna da salcılık denmektedir. 90'lı yılların başlarında Amerika'da raft akarsuların geçişlerinde yük taşıma aracı olarak kullanılmaktaydı. Raftların yapıldığı malzemeler bütün akarsularda rahatlıkla hareket edilebilecek yapıda oldukları için özellikle yük taşıma aracı olarak kullanılmıştır.⁵³

Amerikalı askerlerinde savaş sırasında kauçuktan ve şişme botlardan yararlandığı sonrasında ise rekreasyonel amaçlı kullanılmaya başlamıştır.⁵²

Çok farklı amaçlarla yapılan bu etkinlik zaman içerisinde büyük değişikliklere uğramış ve günümüzde birçok tutkuna sahip bir sportif ve rekreatif etkinlik haline gelmiştir.⁵⁴

Rafting sporu sanıldığı kadar zor bir spor dalı değildir. Doğru metotlar kullanıldığında çocukların ve gençlerin gelişimi için harika bir spor dalıdır. Yaz spor okullarında ve rekreatif çalışmalarda, denenerek, ancak ilk başlayanlar için durgun suda; gölet, baraj ve deniz gibi yerlerde eğitim verildiğinde mükemmel sonuçlar elde edilmektedir.

Rafting yapılan nehirler çok değişik türlerde sınıflandırılmaktadır. Amerika'da Orta batıda 1 ile 10 dereceler arasında en kolaydan en zora doğru sınıflandırılmaktadır. Avrupa'da ve Sovyetler Birliğinde daha değişik sınıflamalar yapılmaktaydı. Fakat yıllar sonra uluslararası bir sınıflama/derecelendirme sistemine ihtiyaç duyulmaya başlanmıştır. Nehirler dünyaca uygulanan ve kabul gören 6lık sisteme göre 1'den 6'ya kadar derecelendirilirler.⁵⁵ Nehirlerin Zorluk Derecelerine Göre Sınıflandırılması Tablo 2.2'de gösterilmiştir.⁵⁶

Tablo 2.2. Nehirlerin Zorluk Derecelerine Göre Sınıflandırılması

DERECE 1	Su üzerinde basit akıntı vardır, suda hiçbir çalkalanma yoktur,su yatağı yeterince geniştir, kolay geçişler vardır.
DERECE 2	Suda basit rapidler ve kolay geçişler, akıntı azdır, suyun akışı küçük engeller ve dalgalar yaratır.
DERECE 3	Orta zorlukta rapidler vardır, yüksek sayılabilecek dalgalar oluşur.
DERECE 4	Zor rapidler vardır. Kısıtlı görüş alanı, akıntı oldukça büyük, karışık dalgalar oluşturur. Geçişler oldukça zordur. Kıyıda mutlaka emniyet ekibi hazır olunmalıdır.
DERECE 5	Çok zor rapidler vardır. Geçişler dardır. Dalga boyu yüksektir. Emniyet sistemi olmadan suya girmek oldukça risklidir.
DERECE 6	Geçilemeyecek derecede zor rapidler. Sular köpüklü olup, süratli akar ve geçilemez.

Bu kriterlere göre zorluk derecesi 1 olan akarsuda kuvvetli rapidler olmadığı gibi, su geniş bir yatakta yavaş akarken, zorluk derecesi 6 olan bir nehirdeki su köpürerek oldukça hızlı akar. Ancak unutulmaması gereken önemli bir nokta herhangi bir akarsuyun zorluk derecesi saptandıktan sonra akarsuya verilen derecenin o yılın meteorolojik koşullarına bağlı olarak değişebileceğidir. Örneğin yağışlardaki değişimler akarsuyun debisi, hızı üzerinde etkili olacağından önceden belirlenen zorluk derecesi yağış koşullarına bağlı olarak değişebilir. Ayrıca yatakta yer alan materyalin de herhangi bir nedenle yer değiştirmesi derecelendirmeyi etkiler.

Rafting sporunu yapabilmek için herhangi bir kondisyonel veya fiziksel güce gerek duymaksızın dileyen herkesin rehberler aracılığı ile yapabileceği bir aktivitedir. Zorluk derecesi çok yüksek olmayan nehirlerde yüzmeye bilme şartı aranmamakla birlikte adrenalin isteyenlerde ileri derecedeki nehirlerde rafting sporu yapmak isteyenler için yüzmeye şartı aranmaktadır. Ayrıca bu sporda katılımcıları mutlaka deneyimli rehberlerin yönlendirmesi zorunludur. Rafting sporunda deneyimli rehberler yönetiminde herhangi bir kursa giymeye gerek duymaksızın rafting yapılacak alanda kullanılan malzemelerin

tanıtımı ve gerekli olan ön bilgilerin anlatılması ile kısa bir eğitim dahilinde etkinliklere katılım söz konusudur. Botta mutlaka bir rehber ve yardımcısı bulunarak ve rafting yapıldığı süre içerisinde gerekli bilgileri ve uyarıları katılımcılara ileterek yardımcı olurlar.

Rafting sporuna yeni başlayanlar her nehirde rafting yapabilme imkanı bulamayabilirler. Daha öncede de belirtilmiş olduğu gibi rafting yapılan nehirler zorluk derecelerine göre sınıflandırılmış ve herhangi bir tehlikeli duruma yol açmamak amaçlı ilk başlayanlara mutlak düşük dereceleri nehirler tercih edilmelidir. Örnek olarak vermek gerekirse dünyanın en sert akan nehirleri arasında yer alan Çoruh Nehrinde rafting yapmak için mutlaka deneyimli olmak gerekmektedir. Yalnızca akıntının ve debinin az olduğu belirli alanlarda tecrübeli rehberler eşliğinde uygun alanlar bulunarak rafting yapılabilir. Türkiye’de özellikle rafting sporunu ilk defa deneyecek olanlar için en müsait yer Köprülü Kanyon olarak gösterilmektedir.⁵⁷

Yarışma disiplini olarak rafting ise; raft adı verilen ve özel dizayn edilmiş botlarla R4 (4 sporcu) ve R6 (6 sporcu) sınıfında doğru ekipmanlarla, belirli kurallar dahilinde gösterilen ve izin verilen parkurlarda Sprint, H2H (Kafa kafaya), Slalom ve Nehir İnişi disiplinlerinde, hız teknik, dayanıklılık, kuvvet harcayarak zamana karşı yapılan bir spordur.

Rafting spor olarak dünyada ve ülkemizde belli kurallar çerçevesinde yarışmalarını düzenlenen bir spor dalıdır. Spora başlangıç yaşı 12 olarak tavsiye edilse de daha küçük yaşlarda durgun sularda ve güvenli alanlarda yapılmaktadır. Ülkemizde özellikle Rize bölgesinde bunun örneklerini ve olumlu sonuçlarını görmekteyiz. Amaç çocukları hem eğlendirmek hem de belli bir disiplin içerisinde bu spora alt yapı hazırlamaktır. Çocukların kişisel becerilerini geliştirirken diğer yandan da takım

çalışması öğretilmektedir.⁵³ Uluslararası Rafting Federasyonu Yarışma Kategorileri Tablo 2.3’de verilmiştir.⁵⁸

Tablo 2.3. Uluslararası Rafting Federasyonu Yarışma Kategorileri

Kategoriler	Yaş Aralıkları
Gençler (Youth)	16-19 yaş grubu
Ümitler (Junior)	16-23 yaş grubu
Açık Yaş (Open)	16 + yaş grubu
Masterlar	+ 40 yaş grubu

Rafting sporunda amaç raft adı verilen ve içinde bulunulan botu yüksek debili nehirlerde devirmeden ve küreklerle yönlendirerek kayalar ve engeller arasından geçirerek hedef noktaya ulaşmaktır. Özellikle zorluk derecesi yüksek nehirlerde rekreatif raftçılar rehber eşliğinde parkura çıkarlar. Botta sabit bir kürek yeri yoktur. Bütün katılımcılar botun her iki tarafından kürek çekerken, rehber arka tarafta kürek çekerek botu yönlendirir. Diğer katılımcıları da kürek çekmeleri için rehber yönlendirir.⁵⁷

Sportif rafting yarışmaları dört ve altışar kişilik takımlar halinde yapılmaktadır. Tablo 2.4’de dört ve altı kişilik ekipler halinde yapılan yarışmalarda kullanılabilecek botlara ait özellikler verilmiştir.

Tablo 2.4. Rafting Botlarına Ait Özellikler

Sınıfı	Min. Uzunluk (m)	Min. Genişlik(m)	Min. Ağırlık (m)
Dört kişilik	3.65	1.70	40
Altı kişilik	4.25	2.00	50

Rafting sporunda kullanılan en önemli malzemeler botlar ve can yelekleridir. Botlar, su geçirmez kauçuk malzemeden yapılmıştır, havayla şişirilir ve içine dolan suyun tahliyesi için tabanında delikler yer alır ve en az 5 değişik hava bölmesine sahiptir. Botun boyu yaklaşık 3,5-5 m arasındadır ve 6 ile 8 kişi alabilir (Şekil 2.1). Genelde kullanılan bu bot türünün yanı sıra daha deneyimli raftingciler için tek veya çift kişilik hava ile şişirilebilen kayaklar (Şekil 2.2) ayrıca tek kişilik yarışma botları olan solo kataraft (Şekil 2.3- 2.4) ve hard shell kayaklar mevcuttur.⁵⁹

Şekil 2.1. Raft

Şekil 2.2. Çift kişilik kayak

Şekil 2.3. Tek kişilik kayak

Şekil 2.4. Kataraft

Dış Katman; içerisine çabuk kuruyan, sentetik, nefes alabilen ve sıcak tutan bir giysi üzerine balık adam (neopren) giysisi bu kıyafet iki türlü olmaktadır. Bunlar Islak (*Wet Suit*) ve Kuru (*Dry Suit*) elbiselerdir.

Islak elbise içerisine su alır ve bu su vücut ısısı ile ısınarak soğuk su ile vücudunuzun arasında bir izolasyon alanı oluşmasını sağlar. Kuru elbise ise en iyi ama

en pahalı malzemedir. İçeriye kesinlikle su almaz, rüzgâr geçirmez ayrıca yüzerliliği artırıcı özelliğe sahiptir.

Rafting sırasında, eğer bottan düşme ve ayakta durma durumlarında kişiye zarar verebilecek nehir zeminine karşı ayakları korumak için neopren çorap (patik) veya spor ayakkabı, yine düşmelerde başı koruyabilmek için kask, rafting sporunda olmazsa olmaz olan can yeleği, isteğe bağlı olarak neopren eldiven, bıçak(sadece eğitmenler için), tehlike ve yardıma ihtiyacınız olduğu zaman kullanmanız için düdük kullanılan malzemelerdendir.

Uluslararası Rafting Federasyonunun (*International Rafting Federation-IRF*) çatısı altında sportif rafting yarışmaları A, B, C, D seviyesinde düzenlenmektedir. Harflerin temsil ettikleri yarışmaların taşınması gereken temel özellikler Tablo 2.5’de verilmiştir.⁶⁰

Tablo 2.5. Uluslararası Rafting Federasyonu Sportif Rafting Yarışmaları⁶¹

SEVİYE	ŞAMPİYONA
A Seviyesi	Dünya rafting şampiyonası (2 yılda 2 kez), Olimpiyat oyunları ve Dünya Doğa Oyunları (4 yılda 1), Dünya Kupası (her yıl en az iki kıtada ve 3-5 yarışma serisi).
B Seviyesi	Dünya Şampiyonasına katılacak takımları belirlemeye yönelik yapılan bölgesel yarışmalardır (Dünya Şampiyonasına 12 ay kala başlar, 6 ay kala sona erer).
C Seviyesi	Uluslararası Rafting Federasyonunun kurallarını kabul eden her hangi bir uluslararası yarışmadır.
D Seviyesi	Uluslararası Rafting Federasyonunun kurallarını kabul eden ulusal yarışmalardır. Katılan takımlar kendi federasyonlarına üye olmalıdırlar.

Her spor branşında olduğu gibi rafting sporu içinde dikkat edilmesi gereken noktalar vardır. Rafting de bir doğa sporu olduğu için doğa ile bütünleşmiş olup adrenalin ve heyecan seviyesi en üst düzeyde olan sporlar arasında yer alır. bu adrenalin ve heyecan duygusunu yaşarken su üzerinde mutlaka rafting kurallarına uygun hareket

edilmesi gerekmektedir. Buradaki amaç akarsuya karşı değil onunla birlikte suyla uyum içerisinde bir rafting turu gerçekleştirmektir. Rafting turunda dikkat edilmesi gereken kuralları şu şekilde sıralayabiliriz;¹⁴

- İyi derecede yüzme bilmek,
- Can yeleği takmak,
- Kask takmak,
- İki ya da üç kişilik gruplarla çıkmak,
- Tura çıkılan bot hakkında yeterli bilgiye sahip olmak ve botun özelliklerini uygun olmayan parkurlardan kaçınılmalıdır.
- İlk yardım eğitimi almış olmak,
- Suya girdiğinde ağırlık yapacak ve yüzmeyi zorlaştıracak kıyafetler tercih edilmemeli,
- Nehirde tura çıkmadan önce verilen eğitimlere mutlaka önem verilmeli örneğin batters döndüğünde panik yapılmaması ve ne yapılması gerektiğinin bilinmesi eğitimlerde verilmektedir⁶²

Rafting Sporunun Dünyadaki Gelişimi

Nehirleri bol olan topraklarda yaşayan ve sulardan olabildiğince çok faydalanan Amerikan Kızılderilileri, ilk olarak kayak ve kanoyu keşfetmişler. Kanoları da Kızılderili filmlerinde gördüğümüz türdendir. Kanoları zaman içinde nehirlerin zorluk derecelerini geçemez duruma gelmiştir ve omurgasız olduğundan çabuk kırıldığından rafta göre yetersizdi. Böylece şişme bot, raft ortaya çıkmıştır. Günümüzde kullanılan botlar yani raflar sayesinde başlangıç olarak yalnızca tecrübeli rehberle turistleri gezdirmek amaçlı kullanılsa da zamanla profesyonellerin kullandıkları bir spor branşı halini almalarını sağlamıştır. İlk olarak kullanımı ise ikinci dünya savaşı sırasında olup

Amerikan donanmasının pasifik adalarına çıkarma yapma amaçlı şişme olan botu kullanması ile ortaya çıkmıştır. On adam (*tenman*) olarak da bilinen, siyah neoprenden üretilen beş metre boyunda ve iki buçuk metre genişliğinde olan bu botlar on adam olarak bilinmekteydi. Savaş esnasında çok fazla üretildiği için daha sonrasında ordu malzemesi olarak satışa sunulmuştur. Daha sonra ise ABD'nin batısında bulunan tüm nehirlerde hızlıca yayılmaya başlanmıştır.⁶³

Raft günümüzde iki amaçla kullanılmaktadır. Bunlardan biri yük taşıma amaçlı özellikle Amerika'da kullanılan botlardır. Bu botlar tek kişi tarafından kullanılıp, kullanım biçimi sandalla aynıdır. Botlara yön verme işlemi kenarlarında bulunan üçer metrelik kürekler aracılığı ile sağlanır. Bu tip botlarla ile iki tona kadar yük taşımak mümkündür. Raftinge artan ilgi ile birlikte birlikte yolcu taşımacılığında çok turizm alanında ilgi görmeye başlanılmıştır. Bu amaçla kullanılan botlarda ise yolcular herhangi bir şeye müdahale etmezler yönetim ve idare tamamen rehberlerdedir. Diğer bir amaç olan kullanılan rekreatif etkinliklerde herkes kürek çeker. Rehber bu tip botlarda arkada yer alarak komutları ile diğer kürekleri kullananları yönlendirirler. Türkiye de botlar genellikle bu sistemde kullanılmaktadır.⁵³

Kuzey Amerika'da özellikle Kanada'da akarsuda yapılan rafting son zamanlarda bütün dünyada hızla gelişen bir spor dalı halini almıştır. Rafting ilk defa 1869 yılında Colorado Nehrinde Büyük Kanyonda gerçekleştirilmiş ancak sonrasında ise önemini kaybetmiştir. Colorado Nehri'nde 1939 yılında tekrar bir rafting etkinliği düzenlenmiş ve oldukça ilgi görmüştür. O tarihten sonra da yapılan her organizasyonda vazgeçilmesi zor bir spor olmuştur.

Rekreatif anlamda rafting yapanların profillerinin belirlenmesine yönelik çalışmalar rafting yapan bireylerin % 71.80'inin üniversite eğitimi aldıklarını (ABD'de genel ortalama % 21), ortalama 43 yaşında olduklarını, ortalama yıllık gelirlerinin genel

gelir ortalamasının % 12 daha üstünde olduğu ve parkur zorluğuna, uzunluğuna ve kullanılan donanıma bağlı olarak günlük kabaca 300 \$ harcadıklarını ortaya koymuştur.⁴⁵

Dünyada rafting yapmaya uygun en elverişli ve dikkat çeken alanlar ise; ABD'deki Arizona, Colorado, Ocoee, Nantahala nehirleri, Zambiya ile Zimbabve sınırındaki ünlü Viktorya Şelalelerinin de bulunduğu Zambezi Nehri, Nepalde Himalaya vadisindeki Trisuli, Seti, Marshyangdi, Kalişandaki, Sunkoshi, Karnali nehirleri; Silinin Patagonya bölgesindeki Futaleufu nehri; Tayland'da KhaoYai Milli Parkındaki, The Kaeng Hin Phoeng nehri ve Türkiye'de ki en hızlı nehirler arasında olan Çoruh nehridir.⁶⁴

İlk olarak Amerika'da ortaya çıkan ve yaklaşık 60 yıla yakın bir tarihi geçmişe sahip olan rafting, kısa zamanla gelişme göstermiş ve bütün dünyaya yayılmıştır. Türkiye'de ise rafting sporunun yapılması biraz zaman almıştır. İlk olarak 1990 yılında Çoruh Festivali ile adını duyuran rafting daha sonra 1993'te 4. Dünya Akarsu Şampiyonasının düzenlenmesi ile 28 ülke içinden 300 sporcunun katılımına yine Çoruh nehri ev sahipliği yapmıştır. 1994 yılında ise Turizm Bakanlığı Artvin'in Çevreli köyüne bağlı Kortlar bölgesinde rafting amaçlı tesisler yaptırmıştır. Bu gelişmeler neticesinde iklimin ve şartların elverişli olduğu Kuzey Amerika, Avustralya ve Güney Afrika'da yaygınlaşan raftin sporu, yapılan etkinliklerle kısa sürede Türkiye de de yayılmaya başlamış ve oldukça ilgi görmüştür.⁶³

Rafting Sporunun Türkiye'de Gelişimi

Türkiye'de rafting ilk kez 1992 yılında 6 şişme bot kullanılarak İspir'den başlayarak Artvin'de son bulan 335 km'lik mesafede, yapılmıştır. Türkiye su sporları (rafting, kano ve nehir kayağı) için zengin ve elverişli doğal kaynaklara sahip olup

gelen ziyaretçilere de önemli turizm potansiyeli sunmaktadır. Ülkemizdeki diğer kültürel ve tarihi zenginliklerle bütünleşen akarsu turizmi, diğer turizm çeşitleri arasında da önemli yer oluşturmaktadır. Türkiye’de dereceleri birbirinden farklı birçok akarsu bulunmakta ve bunların birçoğu da akarsu turizmine ve sporuna elverişli yapıdadır. Bu akarsuların başında gelen Çoruh nehri dünyada da en hızlı akan nehirle arasında adını duyurmuş olup, 1993 yılında 4. Dünya Akarsu Şampiyonasına ev sahipliği yapmıştır.⁵²

Ülkemizde rafting ilk kez 1990’lı yılların başında yapılmaya başlanmıştır. İlk kez Çoruh nehrinde İsrail’den gelen küçük bir ekip tarafından yapılmıştır.⁶⁴

Ülkemizde rafting yapmaya uygun olan diğer nehirler şunlardır: Çoruh, Köprüçay, Dim Çayı, Adana-Feke-Göksu Nehri, Zamatı, Fırat Nehrinin bölümü, Düzce Melen, Fırtına, İkizdere, Maçka, Tortum, Barhal, Bahçesaray, Dalaman, Alara.

Ülkemiz nehirlerinde rafting 15 yılı aşkın bir süredir yapılmakta ve yıllık ortalama 600.000 katılımcı sayısına ulaşıldığı tahmin edilmektedir. Birleşik Devletlerde ise her yıl yaklaşık iki milyon rafting turu ile on beş milyon kişinin rafting yaptığı tahmin edilmektedir. Antalya İlinde bulunan Köprüçayda ise yaz aylarında günde üç bin turistin rafting etkinliğine katıldığı tahmin edilmektedir.³⁰ Rafting kadın-erkek, genç-yaşlı birçok insan tarafından sevilerek yapılan suya dayalı rekreatif bir etkinliktir. Yapılan bir çalışmada rafting yapanların % 57.3’ünün erkek, % 65.8’inin bekar olduğu bulunmuştur.⁶⁵

Türkiye’de rafting ilk kez, 2002 yılında kano ve rafting federasyonu altında bir branş olarak yerini almıştır. Başkanlığını ilk olarak Perviz Aran’nın yapmış olduğu kano ve rafting federasyonu 2007 yılına kadar faaliyetlerini aynı çatı altında devam ettirirken alınan yönetim kurulu kararı ile kano branşı rafting ve kano federasyonu bünyesinden ayrılmıştır rafting branşı ise 2008 yılı itibarı ile gelişmekte olan spor branşları (GSBF) bünyesine dahil olarak ilk resmi yarışmasını 2009 yılında

gerçekleştirmiştir. İlk ulusal resmi yarışma 2002 yılında Erzincan'ın ev sahipliğini yaptığı Munzur Fırat nehrinde R6 sınıfında yapılmıştır. Yarışma Rize Artvin ve Antalya illerinin katılımıyla gerçekleşmiştir. Yarışmaya 6 erkek takımı katılmıştır. İkinci yarışma aynı yıl içinde Antalya ili köprülü kanyonda R6 sınıfında yapılmıştır. Yarışmaya Artvin Erzincan Muğla Ankara Rize ve Antalya illerinden 22 erkek 3 bayan takımı katılmıştır.⁵³ Türkiye'nin Akarsu Turizmine (rafting, kano gibi) uygun alanları, bölgelere göre Tablo 2.6'da belirtilmiştir.⁶¹

Tablo 2.6. Türkiye'nin Akarsu Turizmine Uygun Alanları

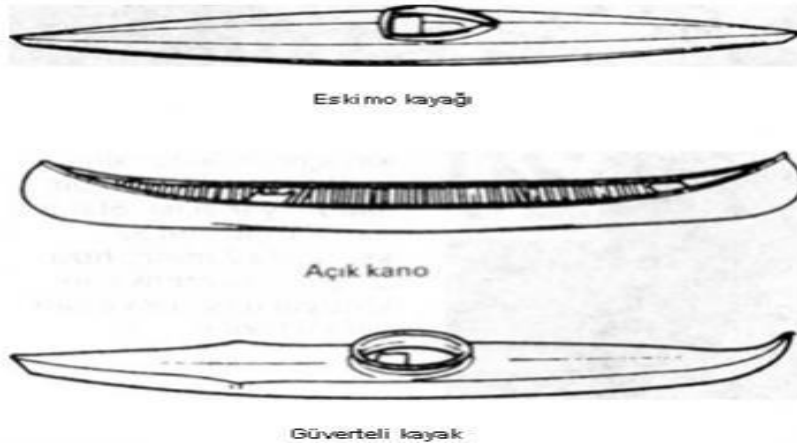
Turizm Bölgesi	Uygulama Alanları
Akdeniz bölgesi	Antalya Köprüçay Alara ve Dim çayı Manavgat çayı Anamur (Dragon çayı) Adana-Feke-Göksu nehri
İç Anadolu bölgesi	Zamantı ırmağı
Ege bölgesi	Muğla Dalaman çayı
Karadeniz bölgesi	Altıparmak-Barhal çayı Fırtına deresi
Doğu Anadolu bölgesi	Çoruh nehri
Güneydoğu bölgesi	Anadolu Fırat nehrinin bir kısmı

Akarsu Kano

Su üzerinde gerçekleştirilen spor dalları arasında en eski geçmişe sahip olan kanonun tarih öncesi dönemler de bile kullanıldığı bilinmektedir. İlk çağlarda ağaçların oyulması ile elde edilen tekneler zamanla Kızılderililer tarafından geliştirilerek daha dayanıklı malzemelerle üreilmeye başlanmıştır. Kızılderililerin tarihin ilk çağlarında

hızlı akıntı ve dalgalara dayanıklı olarak ürettikleri tekneler günümüz kano sporunun aracı halini almıştır.

Kano (*canoe*) yapılan diğer bir tanıma göre iki ucu da sivriltilmiş, kürekleri sabitlemeksizin kürek çekerek bir veya daha fazla kişinin yüzlerinin baktığı yöne doğru ilerlemesine imkân veren ve kullananlar tarafından kolayca taşınacak kadar hafif olan bir bottur. Buradan da anlaşılacağı gibi kanolar üzeri açık, bir veya daha fazla kişinin genellikle her iki ucu da yassı kürekler ile hareket ettirilen su taşıtlarıdır. Bütün diğer su taşıtları gibi kanolar da ilk olarak taşıma, avlanma, beslenme ve ticari amaçlar ile kullanılmıştır. Ancak günümüzde her kesimden bireye hitap etmesiyle suya dayalı rekreatif etkinliklerin en sevilenlerindedir.⁴⁵ Kanoların başlıca iki temel çeşidi vardır. Bunlar: Eskimo kayağı ve açık Kanada kanosu ve güverteli kayaktır (Şekil 2.5). Günümüzde kano yarışmalarında kullanılan kano eskimo kayağından geliştirilmiştir.

Şekil 2.5. Kano çeşitleri

Kanada kanosu olarak da bilinen açık kanolar Amerikalıların huş ağacı kaplayarak ürettikleri kanolardan örnek alınarak yapılmıştır. Bu tür kanolarda tek yönlü topuz, şaft ve paladan oluşan tek taraflı kürekler kullanılmaktadır. Eskimo kayaklarından geliştirilen günümüzde de kullanılan kanolarda ise tek kişinin kullandığı iki saplı yani çift palalı kürek kullanılır. Günümüzde hem spor hem de de rekreatif

amaçla kullanılan kanolar 5.25 metre uzunluğunda, 85 cm genişliğinde ve 30–35 cm derinliğindedir. Baş ve dip kısımları yüksek ve sivridir.

Kanada kanoları genellikle ahşap ya da alüminyum malzemedir bunlarla birlikte camyünden de yapılan kanada kanoları vardır. En az iki kişilik olup sekiz veya daha fazla kişilik olarak da üretilir. Tek kişinin çift palalı kürek çektiği kanolarda kişi dizlerinin üzerinde uygun pozisyonu alarak kanonun kış (arka) kısmına oturur. Kano üzerinde iki kişi varsa kürekçilerden biri baş kısma yani pruva da denilen ön kısımda oturur. Bu durumda kanoyu yönlendirme görevi arka kısımda oturan kürekçiye aittir. İki kürekçide aynı yönde kürek çekemez bir kural olarak biri sağ taraftan diğeri sol taraftan kürek çekmelidir.

Eskimoların genellikle avcılıkta kullandıkları kayaklara benzeyen bazı kanolar geliştirilerek deniz kanosu olarak da kullanılmaktadır. Hacmi ve eğimi yüksek olan akarsularda ise ve özellikle sörf yapmak için uzunluğu daha kısa hareketi daha kolay ve hızlı olan güverteli kayaklar kullanılır. Spor müsabakalarında ise daha uzun ve dar kanolar kullanılır. Hem denizde hem de akarsularda sadece gezinti amacı ile kullanılan kanolarda ise herhangi bir ayırıcı özellik bulunmamaktadır.

Akarsuda yapılan kano yarışları durgun su yani denizde yapılan yarışlara göre daha zorlayıcı şartlara sahiptir. Azgın su ve akıntılara karşı yarışmak büyük bir beceri ve esneklik gerektiren yarışlardır. Bu yarışlar zorluk derecelerine göre sınıflandırılırken sporcuların kayak sporundaki gibi slalom yaparak hazırlanan şamandıralardan ya da direklerden oluşturulan yaklaşık 25-30 kapıyı geçmeleri istenir. Durgun sularda ise daha çok sürat ve maraton yarışmaları gerçekleştirilir. Kano sörfü ise okyanuslarda yapılır. Yelkenli olarak kullanılan kanolar ise önemli yarışmalarda dünyanın en hızlı tek kişilik kanolarıdır.⁶⁶

Kano sporu günümüzde artık hızla geniş kitlelere yayılmış olup hem erkekler hem de bayanlar tarafından tercih edilen bir branş halini almıştır. Bireysel ve ya takım olarak da yapılabilen bir spor dalıdır. Daha öncede bahsettiğimiz gibi kano sporunda iki branş bulunmaktadır. Bunlardan biri slalom yarışları diğeri ise durgun su yarışlarıdır. Slalom yarışları nehirlerde belirlenmiş bölgelerdeki kapıları mümkün olan en az hata ile geçmeyi gerektiren yarışlar olup durgun su yarışları ise denizde ya da yapay olarak hazırlanan durgun suda yan yana yapılır.

Kano yapan sporcular akarsuda hızını ve esnekliğini arttırabilmek için çoğunlukla güç ve dayanıklılık antrenmanları yaparlar. Akarsu üzerinde akıntıyla birlikte ya da akıntıya karşı dirence dayalı olan bir spor dalı olduğu için özellikle aerobik tekrarlar gerektiren üs gövdenin bütün bölgelerini yani kol, göğüs, omuz, kaslarını ve ayrıca bacak kaslarını da güçlendirecek çalışmalar yapılması gerekir.

Kano Müsabakaları, 500-1000 metrelik mesafelerde en az 3 km uzunluğundaki akıntının yüksek olduğu akarsularda tek kişilik C1 olarak adlandırılan tek kişilik ya da C2 olarak bilinen iki kişilik tek kişilik kanolarla yapılmaktadır. Akarsularda slalom, nehir inişi ve düz yol inişi olmak üzere üç yarış çeşidi vardır. Yarış esnasında kanosu ile devrilen sporcu hiçbir yardım almadan kanosunu düzelterip yarışa devam edebilir aksi takdirde yarıştan diskalifiye olur.

Slalom yarışları özellikle akıntının yüksek ve güçlü olduğu doğal ya da özel olarak yapılmış parkurlarda yapılır. Bu parkurların uzunluğu en az 200 metre uzunluğunda olmalıdır. Akarsu boyunca slalom yarışlarında yönü belirleyen kapılar mevcuttur. Yeşil ve beyaz çizgili kapılar akış yönünde düz geçilen kapılardır. Kırmızı ve beyaz çizgili kapılar ise ters yönlü geçişi gösteren kapılar olup bir müsabakada en az 6 ters yönlü kapı geçilmesi zorunludur. Slalom parkurları zorluk derecelerine göre 1' ile

6' arasında sınıflandırılır. Kano ve kayak yarışları için en uygun dereceli parkurlar 2-4 arası olan parkurlardır.

Müsabakalarda kullanılan yarış ve sprint kanoları yüksek hızla gidebilmek için özel olarak tasarlanır. Slalom yarışlarında kullanılan kanolar ise daha kısadır ve sporcuların bel bölgesinden içeriye su girmemesi için yer alan etek denilen özel bölümü vardır.

Kano slalom yarışlarının amacı akarsuda 400 metre uzunluğundaki parkuru en hatasız ve en hızlı şekilde tamamlamaktır. Parkurda 18-25 kapı bulunmaktadır ve sporcular bu kapılardan en kısa sürede minimum hata ile geçişlerini yapmalıdırlar. Yarışmacıların süreleri ve ceza puanları görevli olan hakemler tarafından kayıt edilerek toplam puanlar hesaplanır ve yarış sıralaması oluşturulur. Uluslararası Kano Federasyonu tarafından uygun görülen durgun su yarışları ise düz ve engelsiz parkurlarda yapılır. Sporcular durgun suda yan yana dizilerek 200 m ile 5000 m arasında değişen mesafelerde yarışır. Her yarış için en az 3 tekne gerekli olup, bitiş çizgisini tümüyle ilk geçen tekne yarışı kazanır. Kadınlar ve erkekler için ayrı kategorilerde yarışlar düzenlenmektedir.⁶⁷

Kano faaliyetleri ülkemizde Türkiye Kano Federasyonu; dünyada ise Uluslararası Kano Federasyonu (*International Canoe Federation-ICF*) tarafından yürütülmektedir. Tablo 2.7'de ve Tablo 2.8'de farklı kano yarışma sınıflarında kullanılan kanolara ait özellikler verilmiştir. K harfi Kayağın; C harfi Kanada sınıfı kanonun kısaltması olarak kullanılmaktadır. Rakamlar ise kano üzerinde aynı anda kaç kişinin yarıştığını belirtmektedir.⁶⁸

Tablo 2.7. Kano Yarışma Sınıflarına Ait Bilgiler

Sınıfı	Ortalama Ağırlığı	Erkekler		Kadınlar	
		Mesafe(mt)	Tip	Mesafe(mt)	Tip
Durgunsu Kanosu	Min. 80 cm derinlik, dalgasız, rüzgârsız	200, 500, 1000	K-1/2/4, C-1/2/4	200, 500, 1000	K-1/2/4
Akarsu Slalom	Yüksek debili doğal/yapay akarsu	300	K-1, C-1, C-2	300	K-1, C1, C-2
Akarsu Serbest İniş	Zorluk derecesi min. 3	3000	K-1, C-1	3000	K-1
Okyanus Yarışması	Okyanus, açık deniz	Çeşitli,10 km'den başlar	SS-1/2	Çeşitli,10 km'den başlar	SS-1/2
Kano İle Yelken	Çeşitli, rüzgârlı	Çeşitli	C-1 +10 m2 yelken	Çeşitli	C-1 +10 m2
Kano Polo	35 x 23 m, min. 90 cm derinlik doğal/yapay	-	K-1	-	K-1
Kano Maraton	Yabancı cisim bulunmayan sular	20.000 ve Üzeri	K-1/2/4 C-1/2	15,000 ve Üzeri	K-1,2,4 C-1/2
Kano Dragon	2 m derinlik, 9-13m şerit genişliği	200/250, 500 Maks, 1.000	18+ Dümenci+ Davulcu	200/250, 500 Maks. 1.000	18+ Dümenci+ Davulcu

Tablo 2.8. Kano yarışma sınıflarına ait kanoların taşınması gereken özellikler

Yarışma	Sınıfı	Maks. Uzunluk	Min. Ağırlık	Min. Genişlik
Akarsu Slalom	K-1	350 cm	9 kg	60 cm
	C-1	350 cm	10 kg	65 cm
	C-2	410 cm	15 kg	75 cm
Akarsu Serbest İniş	K-1	450 cm	11 kg	60 cm
	C-1	430 cm	12 kg	70 cm
	C-2	500 cm	18 kg	80 cm
Kano Polo	K-1	350 cm	11 kg	60 cm
Kano Dragon	Dragon	12.49 m	250 kg	1.16 m
Durgun Su Kanosu	K-1	520 cm	12 kg	-
	K-2	650 cm	18 kg	-
	K-4	1100 cm	30 kg	-
	C-1	520 cm	16 kg	-
	C-2	650 cm	20 kg	-
	C-4	900 cm	30 kg	-
Kano Maraton	K-1	520 cm	8 kg	-
	K-2	650 cm	12 kg	-
	K-4	1100 cm	30 kg	-
	C-1	520 cm	10 kg	-
	C-2	650 cm	14 kg	-

Türkiye genelinde kano yapılabilecek sahaları ve dönemleri Tablo 2.9’ da gösterilmiştir.⁶⁹

Tablo 2.9. Türkiye Genelinde Kano Yapılabilecek Sahaları ve Dönemleri

BÖLGE	DÖNEM
Çoruh Nehri (Artvin)	Haziran-Ekim Arası
Köprüçay (Antalya)	Nisan-Ekim Arası
Dalaman Çayı (Antalya)	Nisan-Ekim Arası
Zamantı Irmağı (Kayseri)	Haziran-Ekim Arası
Göksu Nehri (Mersin)	Nisan-Ekim Arası
Göksu Çayı (Adana)	Haziran-Ekim Arası
Sarısu (Kandıra)	Aralık-Mayıs Arası
Melen Çayı (Bolu)	Aralık-Mayıs Arası
Fırtına Deresi (Rize)	Haziran-Eylül Arası
Berta Çayı (Artvin)	Haziran-Ekim Arası
Barhal Deresi (Rize)	Haziran-Eylül Arası
Oltu Çayı (Erzurum)	Haziran-Ekim Arası
Harşit Çayı (Gümüşhane)	Haziran-Ekim Arası

Akarsu Kanonun Dünyadaki Gelişimi

Kanonun modern anlamda rekreatif ve sportif bir etkinlik olarak kullanılmaya başlaması on dokuzuncu yüzyıla rastlar. İskoç John Mc Gregor kano gezintilerini başlatan ilk kişi olarak bilinir. *Rob Roy* adındaki kanosuyla Avrupa kıtasındaki birçok nehrini turlamış ve *Rob Roy* ile 1000 Mil (*A Thousand Miles with Rob Roy*) adlı kitabı yayınlamıştır. 1866 yılında Kraliyet Kano Kulübünü (*Royal Canoe Club*) kurarak kanonun rekreatif ve sportif anlamdaki kullanımına öncülük etmiştir.⁶⁸

Kano tarihin ilk çağlarından bugüne ulaşım aracı olarak kullanılmış olup insanların etraflarında topladıkları ağaçların gövdelerini oyarak yaptıkları bir araçtı. Afrika'da ve Pasifik Adaları'nda yaşayan yerlilerin de kütüklerden yaptıkları kayıklara

da günümüzde kano denmektedir. Grönland'da yaşayan Eskimolarsa balina kemiğini kullanarak yaptıkları kayaklarda bir kafes açarak dışını fok derisi ile kapladıkları araçlara da kano denmektedir.⁷⁰

Bulunan içi oyuk bazı ağaç gövdelerinde anlaşıldığına göre 6000 ila 7000 yıl önce özellikle Kuzey Avrupa'nın çeşitli ülkelerinde kürekli ilkel botlar kullanılmıştır. Bunun yanı sıra Sümerler ve Mısırlılar da coğrafyalarında bulunan nehirler üzerinde kano kullanmışlardır.⁴⁸ Ayrıca, kanonun binlerce yıl önce Kuzey Amerika yerlileri tarafından kullanıldığına da inanılmaktadır. İngilizce *canoe* kelimesi, yerlilerin ağaç kütüğünden kayak anlamındaki *kenu* kelimesinden gelmektedir. Karabik yerlileri tarafından geniş ağaç gövdelerinin oyulmasıyla yapılan bu kanolar yerlilerin adalar arasında seyahat etmelerini sağlayacak kadar dayanıklıydılar. Ticaretin 18. yüzyılda Kuzey Amerika'da gelişmesiyle beraber kanolara olan talep de arttı. Daha çok kürk ticaretinde kullanılmak üzere 1750'lü yıllarda bilinen ilk kano fabrikası üretime başlamıştır. Bu kanolar on iki kişi ve 2.400 kg yük taşıyabilmekteydi.⁷¹

Günümüzde Olimpik bir branş olarak yer alan kano sporu; 1850'li yıllarda İskoçyalı John Mc Greger tarafından geliştirilerek bir spor haline getirilerek tanıtılmıştır. 1865 yılında ise İngiltere'de ilk kano kulübünün kurucusu olmuştur. 1880'de Amerikan Kano Derneği, 1900'de Kanada Kano Derneği, 1924'de de Floransa'da Uluslararası Kano Sporü Temsilciliği kuruldu. Bu uluslararası kuruluşun girişimleriyle kano, 1936 Berlin Olimpiyat Oyunları'nda ilk kez yer aldı. Kadınlar ise bu spora ilk defa 1948'den sonra katılmıştır. Uluslararası Kano Sporü Temsilciliği, 1946 "Uluslararası Kano Federasyonu" (*Federation Internationale de Canoe*), "ICF" ismiyle birleşmiştir. Uluslararası organizasyonların düzenlenmesi ve denetlenmesi ICF'ye aittir. 1972 yılında da kano slalom yarışmaları olimpiyatlara dahil edildi.⁷²

Akarsu Kano Sporunun Türkiye'deki Gelişimi

Ülkemizde kano sporu gelişmekte olan bir spor branşıdır. 1980'li yılların sonlarında yabancı turistlerin ülkemizi gelip rafting yapması Türkiye'ye gelişini gerçekleştirmiştir. Marmara Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu öğretim elemanlarından Doç. Dr. Sami Mengütay ve Öğr. Gör. Fatih Sani, 1991 ve 1992 yılları arasında Almanya'da Köln Spor Yüksekokulunda kano kurslarına katılarak, üniversitedeki eğitimleri inceleyerek gözlemlene fırsatına sahip oldular. 1993 yılında Türkiye döner dönmez bu branşın gelişmesini ve yaygınlaşmasını sağlamak adına öncelikle okullarda bir branş olarak eğitim alınmasına katkı sağlamışlardır. Olimpiyat oyunlarına oldukça fazla ilginin olduğu bu dönemlerde kano branşının bir federasyon olması da bu şekilde gündeme gelmiştir. Nitekim bir doğa sporu olarak görülen kano 1994 yılında kürek federasyonuna bağlı olarak faaliyetlerine devam etmiştir.⁷²

2003 yılında ise artan ilgiye bağlı olarak federasyon yeniden bağımsız hale gelmiş ve Türkiye Kano Federasyonu adıyla faaliyetlere başlamıştır.

Kano sporu Türkiye'nin sahip olduğu coğrafi koşul ve imkanlar dahilinde yapılması elverişli bir spor dalıdır. kano sporu 2002 yılına kadar Kano ve rafting federasyonu olarak etkinliklerine devam ederken 2006 yılında rafting sporundan ayrılarak Türkiye Kano Federasyonu adı altında sadece kano branşının bazı disiplinleri olan; Kano Sprint Durgunsu Yarışları (Olimpik Dal), Akarsu Slalom Yarışları (Olimpik Dal), Akarsu İniş Yarışları, Maraton Yarışları, Kano Polo, Deniz Kanosu, Dragon Tekne Yarışlarında faaliyetlerini Uluslararası Kano Federasyonu (ICF) bünyesinde sürdüren bir spor federasyonu olmuştur.⁷³

3. MATERYAL METOD

3.1. Araştırmanın Yöntemi

Araştırmada “*Anket Survey*” tekniği kullanılmıştır. Verilerin elde edilmesi amacıyla “Türkiye’de Akarsu Kano Sporunu Yapan Sporcuların Spora Başlama Nedenleri ve Beklentileri”nin değerlendirilmesine yönelik oluşturulan 37 soruluk bir anket kullanılmıştır.

Çalışmada verileri toplamak için kullanılan anket; Sunay H. Saraçoğlu A. Tarafından 1996 yılında geliştirilmiş ve iç tutarlılık kat sayısı 8434 olarak bulunmuştur. “Türk sporcularının Spordan Beklentileri ve Spora yönelen Unsurlar”⁵ “Türkiye’de Elit Bayan ve Erkek Voleybolcuların Spora Başlamasına Etki Eden Unsurlar ve Spordan Beklentileri”² “Orta Öğretimde Atletizm Yapan Sporcu Öğrencilerin Atletizm Branşına Yönelme Nedenleri ve Beklentileri”,¹¹ “Türkiye’de Performans Tenisi Yapan Sporcuların Tenise Başlama Nedenleri ve Beklentileri”¹¹ araştırmalarında kullanılmıştır. Rafting kano branşına uygun olarak düzenlenen bu anket için uzmanların görüşleri değerlendirilip anket içerisinde gerekli düzeltmeler yapılmıştır. Anket çalışmaya uygun olarak tekrar düzenlenip veri elde etme aracı olarak çalışma gurubuna uygulanacaktır. Anket sonucunda ulaşılan veriler frekans ve yüzdelerle açıklanarak yorumlanmıştır.

Çalışmada kullanılan anket 3 bölümü kapsamaktadır. 1. kısımda sporcuların rafting ve akarsu kano sporuna başlama sebeplerine yönelik görüşlerden, 2. kısım Sporcuların rafting ve akarsu kano sporu ile profesyonel olarak ilgilenme sebeplerine yönelik görüşlerden ve 3. Bölüm ise sporcuların rafting ve akarsu sporundan beklentilerine yönelik görüşleri içermektedir.

3.2. Araştırmanın Evren ve Örneklemi

Bu araştırmanın evreni Türkiye’de 16-23 yaş ümitler kategorisinde bulunan yaklaşık 250 yarışmacı akarsu kano sporcusundan oluşmaktadır. Araştırmanın örnekleme ise Türkiye Kano Federasyonu sıralamasında Doğu Karadeniz bölgesinden rastgele seçilen 16-23 yaş ümitler kategorisinde yarışan 40 erkek, 30 bayan toplam 70 sporcu ile sınırlandırılmaktadır.

3.3. Verilerin İşlenip Çözümlemesi

Araştırma sonucunda elde edilen veriler çalışmanın amacına uygun bir şekilde düzenlenmiş ve yorumlanmıştır.

Araştırmada kullanılan anketlerde elde edilen veriler bilgisayar ortamında hesaplanıp değerlerin yüzde, frekans ve aritmetik ortalamaları bulunmuştur. Karşılaştırmada Bağımsız T-testi, Mann Whitney U, Kruskal Wallis H uygulanan testlerdir. Kullanılan 5’li likert tipi ölçeğindeki yorumlardaki aralık değeri, $4/5=0.80$ formülü ile hesaplanmıştır. Puanlama; **5.00-4.21 (Kesinlikle Katılıyorum)**, **4.20-3.41 (Katılıyorum)**, **3.40-2.61 (Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum)**, **2.60-1.81, (Katılmıyorum) 1.80-1.00, (Kesinlikle Katılmıyorum)** şeklinde yapılmıştır.

4. BULGULAR

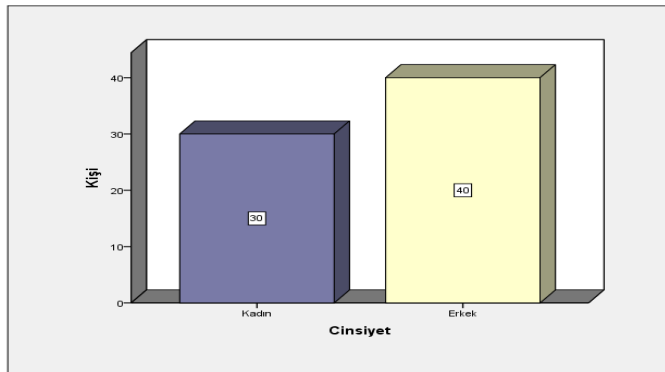
Araştırmanın Tanımlayıcı İstatistik Bulguları

Araştırma sonucunda elde edilen bulgular, tablolar aracılığı ile yorumlanarak aşağıda sunulmuştur.

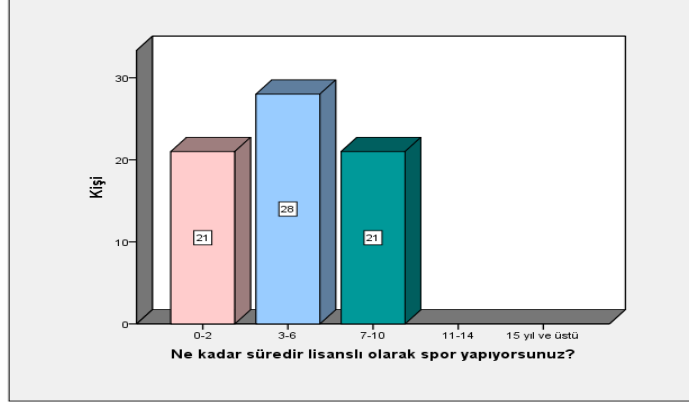
Tablo 4.1. Araştırmaya Katılan Sporcuların Demografik Özellikleri

		Frekans (n)	Yüzde (%)
Cinsiyet	Kadın	30	42.9
	Erkek	40	57.1
		n=70	
Eğitim durumu	Ortaokul	3	4.3
	Lise	17	24.3
	Üniversite	50	71.4
		n=70	

Tablo 4.1'e bakıldığında; araştırmaya katılan sporcuların % 42.9'unun kadın, % 57.1'inin erkek sporcudan oluştuğu görülmektedir. Yine Tablo 4.1'e göre çalışmada yer alan sporcuların % 4.3'ünü ortaokul, % 24.3'ünü lise ve % 71.4'ünü üniversite öğrencileri oluşturmaktadır.

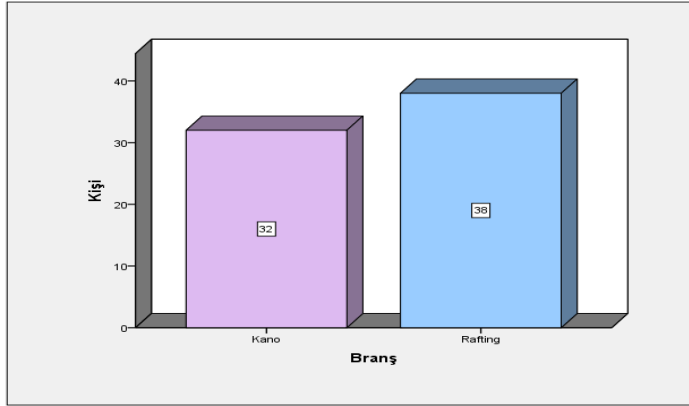

Şekil 4.1. Araştırmaya katılan sporcuların cinsiyetlerine ilişkin bulgular

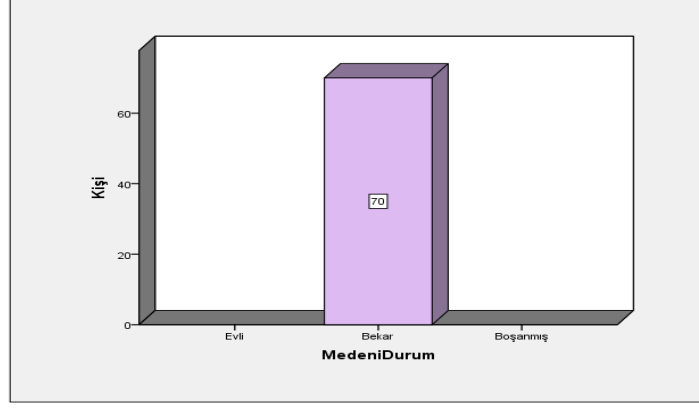
Şekil 4.2. Araştırmaya katılan sporcuların ne kadar süredir lisanslı olarak spor yaptığına dair özellikleri

Şekil 4.2'e bakıldığında 70 sporcudan 21'inin 0-2 yıldır, 28'inin 3-6 yıldır ve kalan 21'inin ise 7-10 yıldır lisanslı olarak spor ile uğraştığı görülmektedir.

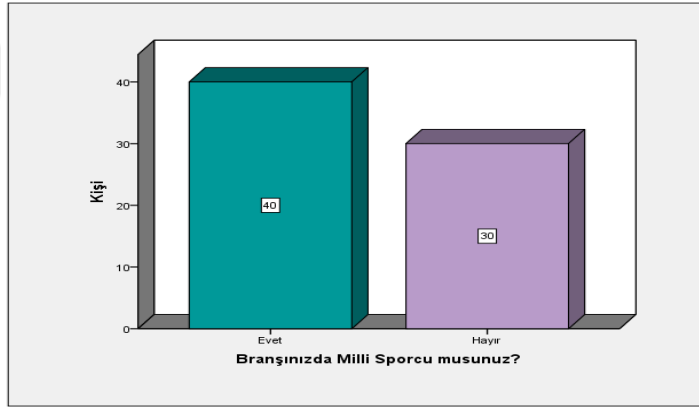
Şekil 4.3. Araştırmaya katılan sporcuların branşlarına dair bulgular

Şekil 4.3'de de görüldüğü gibi ankete katılan 70 sporcunun 32'sinin branşı kano 38'inin branşı ise raftingdir. Şekil 4.4'e bakıldığında araştırmaya katılan sporcuların tümünün bekâr sporcular oluşturmaktadır.

Şekil 4.4. Araştırmaya katılan sporcuların medeni durumlarına ilişkin bulgular

Şekil 4.5'e bakıldığında araştırmaya katılan sporcuların 40'ının milli sporcu olduğu 30'unun ise milli sporcu olmadığı görülmektedir.

Şekil 4.5. Araştırmaya katılan sporcuların milli sporculuk durumuna ilişkin bulgular

Tablo 4.2. Sporcuları Kano ve Raftinge Yönlendiren Unsurların Frekans ve Yüzdeleri

Anket Maddeleri	1 Kesinlikle Katılmıyorum	2 Katılmıyorum	3 Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum	4 Katılıyorum	5 Kesinlikle Katılıyorum	Ortalama
Anne, baba ve kardeşin spora yönelmedeki etkileri.	2 (%2,9)	5 (%7,1)	9 (%12,9)	21 (%30)	33 (%47,1)	4,11
Yaşadığınız çevrenin spora yönelmedeki etkileri.	2 (%2,9)	0 (%0)	8 (%11,4)	26 (%37,1)	34 (%48,6)	4,29
Arkadaş ve akraba grubunun spora yönelmedeki etkileri.	2 (%2,9)	6 (%8,6)	8 (%11,4)	29 (%41,4)	25 (%35,7)	3,99
Beden eğitimi öğretmenin spora yönelmedeki etkileri.	2 (%2,9)	9 (%12,9)	7 (%10)	24 (%34,3)	28 (%40)	3,96
Basın-Yayın organlarının spora yönelmedeki etkileri.	5 (%7,1)	17 (%24,3)	16 (%22,9)	21 (%30)	11 (%15,7)	3,23
Televizyon kanallarının spora yönelmedeki etkileri.	9 (%12,9)	9 (%12,9)	22 (%31,4)	24 (%34,3)	6 (%8,6)	3,13
Okul spor tesisi ile malzemenin spora yönelmedeki etkileri.	1 (%1,4)	17 (%24,3)	15 (%21,4)	27 (%38,6)	10 (%14,3)	3,40
Yakın çevredeki bir antrenörün spora yönelmedeki etkileri.	1 (%1,4)	6 (%8,6)	3 (%4,3)	33 (%47,1)	27 (%38,6)	4,13

Tablo 4.2’de Sporcuların kano ve rafting sporuna yönlendiren unsurlara ilişkin görüşlerin dağılımları incelendiğinde; Sporcuların **Madde 1** sorusuna verdikleri cevapların % 2.9’u “kesinlikle katılmıyorum” ve % 47.1’i “kesinlikle katılıyorum” seçeneğinde yoğunlaşmıştır. Bu maddenin genel ortalaması 4.11’dir ve sporcuların verdikleri cevapların çoğunluğu “katılıyorum” ifadesinde yoğunlaşmıştır. Sporcuların verdikleri yanıtların ortalaması en sık % 47.1 ile “kesinlikle katılıyorum” düzeyinde olmuştur.

Sporcuların **Madde 2** sorusuna verdikleri cevapların % 2.9’u “kesinlikle katılmıyorum” ve % 48.6’sı “kesinlikle katılıyorum” seçeneğinde yoğunlaşmıştır. Bu

maddeyle ilgili genel ortalama değeri 4.29 olup sporcuların vermiş oldukları cevapların ortalaması “katılıyorum” seçeneğine denk gelmektedir. Sporcuların verdikleri yanıtların ortalaması en sık olarak % 48.6 ile “kesinlikle katılıyorum” düzeyinde olmuştur.

Sporcuların **Madde 3** sorusuna verdikleri cevapların % 2.9’u “kesinlikle katılmıyorum” ve % 35.7’si “kesinlikle katılıyorum” seçeneğinde yoğunlaşmıştır. Bu maddeyle ilişkili ortalama 3.99’dur ve sporcular “katılıyorum” ifadesine yoğunluk göstermiştir. Sporcuların vermiş oldukları cevapların ortalaması en sık olarak % 35.7 ile “kesinlikle katılıyorum” düzeyinde olmuştur.

Sporcuların **Madde 4** sorusuna verdikleri cevapların % 2.9’u “kesinlikle katılmıyorum” ve % 40’ı “kesinlikle katılıyorum” seçeneğinde yoğunlaşmıştır. Bu maddeye ilişkin ortalama değer 3.96 olup sporcuların cevapları “katılıyorum” maddesinde yoğunlaşmıştır. Sporcuların verdikleri yanıtların ortalaması en sık olarak % 40 ile “kesinlikle katılıyorum” düzeyinde olmuştur.

Sporcuların **Madde 5** sorusuna verdikleri cevapların % 7.1’i “kesinlikle katılmıyorum” ve % 15.7’si “kesinlikle katılıyorum” ifadesinde yoğunlaşmıştır. Bu maddeyle ilgili genel ortalama değeri 3.23 olup sporcuların görüşlerinin ortalaması “ne katılıyorum ne katılmıyorum” şikkına karşılık gelmektedir. Sporcuların verdikleri yanıtların ortalaması en sık olarak % 30 ile “katılıyorum” düzeyinde olmuştur.

Sporcuların **Madde 6** sorusuna verdikleri cevapların % 12.9’u “kesinlikle katılmıyorum” ve % 8.6’sı “kesinlikle katılıyorum” ifadesinde yoğunlaşmıştır. Bu maddeye göre verilerin değeri 3.13’tür ve sporcuların cevapları “ne katılıyorum ne katılmıyorum” seçeneğine karşılık gelmektedir. Sporcuların vermiş oldukları cevapların ortalaması en sık olarak % 34.3 ile “katılıyorum” düzeyinde olmuştur.

Sporcuların **Madde 7** sorusuna verdikleri cevapların % 1.4’ “kesinlikle katılmıyorum” ve % 14.3’ “kesinlikle katılıyorum” şeklinde sonuçlanmıştır. Bu

maddeyle ilgili genel ortalama değeri 3.40 olup sporcuların vermiş oldukları cevapların ortalaması “ne katılıyorum ne katılmıyorum” seçeneğine karşılık gelmektedir. Sporcuların verdikleri yanıtların ortalaması en sık olarak % 38.6 ile “katılıyorum” düzeyinde olmuştur.

Sporcuların **Madde 8** sorusuna verdikleri cevapların % 1.4’ü “kesinlikle katılmıyorum” ve % 38.6’sı “kesinlikle katılıyorum” seçeneğinde yoğunlaşmıştır. Bu maddeyle ilgili ortalama değer 4.13’tür ve sporcuların cevapları “katılıyorum” ifadesinde yoğunlaşmıştır. Sporcuların verdikleri cevapların ortalaması en sık olarak % 47.1 ile “katılıyorum” düzeyinde olmuştur.

Tablo 4.3. Sporcuların Kano ve Rafting ile Uğraşma Sebeplerine İlişkin Görüşlerinin Frekans ve Yüzde Dağılımları

Anket Maddeleri	1(Kesinlikle Katılmıyorum)	2(Katılmıyorum)	3(Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum)	4(Katılıyorum)	5(Kesinlikle Katılıyorum)	Ortalama
Maddi geliri arttırmak.	5 (%7,1)	11 (%15,7)	30 (%42,9)	15 (%21,4)	9 (%12,9)	3,17
Kano/Rafting sporunu sevmek.	0 (%0)	0 (%0)	0 (%0)	10 (%14,3)	60 (%85,7)	4,86
Sporun olumlu katkılarından haberdar olmak.	0 (%0)	0 (%0)	2 (%2,9)	25 (%35,7)	43 (%61,4)	4,59
Kolayca bir arkadaş grubuna katılmak.	1 (%1,4)	1 (%1,4)	12 (%17,1)	29 (%41,4)	27 (%38,6)	4,14
Spor yaparak boş zamanlarını değerlendirmek.	0 (%0)	2 (%2,9)	6 (%8,6)	23 (%32,9)	39 (%55,7)	4,41
Kano/Rafting sporuyla uğraşarak sağlıklı olmak.	0 (%0)	0 (%0)	2 (%2,9)	26 (%37,1)	42 (%60)	4,57
Sporcu olarak arkadaşlarca tanınıp sevilme.	0 (%0)	3 (%4,3)	11 (%15,7)	29 (%41,4)	27 (%38,6)	4,14
Başarı kazanmaktan zevk almak.	0 (%0)	0 (%0)	1 (%1,4)	21 (%30)	48 (%68,6)	4,67
Arkadaşlarla birlikte bir takım ruhu içinde hareket etmek.	0 (%0)	0 (%0)	5 (%7,1)	22 (%31,4)	43 (%61,4)	4,54

Tablo 4.3’de: Sporcuların **Madde 1** sorusuna verdikleri cevapların % 42.9’u “ne katılıyorum ne katılmıyorum” şeklinde görüş bildirmişlerdir. Bu maddeyle ilgili olarak genel ortalama değeri 3.17 olup, sporcuların vermiş oldukları cevapların ortalaması en sık olarak % 42.9 ile “ne katılıyorum ne katılmıyorum” olmuştur.

Sporcuların **Madde 2** sorusuna verdikleri cevapların % 14.3’ü “katılıyorum”, % 85.7’si “kesinlikle katılıyorum” ifadesinde yoğunlaşmıştır. Bu maddeyle ilgili genel

ortalama 4.86 olup, sporcuların vermiş oldukları cevapların ortalaması en sık olarak % 85.7 ile “kesinlikle katılıyorum” olmuştur.

Sporcuların **Madde 3** sorusuna verdikleri cevapların % 2.9’u “ne katılıyorum ne katılmıyorum”, % 61.4’ü “kesinlikle katılıyorum” seçeneğinde yorumlanmıştır. Bu maddenin genel ortalaması 4.59 olup, sporcuların vermiş oldukları cevapların ortalaması en sık olarak % 61.4 ile “kesinlikle katılıyorum” olmuştur.

Sporcuların **Madde 4** sorusuna verdikleri cevapların % 1.4’ü “kesinlikle katılmıyorum” ve % 41.4’ü “katılıyorum” şeklinde görüş bildirmişlerdir. Bu maddenin ortalaması 4.14 olup, sporcuların vermiş oldukları cevapların ortalaması en sık olarak % 41.4 ile “katılıyorum” olmuştur.

Sporcuların **Madde 5** sorusuna verdikleri cevapların % 1.4’ü “kesinlikle katılmıyorum” ve % 41.4’ü “katılıyorum” şeklinde görüş bildirmişlerdir. Bu maddenin ortalaması 4.14’tür ve sporcuların vermiş oldukları cevapların ortalaması en sık olarak % 41.4 ile “katılıyorum” olmuştur.

Sporcuların **Madde 6** sorusuna verdikleri cevapların % 2.9’u “ne katılıyorum ne katılmıyorum” ve % 60’ı “kesinlikle katılıyorum” seçeneğinde yoğunlaşmıştır. Bu maddeyle ilgili genel ortalama 4.57 olup, sporcu yanıtları genel olarak % 60 ile “kesinlikle katılıyorum” olmuştur.

Sporcuların **Madde 7** sorusuna verdikleri cevapların % 4.3’ü “katılmıyorum” ve % 41.4’ü “katılıyorum” seçeneğinde yoğunlaşmıştır. Bu maddenin ortalaması 4.14’tür, sporcuların vermiş oldukları cevapların ortalaması en sık olarak % 41.4 ile “katılıyorum” olmuştur.

Sporcuların **Madde 8** sorusuna verdikleri cevapların % 1.4’ü “ne katılıyorum ne katılmıyorum” ve % 68.6’sı “kesinlikle katılıyorum” şeklinde sonuçlanmıştır. Bu

maddeye ilgili ortalama değer 4.67 olup, sporcuların vermiş oldukları cevapların ortalaması en sık olarak % 61.4 ile “kesinlikle katılıyorum” seçeneği olmuştur.

Sporcuların **Madde 9** sorusuna verdikleri yanıtların % 7.1’i “ne katılıyorum ne katılmıyorum” ve % 61.4’ü “kesinlikle katılıyorum” şeklinde sonuçlanmıştır. Bu maddenin genel ortalaması 4.54’tür ve sporcuların vermiş oldukları cevapların ortalaması en sık olarak % 61.4 ile “kesinlikle katılıyorum” seçeneği üzerinde yoğunluk gösterilmiştir.

Tablo 4.4. Sporcuların Spordan Beklentilerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağımları

Anket Maddeleri	1 Kesinlikle Katılmıyorum		2 Katılmıyorum		3 Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum		4 Katılıyorum		5 Kesinlikle Katılıyorum		Ortalama
	0	0	1	1	2	2	3	3	4	4	
Sağlıklı olmak ve sağlığını korumak.	0	0	0	0	21	49	0	0	0	0	4,70
İyi bir fiziki görünüme sahip olmak.	0	1	3	24	42	0	0	0	0	0	4,53
Çevresiyle, spor yapan popüler biri olarak ilişkilerini sürdürmek.	0	2	13	28	27	0	0	0	0	0	4,14
İyi bir sporcu olmak ve hayatını spordan kazanmak.	0	2	7	28	33	0	0	0	0	0	4,31
İlerde sporla ilgili üniversiteler düzeyinde eğitim görmek.	1	2	3	21	43	0	0	0	0	0	4,47
Antrenör olmak.	0	3	8	29	29	0	0	0	0	0	4,17
Hakem olmak.	0	3	17	30	20	0	0	0	0	0	3,96
Beden Eğitimi öğretmeni olmak.	2	3	11	25	29	0	0	0	0	0	4,09
Maddi olanaklara kavuşmak.	0	6	12	35	17	0	0	0	0	0	3,90
Milli Takıma seçilmek, milli olmak.	0	0	4	20	46	0	0	0	0	0	4,60

Sporcuların **Madde 1** seçeneğine vermiş oldukları yanıtların % 30’u “katılıyorum” ve % 70’i “kesinlikle katılıyorum” şeklinde görüşlerini ifade etmişlerdir. Bu maddeyle ilgili ortalama 4.70’tir ve sporcuların vermiş oldukları cevapların ortalaması en sık olarak % 70 ile “kesinlikle katılıyorum” düzeyinde olmuştur.

Sporcuların **Madde 2** sorusuna verdikleri yanıtların % 1.4'ü “katılmıyorum” ve % 60'ı “kesinlikle katılıyorum” seçeneğini yorumlamıştır. Bu maddeyle ilgili ortalama 4.53'tür ve sporcuların vermiş oldukları cevapların ortalaması en sık olarak % 60 ile “kesinlikle katılıyorum” düzeyinde olmuştur.

Sporcuların **Madde 3** sorusuna verdikleri cevapların % 2.9'u “katılmıyorum” ve % 40'ı “katılıyorum” seçeneğinde yoğunlaşmıştır. Bu sonuçlara göre çıkan ortalama değeri 4.14'tür ve sporcuların cevapları ise % 40 ile “katılıyorum” düzeyinde olmuştur.

Sporcuların **Madde 4** seçeneğine verdikleri yanıtların % 2.9'u “katılmıyorum” ve % 47.1'i “kesinlikle katılıyorum” seçeneğinde yoğunlaşmıştır. Bu maddeye ilişkin sonuçların yüzdesi 4.31 olarak sonuçlanmıştır ve sporcular % 47.1 ile “kesinlikle katılıyorum” seçeneğinde yoğunlaşmıştır.

Sporcuların **Madde 5** sorusuna verdikleri cevapların % 1.4'ü “kesinlikle katılmıyorum” ve % 61.4'ü “kesinlikle katılıyorum” seçeneğinde yoğunlaşmışlardır. Bu maddeye ilişkin yüzdeler oranlar 4.47'dir ve sporcular en sık olarak % 61.4 ile “kesinlikle katılıyorum” seçeneğini yanıtlamıştır.

Sporcuların **Madde 6** sorusuna verdikleri cevapların % 4.3'ü “katılmıyorum” ve % 41.4'ü “kesinlikle katılıyorum” seçeneğini yanıtlamıştır. Bu maddeye ilişkin sonuçların ortalaması 4.17'dir ve sporcuların cevaplarının ortalaması “katılıyorum” seçeneğinde yoğunlaşmıştır. Sporcuların verdikleri yanıtların ortalaması en sık olarak % 41.7 ile “katılıyorum” ve “kesinlikle katılıyorum” düzeyinde olmuştur.

Sporcuların **Madde 7** sorusuna verdikleri cevapların % 4.3'ü “katılmıyorum” ve % 42.9'u “katılıyorum” seçeneğinde yoğunlaşmıştır. Bu sonuçlara göre çıkan ortalama 3.96 olup sporcuların cevapları “katılıyorum” seçeneğine karşılık gelmektedir. Sporcuların verdikleri yanıtların ortalaması en sık olarak % 42.9 ile “katılıyorum” düzeyinde olmuştur.

Sporcuların **Madde 8** sorusuna verdikleri cevapların % 4.3'ü "katılmıyorum" ve % 41.4'ü "kesinlikle katılıyorum" şeklinde sonuçlanmıştır. Bu maddeye ilişkin sonuçların ortalaması 4.09 olup sporcuların vermiş oldukları cevapların ortalaması "katılıyorum" seçeneğinde yoğunlaşmıştır. Sporcuların verdikleri yanıtların ortalaması en sık olarak % 41.4 ile "kesinlikle katılıyorum" düzeyinde olmuştur.

Sporcuların **Madde 9** sorusuna verdikleri cevapların % 8.6'sı "katılmıyorum" ve % 50'si "katılıyorum" şeklinde görüş bildirmişlerdir. Bu seçeneğin ortalama değeri 3.90 olup sporcuların cevapları "katılıyorum" seçeneğinde yoğunlaşmıştır. Sporcuların verdikleri yanıtların ortalaması en sık olarak % 50 ile "katılıyorum" düzeyinde olmuştur.

Sporcuların **Madde 10** sorusuna verdikleri cevapların % 5.7'si "ne katılıyorum ne katılmıyorum" ve % 65.7'si "kesinlikle katılıyorum" şeklinde sonuçlanmıştır. Bu maddeye ilişkin ortalama 4.60'tır ve sporcular "kesinlikle katılıyorum" seçeneğinde yoğunlaşmıştır. Sporcuların verdikleri yanıtların ortalaması en sık olarak % 65.7 ile "kesinlikle katılıyorum" düzeyinde olmuştur.

Normal dağılım kontrolü: Shaphiro-Wilk testi verilerinden elde edilen sonuca göre kadın ve erkek sporcuları kano/rafting sporuna teşvik eden unsurlar maddelerine verdikleri yanıtlar normal dağılıma sahip değildir, $p < 0.05$. Normallik testi olarak nonparametrik testlerden Mann Whitney U testi kullanılmıştır.

Tablo 4.5. Sporcuları Kano/Rafting Sporuna Teşvik Eden Unsurların Normal Dağılımı

		Normallik Testi					
Anket Maddeleri	Cinsiyet	Kolmogorov-Smirnov ^a			Shapiro-Wilk		
		İstatistik Değeri	Katılımcı Sayısı	P-Değeri	İstatistik Değeri	Katılımcı Sayısı	P-Değeri
Anne, baba ve kardeşin spora yönelmedeki etkileri.	Kadın	,260	30	,000	,799	30	,000
	Erkek	,304	40	,000	,767	40	,000
Yaşadığınız çevrenin spora yönelmedeki etkileri.	Kadın	,248	30	,000	,768	30	,000
	Erkek	,299	40	,000	,721	40	,000
Arkadaş ve akran grubunun spora yönelmedeki etkileri.	Kadın	,352	30	,000	,794	30	,000
	Erkek	,284	40	,000	,771	40	,000
Beden eğitimi öğretmenin spora yönelmedeki etkileri.	Kadın	,267	30	,000	,840	30	,000
	Erkek	,251	40	,000	,792	40	,000
Basın-Yayın organlarının spora yönelmedeki etkileri.	Kadın	,184	30	,011	,919	30	,026
	Erkek	,207	40	,000	,897	40	,002
Televizyon kanallarının spora yönelmedeki etkileri.	Kadın	,235	30	,000	,848	30	,001
	Erkek	,182	40	,002	,914	40	,005
Okul spor tesisi ile malzemenin spora yönelmedeki etkileri.	Kadın	,278	30	,000	,862	30	,001
	Erkek	,214	40	,000	,886	40	,001
Yakın çevredeki bir antrenörün spora yönelmedeki etkileri.	Kadın	,346	30	,000	,769	30	,000
	Erkek	,262	40	,000	,752	40	,000

Tablo 4.6. Cinsiyetlere Göre Kano ve Rafting Sporuna Teşvik Eden Unsurlar Açısından Farklılıklar

Anket Maddeleri	KADIN n=30	ERKEK n=40	P Değeri
Anne, baba ve kardeşin spora yönelmedeki etkileri.	4,10 ±0,995	4,13 ±1,137	0,623
Yaşadığımız çevrenin spora yönelmedeki etkileri.	4,20 ±0,925	4,35 ±0,864	0,435
Arkadaş ve akran grubunun spora yönelmedeki etkileri.	3,80 ±0,925	4,13 ±1,114	0,051
Beden eğitimi öğretmenin spora yönelmedeki etkileri.	3,80 ±1,186	4,08 ±1,095	0,297
Basın-Yayın organlarının spora yönelmedeki etkileri.	3,23 ±1,223	3,23 ±1,250	0,995
Televizyon kanallarının spora yönelmedeki etkileri.	3,23 ±1,223	3,05 ±1,108	0,374
Okul spor tesisi ile malzemenin spora yönelmedeki etkileri.	3,57 ±0,935	3,28 ±1,132	0,281
Yakın çevredeki bir antrenörün spora yönelmedeki etkileri.	3,97 ±1,033	4,25 ±0,870	0,211

*ortalama ± standart sapma p<0.05

Tablo 4.6’ a bakıldığında; cinsiyetlere göre sporcuların kano ve rafting sporuna başlama nedenleri arasında; **Madde 1** incelendiğinde kadın sporcuların verdikleri yanıtların ortalaması 4.10 iken erkek sporcuların yanıtlarının ortalaması 4.13 olup, istatistiksel olarak anlamlı değildir denilebilir (p=0.623, p>0.05). Bu sonuç, aile fertlerinin spora yönelmedeki etkisi hem kadın sporcularda hem de erkek sporcularda eşit miktarda önemli olduğunu göstermektedir.

Sporcuların kano ve rafting sporuna başlama nedenleri arasında; **Madde 2** incelendiğinde kadın sporcuların verdikleri yanıtların ortalaması 4.20 iken erkek sporcuların yanıtlarının ortalaması 4.35 olup, istatistiksel olarak anlamlı değildir

denilebilir ($p=0.435$, $p>0.05$). Bu sonuç, yaşanan çevrenin spora başlamadaki etkisi hem kadın sporcularda hem de erkek sporcularda eşit miktarda önemli olduğunu göstermektedir.

Sporcuların kano ve rafting sporuna başlama nedenleri arasında; **Madde 3** incelendiğinde kadın sporcuların verdikleri yanıtların ortalaması 3.80 iken erkek sporcuların yanıtlarının ortalaması 4.13 olup, istatistiksel olarak anlamlı değildir denilebilir ($p=0.051$, $p>0.05$). Bu sonuç, arkadaş ve akran grubunun spora başlamadaki etkisi hem kadın sporcularda hem de erkek sporcularda eşit miktarda önemli olduğunu göstermektedir.

Sporcuların kano ve rafting sporuna başlama nedenleri arasında; **Madde 4** incelendiğinde kadın sporcuların verdikleri yanıtların ortalaması 3.80 iken erkek sporcuların yanıtlarının ortalaması 4,08 olup, istatistiksel olarak anlamlı değildir denilebilir ($p=0.297$, $p>0,05$). Bu sonuç, beden eğitimi öğretmenin spora başlamadaki etkisinin hem kadın sporcularda hem de erkek sporcularda eşit miktarda önemli olduğunu göstermektedir.

Sporcuların kano ve rafting sporuna başlama nedenleri arasında; **Madde 5** incelendiğinde kadın sporcuların verdikleri yanıtların ortalaması 3.23 iken erkek sporcuların yanıtlarının ortalaması da 3.23 olup, istatistiksel olarak anlamlı değildir denilebilir ($p=0.995$, $p>0.05$). Bu sonuç, basın yayın organlarının spora başlamadaki etkisinin hem kadın sporcularda hem de erkek sporcularda eşit miktarda önemli olduğunu göstermektedir.

Sporcuların kano ve rafting sporuna başlama nedenleri arasında; **Madde 6** incelendiğinde kadın sporcuların verdikleri yanıtların ortalaması 3.23 iken erkek sporcuların yanıtlarının ortalaması 3.05 olup, istatistiksel olarak anlamlı değildir denilebilir ($p=0.374$, $p>0.05$). Bu sonuç, basın yayın organlarının spora başlamadaki

etkisinin hem kadın sporcularda hem de erkek sporcularda eşit miktarda önemli olduğunu göstermektedir.

Sporcuların kano ve rafting sporuna başlama nedenleri arasında; **Madde 7** incelendiğinde kadın sporcuların verdikleri yanıtların ortalaması 3.57 iken erkek sporcuların yanıtlarının ortalaması 3.28 olup, istatistiksel olarak anlamlı değildir denilebilir ($p=0.281$, $p>0.05$). Bu sonuç, basın yayın organlarının spora başlamadaki etkisinin hem kadın sporcularda hem de erkek sporcularda eşit miktarda önemli olduğunu göstermektedir.

Sporcuların kano ve rafting sporuna başlama nedenleri arasında; **Madde 8** incelendiğinde kadın sporcuların verdikleri yanıtların ortalaması 3.97 iken erkek sporcuların yanıtlarının ortalaması 4.25 olup, istatistiksel olarak anlamlı değildir denilebilir ($p=0.211$, $p>0.05$). Bu sonuç, milli takım sporcusu olma isteğinin hem kadın sporcularda hem de erkek sporcularda eşit miktarda önemli olduğunu göstermektedir.

Normal dağılım kontrolü: Aşağıdaki tabloda görülen Shaphiro-Wilk testi sonucuna göre kadın ve erkek sporcuları kano/rafting sporu ile uğraşma nedenlerine ilişkin maddelere verdikleri yanıtlar normal dağılıma sahip değildir ($p<0.05$). Normallik testi olarak nonparametrik testlerden Mann Whitney U testi kullanılmıştır.

Tablo 4.7. Kadın ve Erkek Sporcuları Kano/Rafting Sporu ile Uğraşma Nedenlerinin Normal Dağılım Değerleri

Anket Maddeleri	Cinsiyet	Normallik Testi								
		Kolmogorov-Smirnov ^a				Shapiro-Wilk				
		İstatistik	Değeri	Katılımcı sayısı	P değeri	İstatistik	Değeri	Katılımcı sayısı	P değeri	
Maddi geliri arttırmak.	Kadın	,278		30	,000	,860		30	,001	
	Erkek	,216		40	,000	,905		40	,003	
Kano/Rafting sporunu sevmek.	Kadın	,488		30	,000	,492		30	,000	
	Erkek	,529		40	,000	,345		40	,000	
Sporun olumlu katkılarından haberdar olmak.	Kadın	,354		30	,000	,637		30	,000	
	Erkek	,414		40	,000	,645		40	,000	
Kolayca bir arkadaş grubuna katılmak.	Kadın	,255		30	,000	,790		30	,000	
	Erkek	,283		40	,000	,777		40	,000	
Spor yaparak boş zamanlarını değerlendirmek.	Kadın	,299		30	,000	,779		30	,000	
	Erkek	,357		40	,000	,693		40	,000	
Kano/Rafting sporuyla uğraşarak sağlıklı olmak.	Kadın	,300		30	,000	,749		30	,000	
	Erkek	,441		40	,000	,576		40	,000	
Sporcu olarak arkadaşlarca tanınıp sevilme ve sayılmak.	Kadın	,267		30	,000	,818		30	,000	
	Erkek	,276		40	,000	,776		40	,000	
Başarı kazanmaktan zevk almak.	Kadın	,412		30	,000	,648		30	,000	
	Erkek	,441		40	,000	,576		40	,000	
Arkadaşlarla birlikte bir takım ruhu içinde hareket etmek.	Kadın	,367		30	,000	,705		30	,000	
	Erkek	,393		40	,000	,665		40	,000	

Tablo 4.8. Cinsiyete Göre Kano ve Rafting Sporü Uğraşma Nedenleri

Anket Maddeleri	KADIN (n=30)	ERKEK (n=40)	P Değeri
Maddi geliri arttırmak.	3,27 ±0,944	3,10 ±1,172	0,708
Kano/Rafting sporunu sevmek.	4,80 ±0,407	4,90 ±0,304	0,240
Sporun olumlu katkılarından haberdar olmak.	4,53 ±0,507	4,63 ±0,586	0,322
Kolayca bir arkadaş grubuna katılmak.	4,13 ±0,819	4,15 ±0,893	0,769
Spor yaparak boş zamanlarını değerlendirmek.	4,30 ±0,837	4,50 ±0,716	0,307
Kano/Rafting sporuyla uğraşarak sağlıklı olmak.	4,40 ±0,621	4,70 ±0,464	0,035
Sporcu olarak arkadaşlarca tanınıp sevilme ve sayılmak.	4,03 ±0,999	4,23±0,698	0,566
Başarı kazanmaktan zevk almak.	4,63 ±0,556	4,70 ±0,464	0,702
Arkadaşlarla birlikte bir takım ruhu içinde hareket etmek.	4,47 ±0,730	4,60 ±0,545	0,590

* ortalama ± standart sapma p<0.05

Tablo 4.8'e bakıldığında; cinsiyetlere göre sporcuların kano ve rafting sporu ile uğraşma nedenleri arasında; **Madde 1** incelendiğinde kadın sporcuların verdikleri yanıtların ortalaması 3.27 iken erkek sporcuların yanıtlarının ortalaması 3.10 olup, istatistiksel olarak anlamlı değildir denilebilir (p=0.708, p>0.05). Bu sonuç, maddi geliri

arttırmanın hem kadın sporcularda hem de erkek sporcularda birbirine yakın oranda önemli olduğunu göstermektedir.

Sporcuların kano/rafting sporu ile uğraşma nedenleri arasında **Madde 2** incelendiğinde kadın sporcuların verdikleri yanıtların ortalaması 4.80 iken erkek sporcuların yanıtlarının ortalaması 4.90 olup, istatistiksel olarak anlamlı değildir denilebilir ($p=0.240$, $p>0.05$). Bu sonuç, kano/rafting sevmenin hem kadın sporcularda hem de erkek sporcularda birbirine yakın oranda önemli olduğunu göstermektedir.

Sporcuların kano/rafting sporu ile uğraşma nedenleri arasında; **Madde 3** incelendiğinde kadın sporcuların verdikleri yanıtların ortalaması 4.53 iken erkek sporcuların yanıtlarının ortalaması 4.63 olup, istatistiksel olarak anlamlı değildir denilebilir ($p=0.322$, $p>0.05$). Bu sonuç, sporun olumlu katkılarından haberdar olmanın hem kadın sporcularda hem de erkek sporcularda eşit miktarda önemli olduğunu göstermektedir.

Sporcuların tenis branşı ile elit düzeyde biçimde ilgilenme nedenleri arasında; **Madde 4** incelendiğinde kadın sporcuların verdikleri yanıtların ortalaması 3.50 iken erkek sporcuların yanıtlarının ortalaması 3.88 olup, istatistiksel olarak anlamlı değildir denilebilir ($p=0.769$, $p>0.05$). Bu sonuç sporcu olarak arkadaşlarca tanınıp, sayılma ve sevilmenin etkisinin hem kadın sporcularda hem de erkek sporcularda eşit miktarda önemli olduğunu göstermektedir.

Sporcuların kano ve rafting sporu ile profesyonel biçimde uğraşma nedenleri arasında; **Madde 5** incelendiğinde kadın sporcuların verdikleri yanıtların ortalaması 4.30 iken erkek sporcuların yanıtlarının ortalaması 4.50 olup, istatistiksel olarak anlamlı değildir denilebilir ($p=0.307$, $p>0.05$). Bu sonuçla spor yaparak boş zamanları olumlu değerlendirmenin hem kadın sporcularda hem de erkek sporcularda eşit miktarda önemli olduğunu göstermektedir.

Sporcuların kano/rafting sporu ile profesyonel biçimde uğraşma nedenleri arasında; **Madde 6** incelendiğinde kadın sporcuların verdikleri yanıtların ortalaması 4.40 iken erkek sporcuların yanıtlarının ortalaması 4.70 olup, istatistiksel olarak anlamlı denilebilir ($p=0.035$, $p<0.05$). Bu sonuç spor yaparak sağlıklı olmanın etkisinin erkek sporcularda kadın sporculardan daha fazla olduğunu göstermektedir.

Sporcuların kano/rafting branşı ile profesyonel olarak ilgilenme nedenleri arasında; **Madde 7** incelendiğinde kadın sporcuların verdikleri yanıtların ortalaması 4.03 iken erkek sporcuların yanıtlarının ortalaması 4.23 olup, aradaki fark istatistiksel olarak anlamlı değildir ($p=0.566$, $p>0.05$). Bu sonuç sporcu olarak arkadaşlarca tanınıp, sayılma ve sevilmenin etkisinin hem kadın sporcularda hem de erkek sporcularda eşit miktarda önemli olduğunu göstermektedir.

Sporcuların kano/rafting sporu ile profesyonel biçimde uğraşma nedenleri arasında; **Madde 8** incelendiğinde kadın sporcuların verdikleri yanıtların ortalaması 4.63 iken erkek sporcuların yanıtlarının ortalaması 4.70 olup, istatistiksel olarak anlamlı değildir denilebilir ($p=0.702$, $p>0.05$). Bu sonuç, başarı kazanmaktan zevk duymanın etkisinin hem kadın sporcularda hem de erkek sporcularda eşit miktarda önemli olduğunu göstermektedir.

Sporcuların kano/rafting sporu ile profesyonel biçimde uğraşma nedenleri arasında; **Madde 9** incelendiğinde kadın sporcuların verdikleri yanıtların ortalaması 4.47 iken erkek sporcuların yanıtlarının ortalaması 4.60 olup, istatistiksel olarak anlamlı değildir denilebilir ($p=0.590$, $p>0.05$). Bu sonuç, başarı kazanmaktan zevk duymanın etkisinin hem kadın sporcularda hem de erkek sporcularda eşit miktarda önemli olduğunu göstermektedir.

Normal dağılım kontrolü: Aşağıdaki tabloda görülen Shaphiro-Wilk testi sonucuna göre kadın ve erkek sporcuları kano/rafting sporundan beklentilerine ilişkin

maddelere verdikleri yanıtlar normal dağılıma sahip değildir $p < 0.05$. Normallik testi olarak nonparametrik testlerden Mann Whitney U testi kullanılmıştır.

Tablo 4.9. Sporcuların Kano/Rafting Sporundan Beklentilerinin Normal Dağılımları

Anket Maddeleri	Cinsiyet	Normallik Testi					
		Kolmogorov-Smirnov ^a			Shapiro-Wilk		
		İstatistik değeri	Katılımcı sayısı	P değeri	İstatistik değeri	Katılımcı sayısı	P değeri
Sağlıklı olmak ve sağlığını korumak.	Kadın	,406	30	,000	,612	30	,000
	Erkek	,466	40	,000	,539	40	,000
İyi bir fiziki görünüme sahip olmak.	Kadın	,277	30	,000	,762	30	,000
	Erkek	,432	40	,000	,617	40	,000
Çevresiyle, spor yapan popüler biri olarak ilişkilerini sürdürmek.	Kadın	,250	30	,000	,834	30	,000
	Erkek	,261	40	,000	,815	40	,000
İyi bir sporcu olmak ve hayatını spordan kazanmak.	Kadın	,278	30	,000	,781	30	,000
	Erkek	,286	40	,000	,776	40	,000
İlerde sporla ilgili üniversiteler düzeyinde eğitim görmek.	Kadın	,372	30	,000	,628	30	,000
	Erkek	,341	40	,000	,683	40	,000
Antrenör olmak.	Kadın	,257	30	,000	,738	30	,000
	Erkek	,256	40	,000	,814	40	,000
Hakem olmak..	Kadın	,239	30	,000	,806	30	,000
	Erkek	,227	40	,000	,869	40	,000
Beden Eğitimi öğretmeni olmak.	Kadın	,268	30	,000	,782	30	,000
	Erkek	,265	40	,000	,818	40	,000
Maddi olanaklara kavuşmak.	Kadın	,292	30	,000	,844	30	,000
	Erkek	,285	40	,000	,842	40	,000
Milli Takıma seçilmek, milli olmak.	Kadın	,423	30	,000	,597	30	,000
	Erkek	,397	40	,000	,668	40	,000

Tablo 4.10. Cinsiyete Göre Kano/Rafting Sporundan Beklentileri

Anket Maddeleri	KADIN (n=30)	ERKEK (n=40)	P Değeri
Sağlıklı olmak ve sağlığını korumak.	4,63 ±0,490	4,75 ±0,439	0,295
İyi bir fiziki görünüme sahip olmak.	4,33 ±0,758	4,68 ±0,526	0,038
Çevresiyle, spor yapan popüler biri olarak ilişkilerini sürdürmek.	4,10 ±0,803	4,183 ±0,844	0,652
İyi bir sporcu olmak ve hayatını spordan kazanmak.	4,30 ±0,794	4,33 ±0,764	0,922
İlerde sporla ilgili üniversiteler düzeyinde eğitim görmek.	4,57 ±0,679	4,40 ±0,928	0,596
Antrenör olmak.	4,27 ±0,907	4,10 ±0,900	0,373
Hakem olmak.	4,13 ±0,730	3,83±0,903	0,169
Beden Eğitimi öğretmeni olmak.	4,17 ±0,986	4,03 ±1,025	0,548
Maddi olanaklara kavuşmak.	3,87 ±0,900	3,93 ±0,859	0,817
Milli Takıma seçilmek, milli olmak.	4,67±0,479	4,55±0,677	0,669

* ortalama ± standart sapma p<0.05

Tablo 4.10'a bakıldığında; cinsiyetlere göre sporcuların kano/rafting sporundan beklentileri arasında; **Madde 1** incelendiğinde kadın sporcuların verdikleri yanıtların ortalaması 4.63 iken erkek sporcuların yanıtlarının ortalaması 4.75 olup, istatistiksel olarak anlamlı değildir denilebilir (p=0.295, p>0.05). Bu sonuç, sağlıklı olmak ve sağlığı korumanın hem kadın sporcularda hem de erkek sporcularda eşit miktarda önemli olduğunu göstermektedir.

Sporcuların kano/rafting branşından beklentileri arasında; **Madde 2** incelendiğinde kadın sporcuların verdikleri yanıtların ortalaması 4.33 iken erkek sporcuların yanıtlarının ortalaması 4.68 olup, istatistiksel olarak anlamlı denilebilir (p=0.038, p<0.05). Bu sonuç, iyi bir fiziki görünüme sahip olma beklentisinin erkek sporcularda kadın sporculara göre daha önemli olduğunu göstermektedir.

Sporcuların kano/rafting sporundan beklentileri arasında; **Madde 3** incelendiğinde kadın sporcuların verdikleri yanıtların ortalaması 4.10 iken erkek sporcuların yanıtlarının ortalaması 4.183 olup, istatistiksel olarak anlamlı değildir denilebilir ($p=0.652$, $p>0.05$). Bu sonuç, çevreyle spor yapan popüler biri olarak ilişkileri sürdürmenin hem kadın sporcularda hem de erkek sporcularda eşit miktarda önemli olduğunu göstermektedir.

Sporcuların kano/rafting branşından beklentileri arasında; **Madde 4** incelendiğinde kadın sporcuların verdikleri yanıtların ortalaması 4.30 iken erkek sporcuların yanıtlarının ortalaması 4.33 olup, istatistiksel olarak anlamlı değildir denilebilir ($p=0.922$, $p>0.05$). Bu sonuç, iyi bir sporcu olmanın ve hayatını spordan kazanmanın hem kadın sporcularda hem de erkek sporcularda eşit miktarda önemli olduğunu göstermektedir.

Sporcuların kano/rafting sporundan beklentileri arasında; **Madde 5** incelendiğinde kadın sporcuların verdikleri yanıtların ortalaması 4.57 iken erkek sporcuların yanıtlarının ortalaması 4.40 olup, istatistiksel olarak anlamlı değildir denilebilir ($p=0.596$, $p>0.05$). Bu sonuç, ileride sporla ilgili üniversiteler düzeyinde eğitim görmenin hem kadın sporcularda hem de erkek sporcularda eşit miktarda önemli olduğunu göstermektedir.

Sporcuların kano/rafting sporundan beklentileri arasında; **Madde 6** incelendiğinde kadın sporcuların verdikleri yanıtların ortalaması 4.27 iken erkek sporcuların yanıtlarının ortalaması 4.10 olup, istatistiksel olarak anlamlı değildir denilebilir ($p=0.373$, $p>0.05$). Bu sonuç, antrenör olmanın hem kadın sporcularda hem de erkek sporcularda eşit miktarda önemli olduğunu göstermektedir.

Sporcuların kano/rafting sporundan beklentileri arasında; **Madde 7** incelendiğinde kadın sporcuların verdikleri yanıtların ortalaması 4.13 iken erkek sporcuların yanıtlarının ortalaması 3.83 olup, istatistiksel olarak anlamlı değildir denilebilir ($p=0.169$, $p>0.05$). Bu sonuç, hakem olmanın hem kadın sporcularda hem de erkek sporcularda eşit miktarda önemli olduğunu göstermektedir.

Sporcuların kano/rafting sporundan beklentileri arasında; **Madde 8** incelendiğinde kadın sporcuların verdikleri yanıtların ortalaması 4.17 iken erkek sporcuların yanıtlarının ortalaması 4.03 olup, istatistiksel olarak anlamlı değildir denilebilir ($p=0.548$, $p>0.05$). Bu sonuç beden eğitimi öğretmeni olmanın hem kadın sporcularda hem de erkek sporcularda eşit miktarda önemli olduğunu göstermektedir.

Sporcuların kano/rafting sporundan beklentileri arasında; **Madde 9** incelendiğinde kadın sporcuların verdikleri yanıtların ortalaması 3.87 iken erkek sporcuların yanıtlarının ortalaması 3.93 olup, istatistiksel olarak anlamlı değildir denilebilir ($p=0.817$, $p>0.05$). Bu sonuç, maddi olanaklara kavuşmanın etkisinin hem kadın sporcularda hem de erkek sporcularda eşit miktarda önemli olduğunu göstermektedir.

Sporcuların kano/rafting sporundan beklentileri arasında; **Madde 10** incelendiğinde kadın sporcuların verdikleri yanıtların ortalaması 4.67 iken erkek sporcuların yanıtlarının ortalaması 4.55 olup, istatistiksel olarak anlamlı değildir denilebilir ($p=0.669$, $p>0.05$). Bu sonuç, milli takıma seçilmenin, milli olmanın etkisinin hem kadın sporcularda hem de erkek sporcularda eşit miktarda önemli olduğunu göstermektedir.

Normal dağılım kontrolü: Shaphiro-Wilk testi verilerden elde edilen sonuca göre kadın ve erkek sporcuları kano/rafting sporuna teşvik eden unsurlar maddelerine

verdikleri yanıtlar normal dağılıma sahip değildir ($p < 0.05$). Normallik testi olarak nonparametrik testlerden Mann Whitney U testi kullanılmıştır.

Tablo 4.11. Sporcuları Kano/Rafting Sporuna Teşvik Eden Unsurların Normal Dağılımı

		Normallik Testi					
Anket maddeleri	Eğitim	Kolmogorov-Smirnov ^a			Shapiro-Wilk		
		İstatistik değeri	Katılımcı sayısı	P değeri	İstatistik değeri	Katılımcı sayısı	P değeri
Anne, baba ve kardeşin spora yönelmedeki etkileri.	Ortaokul	,385	3	.	,750	3	,000
	Lise	,362	17	,000	,703	17	,000
	Üniversite	,260	50	,000	,800	50	,000
Yaşadığınız çevrenin spora yönelmedeki etkileri.	Ortaokul	,385	3	.	,750	3	,000
	Lise	,290	17	,000	,780	17	,001
	Üniversite	,264	50	,000	,726	50	,000
Arkadaş ve akran grubunun spora yönelmedeki etkileri.	Ortaokul	,175	3	.	1,000	3	,000
	Lise	,253	17	,005	,860	17	,015
	Üniversite	,293	50	,000	,789	50	,000
Beden eğitimi öğretmenin spora yönelmedeki etkileri.	Ortaokul	,253	3	.	,964	3	,037
	Lise	,209	17	,046	,811	17	,003
	Üniversite	,282	50	,000	,771	50	,000
Basın-Yayın organlarının spora yönelmedeki etkileri.	Ortaokul	,253	3	.	,964	3	,037
	Lise	,207	17	,050	,886	17	,039
	Üniversite	,189	50	,000	,899	50	,000
Televizyon kanallarının spora yönelmedeki etkileri.	Ortaokul	,253	3	.	,964	3	,037
	Lise	,197	17	,080	,866	17	,019
	Üniversite	,221	50	,000	,886	50	,000
Okul spor tesisi ile malzemenin spora yönelmedeki etkileri.	Ortaokul	,385	3	.	,750	3	,000
	Lise	,221	17	,027	,869	17	,021
	Üniversite	,250	50	,000	,884	50	,000
Yakın çevredeki bir antrenörün spora yönelmedeki etkileri.	Ortaokul	,253	3	.	,964	3	,037
	Lise	,299	17	,000	,793	17	,002
	Üniversite	,302	50	,000	,746	50	,000

Tablo 4.12. Öğrenim Durumuna Göre Kano/Rafting Sporuna Teşvik Eden Unsurlar

Anket Maddeleri	Ortaokul (n=3)	Lise (n=17)	Üniversite (n=50)	P Değeri
Anne, baba ve kardeşin spora yönelmedeki etkileri.	4,67 ±0,577	4,35 ±0,862	4,00 ±1,143	0,377
Yaşadığımız çevrenin spora yönelmedeki etkileri.	4,67 ±0,577	4,29 ±0,772	4,26 ±0,944	0,741
Arkadaş ve akran grubunun spora yönelmedeki etkileri.	4,00±1,00	3,88 ±0,993	4,02 ±1,078	0,760
Beden eğitimi öğretmeninin spora yönelmedeki etkileri.	3,33 ±1,528	3,65±1,272	4,10 ±1,055	0,322
Basın-Yayın organlarının spora yönelmedeki etkileri.	3,67±1,528	2,82 ±1,425	3,34 ±1,081	0,333
Televizyon kanallarının spora yönelmedeki etkileri	3,33 ±1,528	2,88 ±1,453	3,20 ±1,030	0,783
Okul spor tesisi ile malzemenin spora yönelmedeki etkileri.	4,67 ±0,577	3,29 ±1,047	3,36 ±1,045	0,092
Yakın çevredeki bir antrenörün spora yönelmedeki etkileri.	3,67 ±1,528	4,06 ±0,966	4,18 ±0,919	0,756

*ortalama ± standart sapma p<0.05

Tablo 4.12'e bakıldığında; öğrenim durumlarına göre sporcuların kano/rafting sporuna başlama nedenleri arasında; **Madde 1** incelendiğinde ortaöğretim kurumlarından mezun sporcuların verdikleri yanıtların ortalaması 4.67 iken üniversite mezunu sporcuların yanıtlarının ortalaması 4.00 olup, istatistiksel olarak anlamlı değildir denilebilir (p=0.377, p>0.05). Bu da Anne, Baba ve kardeşin spora yönelmedeki etkisinin ortaöğretim, lise ve üniversite mezunu sporcularda eşit miktarda önemli olduğunu göstermektedir.

Sporcuların kano/rafting sporuna başlama nedenleri arasında; **Madde 2** incelendiğinde ortaöğretim kurumlarından mezun sporcuların verdikleri yanıtların ortalaması 4.67 iken üniversite mezunu sporcuların yanıtlarının ortalaması 4.26 olup, istatistiksel olarak anlamlı değildir denilebilir ($p=0.741$, $p>0.05$). Bu da yaşadığımız çevrenin spora yönelmedeki etkisinin ortaöğretim, lise ve üniversite mezunu sporcularda eşit miktarda önemli olduğunu göstermektedir.

Sporcuların kano/rafting sporuna başlama nedenleri arasında; **Madde 3** incelendiğinde ortaöğretim kurumlarından mezun sporcuların verdikleri yanıtların ortalaması 4.00 iken üniversite mezunu sporcuların yanıtlarının ortalaması 4.02 olup, istatistiksel olarak anlamlı değildir denilebilir ($p=0.760$, $p>0.05$). Bu da yaşadığımız arkadaş ve akran grubunun spora yönelmedeki etkisinin ortaöğretim, lise ve üniversite mezunu sporcularda eşit miktarda önemli olduğunu göstermektedir.

Sporcuların kano/rafting sporuna başlama nedenleri arasında; **Madde 4** incelendiğinde ortaöğretim kurumlarından mezun sporcuların verdikleri yanıtların ortalaması 3.33 iken üniversite mezunu sporcuların yanıtlarının ortalaması 4.10 olup, istatistiksel olarak anlamlı değildir denilebilir ($p=0.322$, $p>0.05$). Bu da beden eğitimi öğretmenin spora yönelmedeki etkisinin ortaöğretim, lise ve üniversite mezunu sporcularda eşit miktarda önemli olduğunu göstermektedir.

Sporcuların kano/rafting sporuna başlama nedenleri arasında; **Madde 5** incelendiğinde ortaöğretim kurumlarından mezun sporcuların verdikleri yanıtların ortalaması 3.67 iken üniversite mezunu sporcuların yanıtlarının ortalaması 3.34 olup, istatistiksel olarak anlamlı değildir denilebilir ($p=0.333$, $p>0.05$). Bu da basın-yayın organlarının spora yönelmedeki etkisinin ortaöğretim, lise ve üniversite mezunu sporcularda eşit miktarda önemli olduğunu göstermektedir.

Sporcuların kano/rafting sporuna başlama nedenleri arasında; **Madde 6** incelendiğinde ortaöğretim kurumlarından mezun sporcuların verdikleri yanıtların ortalaması 3.33 iken üniversite mezunu sporcuların yanıtlarının ortalaması 3.20 olup, istatistiksel olarak anlamlı değildir denilebilir ($p=0.783$, $p>0.05$). Bu da televizyon kanallarının spora yönelmedeki etkisinin ortaöğretim, lise ve üniversite mezunu sporcularda eşit miktarda önemli olduğunu göstermektedir.

Sporcuların kano/rafting sporuna başlama nedenleri arasında; **Madde 7** incelendiğinde ortaöğretim kurumlarından mezun sporcuların verdikleri yanıtların ortalaması 4.67 iken üniversite mezunu sporcuların yanıtlarının ortalaması 3.36 olup, istatistiksel olarak anlamlı değildir denilebilir ($p=0.092$, $p>0.05$). Bu da okul spor tesisi ile malzemenin spora yönelmedeki etkisinin ortaöğretim, lise ve üniversite mezunu sporcularda eşit miktarda önemli olduğunu göstermektedir.

Sporcuların kano/rafting sporuna başlama nedenleri arasında; **Madde 8** incelendiğinde ortaöğretim kurumlarından mezun sporcuların verdikleri yanıtların ortalaması 3.67 iken üniversite mezunu sporcuların yanıtlarının ortalaması 4.18 olup, istatistiksel olarak anlamlı değildir denilebilir ($p=0.756$, $p>0.05$). Bu da yakın çevredeki bir antrenörün spora yönelmedeki etkisinin ortaöğretim, lise ve üniversite mezunu sporcularda eşit miktarda önemli olduğunu göstermektedir.

Normal dağılım kontrolü: Aşağıdaki tabloda görülen Shaphiro-Wilk testi sonucuna göre kadın ve erkek sporcuları kano/rafting sporu ile uğraşma nedenlerine ilişkin maddelere verdikleri yanıtlar normal dağılıma sahip değildir ($p<0.05$). Normallik testi olarak nonparametrik testlerden Mann Whitney U testi kullanılmıştır.

Tablo 4.13. Sporcuların Kano/Rafting Sporü ile Uğraşma Nedenlerinin Normal Dağılımı

Anket Maddeleri	Eğitim	Normal Dağılım					
		Kolmogorov-Smirnov ^a			Shapiro-Wilk		
		İstatistik değeri	Katılımcı sayısı	P değeri	İstatistik değeri	Katılımcı sayısı	P değeri
Maddi geliri arttırmak.	Ortaokul	,385	3	.	,750	3	,000
	Lise	,244	17	,008	,905	17	,004
	Üniversite	,214	50	,000	,910	50	,001
Kano/Rafting sporunu sevmek.	Ortaokul	,385	3	.	,750	3	,000
	Lise	,521	17	,000	,385	17	,000
	Üniversite	,515	50	,000	,412	50	,000
Sporun olumlu katkılarından haberdar olmak.	Lise	,349	17	,000	,642	17	,000
	Üniversite	,388	50	,000	,677	50	,000
Kolayca bir arkadaş grubuna katılmak.	Ortaokul	,385	3	.	,750	3	,000
	Lise	,257	17	,004	,777	17	,001
	Üniversite	,247	50	,000	,822	50	,000
Spor yaparak boş zamanlarını değerlendirmek.	Ortaokul	,385	3	.	,750	3	,000
	Lise	,457	17	,000	,560	17	,000
	Üniversite	,284	50	,000	,762	50	,000
Kano/Rafting sporuyla uğraşarak sağlıklı olmak.	Ortaokul	,385	3	.	,750	3	,000
	Lise	,456	17	,000	,569	17	,000
	Üniversite	,351	50	,000	,689	50	,000
Sporcu olarak arkadaşlarca tanınıp sevmek ve sayılmak.	Ortaokul	,385	3	.	,750	3	,000
	Lise	,325	17	,000	,754	17	,001
	Üniversite	,251	50	,000	,841	50	,000
Başarı kazanmaktan zevk almak.	Lise	,469	17	,000	,533	17	,000
	Üniversite	,403	50	,000	,652	50	,000
Arkadaşlarla birlikte bir takım ruhu içinde hareket etmek.	Ortaokul	,385	3	.	,750	3	,000
	Lise	,394	17	,000	,678	17	,000
	Üniversite	,373	50	,000	,696	50	,000

Tablo 4.14. Öğrenim Durumuna Göre Kano/Rafting Sporü ile Uğraşma Nedenleri

Anket maddeleri	Ortaokul (n=3)	Lise (n=17)	Üniversite (n=50)	P Değeri
Maddi geliri arttırmak.	4,33 ±1,155	3,06 ±1,144	3,17±1,076	0,216
Kano/Rafting sporunu sevmek.	4,67 ±0,577	4,88 ±0,332	4,86 ±0,351	0,617
Sporun olumlu katkılarından haberdar olmak.	5,00±0,000	4,53 ±0,514	4,58 ±0,575	0,336
Kolayca bir arkadaş grubuna katılmak.	4,33 ±1,155	4,12±1,111	4,14 ±0,756	0,810
Spor yaparak boş zamanlarını değerlendirmek.	4,67±0,577	4,65 ±0,702	4,32 ±0,794	0,182
Kano/Rafting sporuyla uğraşarak sağlıklı olmak.	4,67±0,577	4,71 ±0,588	4,52 ±0,544	0,337
Sporcu olarak arkadaşlarca tanınıp sevilme ve sayılmak.	4,67 ±0,577	4,41 ±0,712	4,02 ±0,869	0,137
Başarı kazanmaktan zevk almak.	5,00 ±0,000	4,76 ±0,437	4,62 ±0,530	0,306
Arkadaşlarla birlikte bir takım ruhu içinde hareket etmek.	4,33±1,155	4,59±0,618	4,54±0,630	0,935

*ortalama ± standart sapma p<0.05

Tablo 4.14'e bakıldığında; Eğitim durumlarına göre sporcuların kano ve rafting sporu ile uğraşma nedenleri arasında; **Madde 1** incelendiğinde ortaöğretim kurumlarından mezun sporcuların verdikleri yanıtların ortalaması 4.33 iken üniversite

mezunu sporcuların yanıtlarının ortalaması 3.16 olup, istatistiksel olarak anlamlı değildir denilebilir ($p=0.216$, $p>0.05$). Bu sonuç, maddi geliri arttırmanın etkisinin ortaöğretim, lise ve üniversite mezunu sporcularda eşit miktarda önemli olduğunu göstermektedir.

Eğitim durumlarına göre sporcuların kano ve rafting sporu ile uğraşma nedenleri arasında; **Madde 2** incelendiğinde ortaöğretim kurumlarından mezun sporcuların verdikleri yanıtların ortalaması 4.67 iken üniversite mezunu sporcuların yanıtlarının ortalaması 4.86 olup, istatistiksel olarak anlamlı değildir denilebilir ($p=0.617$, $p>0.05$). Bu sonuç, maddi geliri arttırmanın etkisinin ortaöğretim, lise ve üniversite mezunu sporcularda eşit miktarda önemli olduğunu göstermektedir.

Eğitim durumlarına göre sporcuların kano ve rafting sporu ile uğraşma nedenleri arasında; **Madde 3** incelendiğinde ortaöğretim kurumlarından mezun sporcuların verdikleri yanıtların ortalaması 5.00 iken üniversite mezunu sporcuların yanıtlarının ortalaması 4.58 olup, istatistiksel olarak anlamlı değildir denilebilir ($p=0.336$, $p>0.05$). Bu sonuç, sporun olumlu katkılarından haberdar olmanın etkisinin ortaöğretim, lise ve üniversite mezunu sporcularda eşit miktarda önemli olduğunu göstermektedir.

Eğitim durumlarına göre sporcuların kano ve rafting sporu ile uğraşma nedenleri arasında; **Madde 4** incelendiğinde ortaöğretim kurumlarından mezun sporcuların verdikleri yanıtların ortalaması 4.33 iken üniversite mezunu sporcuların yanıtlarının ortalaması 4.14 olup, istatistiksel olarak anlamlı değildir denilebilir ($p=0.810$, $p>0.05$). Bu sonuç, kolayca bir arkadaş grubuna katılma nedeninin etkisinin ortaöğretim, lise ve üniversite mezunu sporcularda eşit miktarda önemli olduğunu göstermektedir.

Eğitim durumlarına göre sporcuların kano ve rafting sporu ile uğraşma nedenleri arasında; **Madde 5** incelendiğinde ortaöğretim kurumlarından mezun sporcuların verdikleri yanıtların ortalaması 4.67 iken üniversite mezunu sporcuların yanıtlarının

ortalaması 4.32 olup, istatistiksel olarak anlamlı değildir denilebilir ($p=0.182$, $p>0.05$). Bu sonuç, spor yaparak boş zamanlarını değerlendirme nedeninin etkisinin ortaöğretim, lise ve üniversite mezunu sporcularda eşit miktarda önemli olduğunu göstermektedir.

Eğitim durumlarına göre sporcuların kano ve rafting sporu ile uğraşma nedenleri arasında; **Madde 6** incelendiğinde ortaöğretim kurumlarından mezun sporcuların verdikleri yanıtların ortalaması 4.67 iken üniversite mezunu sporcuların yanıtlarının ortalaması 4.52 olup, istatistiksel olarak anlamlı değildir denilebilir ($p=0.337$, $p>0.05$). Bu sonuç, kano/Rafting sporuyla uğraşarak sağlıklı olma nedeninin etkisinin ortaöğretim, lise ve üniversite mezunu sporcularda eşit miktarda önemli olduğunu göstermektedir.

Eğitim durumlarına göre sporcuların kano ve rafting sporu ile uğraşma nedenleri arasında; **Madde 7** incelendiğinde ortaöğretim kurumlarından mezun sporcuların verdikleri yanıtların ortalaması 4.67 iken üniversite mezunu sporcuların yanıtlarının ortalaması 4.02 olup, istatistiksel olarak anlamlı değildir denilebilir ($p=0.137$, $p>0.05$). Bu sonuç, sporcu olarak arkadaşlarca tanınıp sevilme ve sayılmak nedeninin etkisinin ortaöğretim, lise ve üniversite mezunu sporcularda eşit miktarda önemli olduğunu göstermektedir.

Eğitim durumlarına göre sporcuların kano ve rafting sporu ile uğraşma nedenleri arasında; **Madde 8** incelendiğinde ortaöğretim kurumlarından mezun sporcuların verdikleri yanıtların ortalaması 5.00 iken üniversite mezunu sporcuların yanıtlarının ortalaması 4.62 olup, istatistiksel olarak anlamlı değildir denilebilir ($p=0.306$, $p>0.05$). Bu sonuç, başarı kazanmaktan zevk alma nedeninin etkisinin ortaöğretim, lise ve üniversite mezunu sporcularda eşit miktarda önemli olduğunu göstermektedir.

Eğitim durumlarına göre sporcuların kano ve rafting sporu ile uğraşma nedenleri arasında; **Madde 9** incelendiğinde ortaöğretim kurumlarından mezun sporcuların

verdikleri yanıtların ortalaması 4.33 iken üniversite mezunu sporcuların yanıtlarının ortalaması 4.54 olup, istatistiksel olarak anlamlı değildir denilebilir ($p=0.935$, $p>0.05$). Bu sonuç, arkadaşlarla takım ruhu içinde hareket etme nedeninin etkisinin ortaöğretim, lise ve üniversite mezunu sporcularda eşit miktarda önemli olduğunu göstermektedir.

Normal dağılım kontrolü: Aşağıdaki tabloda görülen Shaphiro-Wilk testi sonucuna göre kadın ve erkek sporcuları kano/rafting sporundan beklentilerine ilişkin maddelere verdikleri yanıtlar normal dağılıma sahip değildir ($p<0.05$). Normallik testi olarak nonparametrik testlerden Mann Whitney U testi kullanılmıştır.

Tablo 4.15. Sporcuların Kano/Rafting Sporundan Beklentilerinin Normal Dağılımları
Normal Dağılım

Anket maddeleri	Eğitim	Kolmogorov-Smirnov ^b			Shapiro-Wilk		
		İstatistik değeri	Katılımcı sayısı	P değeri	İstatistik değeri	Katılımcı sayısı	P değeri
Sağlıklı olmak ve sağlığını korumak.	Lise	,469	17	,000	,533	17	,000
	Üniversite	,421	50	,000	,599	50	,000
İyi bir fiziki görünüme sahip olmak.	Ortaokul	,385	3	.	,750	3	,000
	Lise	,394	17	,000	,678	17	,000
	Üniversite	,351	50	,000	,680	50	,000
Çevresiyle, spor yapan popüler biri olarak ilişkilerini sürdürmek.	Ortaokul	,385	3	.	,750	3	,000
	Lise	,324	17	,000	,752	17	,000
	Üniversite	,241	50	,000	,842	50	,000
İyi bir sporcu olmak ve hayatını spordan kazanmak.	Lise	,428	17	,000	,614	17	,000
	Üniversite	,276	50	,000	,782	50	,000
İlerde sporla ilgili üniversiter düzeyde eğitim görmek.	Lise	,449	17	,000	,560	17	,000
	Üniversite	,328	50	,000	,716	50	,000
Antrenör olmak.	Ortaokul	,385	3	.	,750	3	,000
	Lise	,314	17	,000	,784	17	,001
	Üniversite	,262	50	,000	,792	50	,000
Hakem olmak.	Ortaokul	,385	3	.	,750	3	,000
	Lise	,182	17	,136	,876	17	,028
	Üniversite	,250	50	,000	,842	50	,000
Beden Eğitimi öğretmeni olmak.	Ortaokul	,385	3	.	,750	3	,000
	Lise	,295	17	,000	,759	17	,001
	Üniversite	,243	50	,000	,831	50	,000
Maddi olanaklara kavuşmak.	Ortaokul	,175	3	.	1,000	3	,000
	Lise	,269	17	,002	,825	17	,004
	Üniversite	,302	50	,000	,841	50	,000
Milli Takıma seçilmek, milli olmak.	Lise	,513	17	,000	,391	17	,000
	Üniversite	,352	50	,000	,715	50	,000

Tablo 4.16. Eğitim Durumlarına Göre kano ve Rafting Sporundan Beklentiler

Anket maddeleri	Ortaokul (n=3)	Lise (n=17)	Üniversite (n=50)	P Değeri
Sağlıklı olmak ve sağlığını korumak.	5,00 ±0,000	4,76 ±0,437	4,66±0,479	0,372
İyi bir fiziki görünüme sahip olmak.	4,33 ±1,155	4,59 ±0,618	4,52 ±0,646	0,911
Çevresiyle, spor yapan popüler biri olarak ilişkilerini sürdürmek.	4,67±0,577	4,35 ±0,786	4,04 ±0,832	0,200
İyi bir sporcu olmak ve hayatını spordan kazanmak.	5,00 ±0,000	4,53±0,800	4,20 ±0,756	0,057
İlerde sporla ilgili üniversiteler düzeyde eğitim görmek.	5,00 ±0,000	4,41 ±1,228	4,46 ±0,676	0,213
Antrenör olmak.	4,67±0,577	3,94±1,345	4,22 ±0,708	0,594
Hakem olmak.	4,67 ±0,577	3,76 ±1,033	3,98 ±0,769	0,240
Beden Eğitimi öğretmeni olmak.	4,67 ±0,577	4,12 ±1,219	4,42 ±0,947	0,419
Maddi olanaklara kavuşmak.	4,00±1,000	4,12 ±1,219	3,82±0,873	0,436
Milli Takıma seçilmek, milli olmak.	5,00 ±0,00	4,82 ±0,529	4,50 ±0,614	0,057

*ortalama ± standart sapma p<0.05

Tablo 4.16'ya göre öğrenim durumuna göre sporcuların kano/rafting sporundan beklentileri arasında **Madde 1** incelendiğinde ortaöğretim kurumlarından mezun sporcuların verdikleri yanıtların ortalaması 5.00 iken üniversite mezunu sporcuların yanıtlarının ortalaması 4.66 olup, istatistiksel olarak anlamlı değildir denilebilir (p=0.372, p>0.05). Bu sonuç, sağlıklı olmak ve sağlığını koruma beklentisinin ortaöğretim, lise ve üniversite mezunu sporcularda eşit miktarda önemli olduğunu göstermektedir.

Öğrenim durumuna göre sporcuların kano/rafting sporundan beklentileri arasında **Madde 2** incelendiğinde ortaöğretim kurumlarından mezun sporcuların verdikleri yanıtların ortalaması 4.33 iken üniversite mezunu sporcuların yanıtlarının ortalaması

4.52 olup, istatistiksel olarak anlamlı değildir denilebilir ($p=0.911$, $p>0.05$). Bu sonuç, iyi bir fiziki görünüme sahip olma beklentisinin ortaöğretim, lise ve üniversite mezunu sporcularda eşit miktarda önemli olduğunu göstermektedir.

Öğrenim durumuna göre sporcuların kano/rafting sporundan beklentileri arasında **Madde 3** incelendiğinde ortaöğretim kurumlarından mezun sporcuların verdikleri yanıtların ortalaması 4.67 iken üniversite mezunu sporcuların yanıtlarının ortalaması 4.04 olup, istatistiksel olarak anlamlı değildir denilebilir ($p=0.200$, $p>0.05$). Bu sonuç, çevresiyle spor yapan popüler biri olarak ilişkilerini sürdürme beklentisinin ortaöğretim, lise ve üniversite mezunu sporcularda eşit miktarda önemli olduğunu göstermektedir.

Öğrenim durumuna göre sporcuların kano/rafting sporundan beklentileri içinde **Madde 4** incelendiğinde ortaöğretim kurumlarından mezun sporcuların verdikleri yanıtların ortalaması 5.00 iken üniversite mezunu sporcuların yanıtlarının ortalaması 4.20 olup, istatistiksel olarak anlamlı değildir denilebilir ($p=0.057$, $p>0.05$). Bu sonuç, iyi bir sporcu olmak ve geçimini spordan kazanma beklentisinin ortaöğretim, lise ve üniversite mezunu sporcularda eşit miktarda önemli olduğunu göstermektedir.

Öğrenim durumuna göre sporcuların kano/rafting sporundan beklentileri arasında **Madde 5** incelendiğinde ortaöğretim kurumlarından mezun sporcuların verdikleri yanıtların ortalaması 5.00 iken üniversite mezunu sporcuların yanıtlarının ortalaması 4.46 olup, istatistiksel olarak anlamlı değildir denilebilir ($p=0.213$, $p>0.05$). Bu sonuç, ileride sporla ilgili üniversiteler bazında eğitim görme beklentisinin ortaöğretim, lise ve üniversite mezunu sporcularda eşit miktarda önemli olduğunu göstermektedir.

Öğrenim durumuna göre sporcuların kano/rafting sporundan beklentileri arasında **Madde 6** incelendiğinde ortaöğretim kurumlarından mezun sporcuların verdikleri yanıtların ortalaması 4.67 iken üniversite mezunu sporcuların yanıtlarının ortalaması 4.22 olup, istatistiksel olarak anlamlı değildir denilebilir ($p=0.594$, $p>0.05$). Bu sonuç,

antrenör olma beklentisinin ortaöğretim, lise ve üniversite mezunu sporcularda eşit miktarda önemli olduğunu göstermektedir.

Öğrenim durumuna göre sporcuların kano/rafting sporundan beklentileri arasında **Madde 7** incelendiğinde ortaöğretim kurumlarından mezun sporcuların verdikleri yanıtların ortalaması 4.67 iken üniversite mezunu sporcuların yanıtlarının ortalaması 3.98 olup, istatistiksel olarak anlamlı değildir denilebilir ($p=0.240$, $p>0.05$). Bu sonuç, hakem olma beklentisinin ortaöğretim, lise ve üniversite mezunu sporcularda eşit miktarda önemli olduğunu göstermektedir.

Öğrenim durumuna göre sporcuların kano/rafting sporundan beklentileri arasında **Madde 8** incelendiğinde ortaöğretim kurumlarından mezun sporcuların verdikleri yanıtların ortalaması 4.67 iken üniversite mezunu sporcuların yanıtlarının ortalaması 4.42 olup, istatistiksel olarak anlamlı değildir denilebilir ($p=0.419$, $p>0.05$). Bu sonuç, beden eğitimi öğretmeni olma beklentisinin ortaöğretim, lise ve üniversite mezunu sporcularda eşit miktarda önemli olduğunu göstermektedir.

Öğrenim durumuna göre sporcuların kano/rafting sporundan beklentileri arasında **Madde 9** incelendiğinde ortaöğretim kurumlarından mezun sporcuların verdikleri yanıtların ortalaması 4.00 iken üniversite mezunu sporcuların yanıtlarının ortalaması 3.82 olup, istatistiksel olarak anlamlı değildir denilebilir ($p=0.436$, $p>0.05$). Bu sonuç, maddi olanaklara kavuşma beklentisinin ortaöğretim, lise ve üniversite mezunu sporcularda eşit miktarda önemli olduğunu göstermektedir.

Öğrenim durumuna göre sporcuların kano/rafting sporundan beklentileri arasında **Madde 10** incelendiğinde ortaöğretim kurumlarından mezun sporcuların verdikleri yanıtların ortalaması 5.00 iken üniversite mezunu sporcuların yanıtlarının ortalaması 4.50 olup, istatistiksel olarak anlamlı değildir denilebilir ($p=0.057$, $p>0.05$). Bu sonuç,

maddi olanaklara kavuşma beklentisinin ortaöğretim, lise ve üniversite mezunu sporcularda eşit miktarda önemli olduğunu göstermektedir.

5. TARTIŞMA

Bu araştırmada ¼lkemizde aktif olarak rafting ve kano sporu ile uğraşan 16-23 yaş ¼mitler kategorisindeki sporcuların bu branşlara başlama sebepleri ve spordan beklentileri değerlendirilmiştir.

Çalışmaya dahil olan sporcuların demografik ¼zelliklerine bakıldığında (Tablo 4.1) % 42.9'¼n¼n kadın, % 57.1'sinin erkek sporcu ve % 4.3'sinin orta ¼ęretim, % 24.3'¼n¼n ise lise ve % 74.1'inin ¼niversite ¼ęrencileri oldukları saptanmıştır.

Elde edilen veriler neticesinde; araştırmamızı oluşturan 3 b¼l¼mde; 1. B¼l¼mde sporcuları rafting ve akarsu kano sporuna teşvik eden unsurlar (Tablo 4.2), 2. B¼l¼mde sporcuların sporla uğraşma nedenleri (Tablo 4.3), 3. B¼l¼mde ise sporcuların rafting ve akarsu sporundan beklentilerine y¼nelik g¼r¼řleri araştırılmıştır (Tablo 4.4).

Çalışmanın birinci b¼l¼m¼n¼ oluşturan sporcuların rafting ve akarsu kano sporuna başlama nedenlerine ilişkin g¼r¼řlerden Madde 1 **“Anne, Baba ve kardeşin spora y¼nelmedeki etkisi”** incelendiğinde ¼alıřmaya katılan sporcuların verdikleri cevapların arasında ¼oęunluęun % 47.1 ile “kesinlikle katılıyorum” se¼eneęini tercih ettikleri g¼r¼lmektedir (Tablo 4.2). Her iki cinsiyetteki sporcular karşılaştırıldığında anne, baba ve kardeşin spora y¼nelmedeki etkisi hem kadın sporcularda hem de erkek sporcularda eşit miktarda ¼nemli olduğunu g¼stermektedir (Tablo 4.6). Orta ¼ęretim, lise ve ¼niversitede okuyan sporcular arasında da anne baba ve kardeşten etkilenme a¼ısından farklılık bulunmamıştır (Tablo 4.12). Bu da anne, baba ve kardeşin spora y¼nelmedeki etkisinin orta ¼ęretim, lise ve ¼niversite mezunu sporcularda eşit miktarda ¼nemli olduğunu g¼stermektedir. Rafting ve akarsu kano sporu ile uğraşan sporcuların yaş ve cinsiyetten bağımsız olarak bu sporlara başlamada anne baba ve kardeşlerinden ¼nemli ¼l¼de etkilendikleri saptanmıştır. Bunun yanında Yıldırım ve Sunay'ın 2009'da

yaptıkları “Tenis sporuna başlama nedenleri ve bu spordan beklentileri” isimli çalışmada da ailenin spora yönelmede etkisi ilk sırada yer almıştır.⁷⁴ Benzer şekilde yapılan diğer çalışmalarda anne baba ve kardeşin spora yönelmedeki etkisinin yüksek etkiye sahip olduğu tespit edilmiştir.^{6,10,30,75,76,77,78,79,80,81,82} Farklı olarak Akandere ve ark., 2011 yılındaki çalışması olan “Erkek Maratoncularda Sosyal Çevre ve Ekonomik Durumun Spora Yönelmeye Etkisi” adlı çalışmalarında ailenin etkisi spora yönlendirmede arka sıralarda gelmektedir. Çoğunluk olarak aile bireyin spora başlamasında önemli etken olarak rol oynamaktadır.⁸³

Sporcuların Madde 2 “**Yaşadığınız çevrenin spora başlamadaki etkisi**” sorusuna verdikleri cevapların arasında çoğunluk % 48.6 “kesinlikle katılıyorum” seçeneğini tercih ettikleri görülmüştür. Araştırmaya dahil olan sporcuların çoğunlukla bu seçenek üzerinde yoğunlaştığı görülmüştür (Tablo 4.2). Sporcuların sorulara vermiş olduğu cevaplara bakıldığında teşvik edici unsur olarak yaşanan çevrenin etkisinin aile yönlendirmesinden daha fazla seçildiği görülmüştür. Yaşanılan çevrenin spora başlamadaki etkisinin yüksek olmasının nedeni olarak yaşanan bölgenin rafting ve akarsu kano sporunu yapmaya oldukça elverişli bir yapıya sahip olup gençleri bu branşlara yönlendirmede etkili olduğu gösterilebilir. Her iki cinsiyetteki sporcular karşılaştırıldığında yaşanan çevrenin spora başlamadaki etkisinin birbirine yakın olduğu görülmektedir (Tablo 4.6). Ortaöğretim, lise ve üniversitede okuyan sporcular arasında da yaşanan çevreden etkilenme açısından farklılık bulunmamıştır (Tablo 4.12). Ölçücü ve ark., 2006 yılında yapmış olduğu “üniversiteler arası tenis müsabakalarına katılan sporcuların tenise başlama nedenleri ve beklentileri” çalışmasında aile yönlendirmesinin spora başlamada yaşanan çevreye göre daha çok etki ettiği sonucuna varılmıştır.⁸¹ Yıldırım ve Sunay ise çalışmalarının neticesinde yaşanan çevrenin spora başlama üzerindeki etkisini erkek ve kadın sporcular arasında

birbirine yakın bulmuştur. Ayrıca lise öğrencilerinin yaşadıkları çevreden daha çok etkilendikleri görülmüştür.⁷⁴

Sporcuların Madde 3 “**Arkadaş ve akran grubunun spora başlamadaki etkisi**” seçeneğine vermiş olduğu yanıtların arasında çoğunluğun % 37.1 ile “katılıyorum” cevabı üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir (Tablo 4.2). Hem kadın hem erkek sporcularda arkadaş ve yaşlıların spora yönelmedeki etkisin eşit miktarda önemli olduğu görülmüştür (Tablo 4.6). Bununla birlikte arkadaş ve akran grubunun spora yönelmedeki etkisinin ortaöğretim, lise ve üniversite mezunu sporcularda eşit miktarda önemli olduğunu göstermektedir (Tablo 4.12). Yıldırım ve Sunay’ın⁷⁴ yapmış olduğu çalışmada ise ilköğretim kurumlarında okuyan ve liseye devam eden sporcular arasında lise öğrencilerinin arkadaş ve yaşlılarından daha çok etkilendikleri saptanmıştır. Yıldız’ın⁷⁸ 2004 yılında yapmış olduğu araştırmada arkadaş çevresinin spora başlamada çok etkili olmadığı ancak yapılan diğer çalışmalarda ise yüksek olduğu belirtilmektedir.^{10,79} Benzer şekilde Ölçücü ve ark., 2006 yılında yapmış olduğu çalışmada “Arkadaş ve aynı yaş grubunun spora yönelmedeki sebebi” aile yönlendirmesinden az “Yaşadığınız çevrenin spora başlamadaki etkisinden” ise çok olduğu sonucuna varılmıştır.⁸¹

Sporcular Madde 4 olan “**Beden eğitimi öğretmenin spora başlamadaki etkisi**”ne % 40 oranla “kesinlikle katılıyorum” cevabı üzerinde yoğunlaşmıştır (Tablo 4.2). Bu sonuçtan rafting sporuna başlamada beden eğitimi öğretmenin rolünün yakın çevre ve ailenin etkisinden az arkadaş ve akran grubundan fazla olduğu görülmektedir. Her iki cinsiyetteki sporcular karşılaştırıldığında beden eğitimcilerin spora yönelmedeki etkisinin aynı derecede olduğu görülmüştür (Tablo 4.6). Öğrenim durumlarına bakıldığında da yine beden eğitimcilerin spora yönelmedeki etkisinin ortaöğretim, lise ve üniversite mezunu sporcularda eşit miktarda önemli olduğunu belirtilmektedir (Tablo

4.12). Farklılık olarak Yıldırım ve Sunay'ın 2009 yılında yapmış olduğu çalışmada beden eğitimi öğretmeninin spora başlamadaki etkisinin erkeklerde daha fazla olduğu, ilköğretim kurumlarında okuyan ve liseye devam eden sporcular arasında lisede okuyan öğrencilerin spora yönelmede beden eğitimi öğretmeninden daha fazla etkilendikleri görülmüştür.⁷⁴ Benzer şekilde Özbek ve Şanlı'nın 2011 yılında yapmış olduğu "Karate branşındaki üst düzey üniversiteli sporcuların bu spora yönelme sebepleri ve beklentileri" çalışmasında "Beden Eğitimi Öğretmeninin spora başlamada etkisi" yok denecek kadar az olarak görülmektedir.⁸⁴ Buna karşın Şimşek'in 2005³⁰ yılında ve Bayraktar ve Sunay'ın⁷⁷ 2007 yılında yaptıkları çalışmalar ile beden eğitimi öğretmeninin spora başlama üzerinde çok fazla rol oynadığı sonucu ortaya çıkmıştır. Bu sonuçlardan yola çıkarak farklı spor branşlarında özellikle takım sporları ve bireysel sporlar arasında bu branşlara yönlendirmede beden eğitimi öğretmenlerinin etkisinin değişiklik gösterdiği görülmüştür.

Sporcuların Madde 5 olan "**Basın yayın organlarının spora başlamadaki etkisi**"ne vermiş olduğu yanıtla % 30 oranında "katılıyorum" seçeneğini desteklemektedir. % 7.1'i "kesinlikle katılmıyorum", % 15.7'si "kesinlikle katılıyorum" seçeneklerini tercih etmişlerdir. Genel ortalama değeri ise 3.23 ile "ne katılıyorum ne katılmıyorum" seçeneğine denk gelmektedir (Tablo 4.2). Her iki cinsiyetteki sporcular karşılaştırıldığında basın yayın organlarının spora başlamadaki etkisinin 3.23 oranla kadın ve erkek sporcuların eşit olarak etkilendiği görülmektedir (Tablo 4.6). Farklı olarak Yıldırım ve Sunay'ın "Türkiye'de performans tenisi yapan sporcuların spora başlama nedenleri ve beklentileri" çalışmasında basının spora başlamada etkisinin az olduğunun, her iki cins karşılaştırıldığında ise erkek sporcularda daha fazla olduğu, ilköğretim kurumlarında okuyan ve liseye devam eden sporcular arasında lisede okuyan öğrencilerin spora yönelmede basın yayın organlarından daha

fazla etkilendikleri görülmektedir.⁷⁴ Benzer şekilde Ekici ve ark., 2011’de yapmış olduğu “Dağcılık sporu ile uğraşan bireylerin bu spora başlama nedenleri ve beklentileri” çalışmasında basın yayın organlarının etkisi her iki cinsiyet dağılımına göre bakıldığında erkek sporcuların bayan sporculara oranla katılıyorum seçeneği üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir.⁷⁶Yapılan diğer çalışmalarda da basın yayın organlarının spor branşlarında spora başlamada etkisinin oldukça az olduğunu göstermektedir.^{81,85,30,77,10}

Sporcuların Madde 6 **“Televizyon kanallarının spora yönelmedeki etkisi”** sorusuna verdikleri cevapların ortalaması en sık olarak % 34.3 ile “katılıyorum” düzeyinde olmuştur (Tablo 4.2). Her iki cins karşılaştırıldığında kadın sporcuların daha fazla etkilendiği görülmektedir (Tablo 4.6). Televizyon kanallarının spora yönelmedeki etkisinin ortaöğretim, lise ve üniversite mezunu sporcularda eşit miktarda önemli olduğunu göstermektedir (Tablo 4.12). Bu durum spora başlamada televizyon kanallarının etkisinin diğer seçeneklere göre daha az olduğu sonucunu ortaya çıkarmaktadır. Çalışmamıza paralel olarak diğer araştırmalarda da benzer sonuçlar elde edilmiştir.^{10,77,84,85}

Sporcuları rafting ve akarsu kano sporuna başlamaya teşvik eden unsurlar arasında çoğunluğun vermiş olduğu cevaplara bakıldığında sonuncu sıralamada Madde 7 **“Okul spor tesisi ile malzemenin spora yönelmedeki etkisi”** sorusuna eşit olarak % 38.6 “Katılıyorum” ile, ve Madde 8 olan **“Yakın çevredeki bir antrenörün spora yönelmedeki etkisi”** ne “Kesinlikle katılıyorum” tercihleri yer almaktadır (Tablo 4.2). Çalışmamıza paralel olarak Bavlı’nın 2009 yılındaki çalışması⁶ ve Özbek ve Şanlı’nın 2011’deki çalışmasıyla⁸⁴ aynı sonuçlar elde edilmiştir.

Bölüm 2: Araştırmanın bu bölümünde sporcuların sporla ilgilenme nedenleri araştırılmıştır.

Ulaşılan sonuçlara göre sporcuların spora başlama sebepleri arasında **“Rafting ve Kano sporunu sevmek”** % 85.7 çoğunluk oranıyla “kesinlikle katılıyorum” seçeneği üzerinde yoğunlaştığı görülmüştür (Tablo 4.3). Bu neden, rafting ve kanocuların spora başlamada en önemli etken olarak görüldüğü tespit edilmiştir. Yapılan diğer çalışmalar da bizim çalışmamızdaki sonuçla paralellik göstermekte ve özellikle doğa sporları gibi farklı spor branşlarıyla ilgilenen sporcuların yapmış oldukları sporları sevmenin etkisin çok fazla olduğu ve severek yaptıkları sporlarda başarının daha fazla olduğu tespit edilmiştir.^{10,30,77,78,80,85,86}

Sporcular, rafting ve kano sporu ile uğraşma nedenleri arasında **“Başarı kazanmaktan zevk duymayı”** % 68.6 ile “kesinlikle katılıyorum” oranıyla **“Rafting ve Kano sporunu sevmek”** nedeninden sonra en önemli etken olarak görmüştür (Tablo 4.3). Bu sonuçlardan sporcuların sporla uğraşma nedenleri arasında **“Başarı kazanmaktan zevk duymanın”** **“Rafting ve Kano sporunu sevmek”** nedeni kadar önemli olduğu görülmektedir. Her iki cinsiyetteki sporcular karşılaştırıldığında başarı kazanmaktan zevk duymanın cinsiyetler arasında benzerlik gösterdiği (Tablo 4.8) ortaöğretim, lise ve üniversite mezunu sporcular arasında ortaöğretim ve lise öğrencisi olan sporcuların daha çok ilgi gösterdiği görülmektedir (Tablo 4.14). Yıldırım ve Sunay’ın⁷⁴, Özbek ve Şanlı’nın⁸⁴, Alibaz, Gündüz ve Şentuna’nın⁸⁰, Simsek’in³⁰, Bayraktar ve Sunay’ın⁷⁷ yaptıkları çalışmaları bizim çalışmamızdaki sonuçla paralellik göstermektedir.

Sporcuların **“Sporun olumlu katkılarından haberdar olmak”** ve **“Arkadaşlarla birlikte bir takım ruhu içinde hareket etmek”** % 61.4 oranıyla aynı derecede öneme sahip olan nedenler olduğu görülmektedir (Tablo 4.3). Bu sonuçlar değerlendirildiğinde

sporun olumlu katkılarından haberdar olmak ve takım ruhunu arkadaşlarla birlikte yaşamak onlarla birlikte hareket edip sosyalleşmek spora başlamada önemli neden olarak görülmektedir. Her iki cinsiyet karşılaştırıldığında benzerlik görüldüğü (Tablo 4.8) ve ortaöğretim, lise ve üniversite mezunu sporcular arasında, üniversite mezunu olan sporcular arasında daha çok öneme sahip olduğu (Tablo 4.14). Salman ve Sunay'ın 2011 yılında yapmış olduğu "Ankara'da 14 16 yaşları arasındaki basketbolcuların basketbol sporuna başlama sebepleri ve beklentileri" çalışmalarında bizim çalışmamızla benzerlik göstermekte ve özellikle arkadaşlarla takım halinde hareket etmek nedeninin önemli nedenler arasında olduğuna vurgu yapmaktadırlar.⁸⁵

Sporcuların "**Kano ve Rafting sporuyla uğraşarak sağlıklı olmak**" seçeneğini % 60 oranıyla "kesinlikle katılıyorum" tercih ederek önemli nedenler arasında gördükleri tespit edilmiştir (Tablo 4.3). Her iki cinsiyet karşılaştırıldığında kano ve rafting yaparak sağlıklı olmak erkek sporcularda kadın sporculardan daha fazla önemli olduğu görülmüştür (Tablo 4.8). Bayraktar ve Sunay'ın çalışmalarına baktığımızda da spor yaparak sağlıklı olmak ve zinde kalmanın sporcular için önemli bir neden olduğu görülmektedir.⁷⁷

Sporcuların "**Spor yaparak boş zamanlarını değerlendirmek**" sorusuna verdikleri cevapların dağılımı ise % 55.7 kesinlikle katılıyorumdur (Tablo 4.3). Bu sonuçlara bakarak sporla uğraşma nedenleri arasında spor yaparak boş zaman değerlendirmenin etkisinin yüksek olduğunu göstermektedir. Yıldırım ve Sunay'ın⁷⁴ 2009 yılındaki çalışması, çalışmamızla benzerlik göstermektedir. Ancak Bayraktar ve Sunay'ın "Türkiye'de elit bayan ve erkek voleybolcuların spora başlama nedenleri ve beklentileri" çalışmasında spor yaparak boş zamanlarını değerlendirmek unsuru III. Lig lehine farklılık göstermektedir.⁷⁷ Benzer şekilde Salman ve Sunay'ın "Ankara'da 14-16 yaş arası basketbolcuların basketbola başlama nedenleri ve beklentileri" çalışmasında

spor yaparak boş zamanları geçirmek 14 yaşındaki sporcuların yararına olduğu görülmektedir.⁸⁵

Sporcuların rafting ve akarsu kano sporu ile uğraşma nedenlerine ilişkin görüşlerinin dağılımına bakıldığında “**Maddi gelir arttırmak**” sorusuna verdikleri cevapların % 42.9 ile “ne katılıyorum ne katılmıyorum” cevabı üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir (Tablo 4.3). Bu sonuçlardan maddi geliri arttırmanın sporcular için belirgin bir etken olmadığı görülmüştür. Yıldırım ve Sunay’ın 2009’da yapmış olduğu “Türkiye’de performans tenisi yapan sporcuların tenise başlama nedenleri ve beklentileri” çalışmasında da maddi gelir arttırmanın sporla ilgilenenlerde öneminin fazla olmadığı saptanmıştır.⁷⁴ Ölçücü ve ark., çalışmasında da benzer sonuçlar elde edilmiştir.⁸¹ Farklı olarak Bayraktar ve Sunay’ın⁷⁷ ve yine Sunay ve Saracaloglu’nun¹⁰ araştırmaları sonucunda maddi gelir yükseltmenin diğer branşlarla ilgilenen sporcular için önemli olduğu görülmektedir. Çıkan sonuçlara göre farklı branşlarda maddi gelir arttırmanın sporla uğraşma nedenleri arasında etkisinin branşlara göre farklılık gösterdiği görülmektedir.

Sporcuların sporla uğraşma nedenleri arasında “**Kolayca arkadaş grubuna katılmak**” ve “**Sporcu olarak arkadaşlarca tanınıp sevilme ve sayılmak**” sorularına verdikleri yanıtların % 41.4 kesinlikle katılıyorum ile aynı oldukları görülmektedir (Tablo 4.3). Her iki cinsiyet karşılaştırıldığında benzerlik görüldüğü (Tablo 4.8) ve ortaöğretim, lise ve üniversite mezunu sporcular arasında da farklılık olmadığı görülmektedir (Tablo 4.14). Yapılan diğer çalışmalarda çalışmamızla benzerlik göstermektedir.^{30,74}

Bölüm 3: Araştırmanın bu bölümünde sporcuların rafting ve akarsu sporundan beklentilerine yönelik görüşleri araştırılmıştır.

Elde edilen veriler göre sporcuların kano ve rafting sporundan **“Sağlıklı olmak ve sağlığı korumak”** beklentisinin % 70 kesinlikle katılıyorum cevabı ile en yüksek öneme sahip olduğu görülmüştür (Tablo 4.4). Her iki cinsiyet karşılaştırıldığında hem kadın hem de erkek sporcularda sağlıklı olmak ve sağlığı korumak benzer şekilde önemlidir (Tablo 4.10). Salman ve Sunay’ın yapmış olduğu “Ankara’da 14-16 yaş arası basketbolcuların basketbola başlama nedenleri ve beklentileri” isimli çalışmalarında sporcuların basketboldan beklentilerine göre **“Milli takıma seçilmek”** maddesinin önemli bir etken olduğu belirlenmiştir.⁸⁵ Yapılan diğer çalışmalar da bizim çalışmamızdaki sonuçla paralellik göstermektedir.^{10,74,77,80,81,87} Çalışmamıza benzer olarak Yıldırım ve Sunay’ın “Türkiye’de performans tenisi yapan sporcuların spora başlama nedenleri ve beklentileri” çalışmasında da sporcular için en yüksek beklenti sağlıklı olmak ve sağlığı korumak seçeneği olduğu görülmüş ancak kadın sporcularda erkek sporculardan daha fazla önemli olduğu tespit edilmiştir. Araştırmalar neticesinde sporcular için spor yapıp daha sağlıklı olmak, dinç kalarak ve sağlıklı bir bedene sahip olmanın farklı spor branşları içinde önemli bir etken olduğu görülmektedir.⁷⁴

Çalışmaya katılan sporcuların kano ve rafting sporundan beklentilerinde ikinci sırada % 65.7 kesinlikle katılıyorum cevabı ile **“Milli takıma seçilmek, Milli olmak”** seçeneği almaktadır (Tablo 4.4). Çalışmamız yapılan diğer çalışmalarla paralellik göstermektedir.^{74,30,10,84,77} Sporcuların büyük çoğunluğu kendi spor branşlarında en üst düzeye gelebilmek milli formayı giyerek milli olmak isteğini sporla uğraşma nedenleri arasında önemli etkiye sahip olduğu görülmektedir.

Kano ve rafting sporu ile uğraşan sporcuların üçüncü derece önem verdikleri faktör ise **“İlerde sporla ilgili üniversiteler düzeyinde eğitim görmek”** olmuştur

(Tablo 4.4). Rafting ve kano sporu ile uğraşanlar için bu spordan beklentilerinin üniversiteler düzeyinde eğitim görmenin önemli olduğu ve sporla birlikte eğitim öğretim hayatlarını devam ettirmek istedikleri görülmektedir. Benzer şekilde Salman ve Sunay'ın 2012' de yaptıkları araştırmada basket sporu ile uğraşan sporcuların önem verdikleri seçenek ilerde sporla ilgili üniversite bazında eğitim görmek olmuştur.⁸⁵ Benzer şekilde Yıldırım ve Sunay'ın çalışmasında da sporla ilgili üniversiteler düzeyinde eğitim görmenin tenis sporcularının spordan beklentisinde önemli yer tutmaktadır.⁷⁴

Sporcuların çoğunluğunun sporla uğraşma nedenlerinde **“İyi bir fiziki görünüme sahip olmak”** seçeneğini % 60 “kesinlikle katılıyorum” olarak tercih ettikleri görülmektedir (Tablo 4.4). Bu dağılıma bakıldığında rafting ve kano sporcuları için sporla uğraşma sebepleri arasında sağlıklı ve iyi bir fiziksel görünüme sahip olmanın oldukça önemli olduğu sonucuna ulaşılmaktadır. Her iki cinsiyetteki sporcular karşılaştırıldığında erkek sporcularda sağlıklı bir fiziksel görünüme sahip olmanın kadın sporculardan öneminin daha fazla olduğu görülmektedir (Tablo 4.10). Özbek ve Şanlı'nın 2011'de yapmış olduğu çalışmasında karate branşından beklentilere bakıldığında ise bayan sporculara göre daha yüksek bulunmuştur.⁸⁴ Yıldırım ve Sunay'ın araştırmasında sağlıklı bir fiziksel görünüme sahip olmanın lise öğrencileri arasında daha fazla öneme sahip olduğu belirtilmiştir.⁷⁴

Rafting ve kano sporu ile uğraşan sporcuların **“Maddi olanaklara sahip olmak”** isteğinin spordan beklentiler arasında önemli yer edindiği görülmektedir (Tablo 4.4). Çalışmamız yapılan diğer çalışmaların sonuçları ile benzerlik göstermektedir.^{74,77,10,86}

Çalışmaya katılan sporcuların çoğunluğu **“Hakem olmak”** seçeneğini % 42.9 katılıyorum cevabı üzerinde yoğunlaşmıştır (Tablo 4.4). Rafting ve kano sporu ile

uğraşan sporcular için hakem olmak isteği spordan beklentiler arasında önemli olduğu görülmektedir. Çalışmamızdan farklı olarak Salman ve Sunay'ın⁸⁵, Sunay ve Sarçoğlu'nun¹⁰, Özbek ve Şanlı'nın⁸⁴ çalışmalarında hakem olmak beklentisine katılımları düşük düzeyde olduğu tespit edilmiştir.

“Beden eğitimi öğretmeni ve Antrenör olmak” beklentisi çalışmaya katılan sporcular arasında % 41.4 katılıyorum oranıyla aynı düzeyde etki ettiği görülmektedir (Tablo 4.4). Bu durum rafting ve kano sporu ile uğraşan sporcuların spordan beklentilerinin beden eğitimi öğretmeni ve antrenör olma isteğinin önemli olduğunu göstermektedir. Şimşek'in³⁰yapmış olduğu çalışmada da beden eğitimi öğretmeni ve antrenör olmak isteği atletizm branşı yapan sporcular için önemli bir beklenti olduğu gözlenirken Yıldırım ve Sunay'ın⁷⁴, Ölçücü ve ark.⁸¹ Bayraktar ve Sunay'ın⁷⁷ çalışmalarında ise önemli bir beklenti olmadığı tespit edilmiştir.

Rafting ve kano sporu ile uğraşan sporcular için spordan beklentinin **“Çevreyle, spor yapan popüler biri olarak ilişkileri sürdürmenin”** önemli olduğu ve çevresinde tanınmış bir sporcu olmayı istedikleri tespit edilmiştir (Tablo 4.4). Yıldırım ve Sunay'ın çalışmasında “Tenis sporu ile uğraşan sporcular için tenis sporundan beklentilerinde” önemli ölçüde etkili olduğu tespit edilmiştir.⁷⁴

6. SONUÇ VE ÖNERİLER

Türkiye’de rafting ve akarsu kano sporcularının spora başlama nedenleri araştırıldığında spora başlamada teşvik edici unsur olarak yakın çevrenin öneminin oldukça fazla olduğu görülmektedir. Bu durum doğa sporları içerisinde Doğu Karadeniz bölgesinde aktif olarak rafting ve kano sporu ile uğraşan sporcuların yaşadığı çevreden oldukça fazla etkilendikleri tespit edilmiştir. Yapılan diğer çalışmalara bakıldığında ise sporla uğraşmada teşvik edici unsur olarak aile daha ön planda gelmektedir.

Bu sonuçtan yola çıkarak rafting ve kano branşının yayılmasını ve gelişmesini sağlamak açısından özellikle ailelerin bilinçlendirilmesi önemli etken olarak görülmektedir. Bununla birlikte aileleri yönlendirme açısından; rol model olarak daha önce bu branşlarda başarılı olmuş ve tanınan sporcularla, aileler ve rafting ve kano sporuna başlayacak sporcuları bir araya getirmek.

Çalışmamız sonucunda arkadaş ve akran grubunun yakın çevreden sonra önemli etken olduğu görülmektedir. Yapılan diğer çalışmalarda ise arkadaş ve akran grubunun etkisinin çok olmadığı görülmektedir.

Araştırma sonucunda diğer branşlara oranla rafting ve kano branşında beden eğitimi öğretmenin spora başlamada etkisinin fazla olduğu görülmektedir. Bununla birlikte rafting ve kano sporunda basın yayın organlarının ve televizyon kanallarının spora yönlendirmede etkisinin fazla olduğu sonucu ortaya çıkarken diğer branşlarda bu etkinin az olduğu görülmektedir.

Sporcuların sporla uğraşma nedenleri arasında rafting ve kano sporunu sevmenin diğer çalışmalarda da benzerlik gösterdiği şekilde önemli olduğu görülmektedir. Maddi gelir arttırmanın ise sporla uğraşma nedenleri arasında çok etkili olmadığı ancak farklı spor branşları için bu durumun farklılık gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır.

Diğer çalışmalara oranla sağlıklı olmak ve sağlığı korumak sporcuların spordan beklentileri arasında milli olmak seçeneğinden önde geldiği görülmektedir.

Sporcuların rafting ve kano sporu yaparak sağlıklarını korumak istemeleri çok fazla etken olmaktadır. Özellikle erkek sporcularda bayan sporculara oranla daha fazla etkili olduğu görülmektedir. Ayrıca başarı kazanma isteği ve başarıdan zevk duyma sporu yapmada çok önemli etkindir.

Sporcular rafting ve kano yaparak iyi bir fiziki görünüme sahip olmak istemektedir. Bu durumun erkek sporcularda bayan sporculara göre daha fazla etkili olduğu görülmektedir.

Rafting ve kano sporu için hakem olmak önemli bir beklenti iken diğer spor branşlarında bu durum farklılık göstermektedir. Aynı şekilde beden eğitimi öğretmeni ve antrenör olma isteği diğer spor branşlarında yüksek bir beklenti olmazken rafting ve kano sporu yapan sporcular için önemli bir beklenti olduğu görülmektedir.

Sonuçlara Göre Aşağıdaki Öneriler Geliştirilmiştir;

Öncelikle doğa sporu olarak bilinen rafting ve akarsu kano sporlarını tanıtımda Doğu Karadeniz bölgesi dışında da çalışmalar yapılmalı çeşitli organizasyon ve müsabakalarla bu branşlar gençlere tanıtılmalıdır.

Okullarda bu branşların tanıtılması amacıyla doğa sporlarına yer verilmeli ve beden eğitimi öğretmenleri de başta olmak üzere bu branşlara ilgisi olan öğrencileri spor kulüplerine yönlendirmelidir.

Rafting ve kano sporunu taşıdığı riskler bazında değerlendirip tehlikeli gören aileler için bu sporun özelliklerini içeren bilgilendirme seminerleri yapılmalıdır. Düzenlenen yarışlara ailelerinde katılımı sağlayarak yarışlar süresince birebir gözlem yaparak bu branşlar hakkındaki önyargıları giderilmelidir.

Basın yayın organlarının ve televizyon kanallarının bu sporları tanıtma yeri oldukça fazla olduğu için rafting ve kano sporunu tanıtan ilgi çekici programlara yer verilmeli.

Sonuç olarak aktif olarak rafting ve kano sporu ile uğraşan sporcuların bu branşlara başlama nedenleri ve beklentileri doğrultusunda yapmış olduğumuz çalışmada spora başlamada önemli unsur olarak yakın çevre, aile ve beden eğitimi öğretmenlerinin etkisinin fazla olduğu tespit edilmiştir. Spora yönelmede ki en önemli unsur olarak ise rafting ve kano sporunu sevmek, milli olmak ve üniversiteler bazında eğitim görmenin önemli etken olduğu görülmektedir.

Sporcuların herhangi bir maddi beklenti içine girmeden rafting ve kano sporunu özellikle sağlıklı olmak ve sağlıklarını korumak, iyi bir fiziki görünüme sahip olup sporla birlikte eğitimlerini devam ettirme isteklerinin önemli olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Her ne kadar rafting ve kano sporu doğa sporları içinde tehlikeli görünse de yeterli eğitim ve gerekli önlemler alındığı takdirde özellikle genç yaşta bu spora yönelmenin gençleri olumsuz etkileyecek faktörlerin dışında tutmaya katkı sağladığı savunulabilir. Doğada olan doğayla iç içe yaşanan bu spor branşları gençler için hem güzel bir aktivite hem de geleceklerine yön veren spor branşları olarak değerlendirilebilir.

KAYNAKLAR

1. Erkal M. *Sosyolojik Açıdan Spor*, İstanbul, Filiz Kitabevi, 1982.
2. Bayraktar B, Sunay H. “Elit Bayan ve Erkek Voleybolcuların Voleybol Sporuna Yönelmelerine Neden Olan Unsurlar ile Beklentileri” 8. *Uluslararası spor bilimleri kongresi kitapçığı* s.78, Antalya, 17-24 Kasım 2004.
3. Sunay H. “Türkiye’de Sporun Yaygınlaştırılması Kapsamında Çağdaş Spor Yöneticilerinin Rolü ve Önemi”, 7. *Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi Kitapçığı*, Antalya, 2002.
4. Sporbilim. Spor Kültürüne Genel Bakış. <http://www.sporbilim.com/sayfa.asp?mdl=haber¶m=105>. 15 Temmuz 2016.
5. Yetim A.A. *Sosyoloji ve Spor*, İstanbul, Morpa Kültür Yayınları, 2006.
6. Bavlı Ö. Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu Öğrencilerinin Spora Başlama Bölümü Seçme Nedenleri ve Geleceğe Yönelik Beklentilerinin İncelenmesi. *Niğde Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 2009, 3: 3.
7. Okuyucu C, Ramazanoğlu F, Tel M. Çevresel Faktörlerdeki Değişimin Serbest Zaman Faaliyetlerine Etkileri, *Doğu Anadolu Bölgesi Araştırmaları*, 2006.
8. Gürkan B. “Doğa ve Spor”, II. *Doğa Sporları ve Bilim Sempozyum Kitapçığı*, Ankara, 22-24 Kasım 2002.
9. Kılıcıgil E. *Sosyal Çevre-Spor İlişkileri*, Ankara, Bağırhan Yayın Evi, 1998.
10. Sunay H, Saraçaloğlu S. Türk Sporcusunun Spordan Beklentileri İle Spora Yönelen Unsurlar. *Ankara Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 2003: 43.

11. Güven Ö. Spor Anlayışımız ve Sporun Sosyo-Psikolojik İşlevi. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1992: 8.
12. Fişek K. Devlet Politikası ve Toplumsal Yapıyla İlişkileri Açısından Spor Yönetimi, *AÜ Siyasal Bilgiler Fakültesi Yayınları*, 1980, 8: 350.
13. Fişek K. *Sporun Anatomisi*, İstanbul, YGS Yayınları, 2003.
14. Özbaydar S. *İnsan Davranışının Sınırları ve Spor Psikolojisi*, Ankara, Altın Kitaplar Yayınevi, 1983: 31.
15. Erdemli A. Hümanizma Olarak Spor, *Spor Bilimleri I. Ulusal Sempozyum Bildirileri*, Ankara, 15-16 Mart 1990: 12.
16. George H. Sport and The Social Science Annals, *Aapss Vol. 445*, 1979: 9.
17. *Morpa Ansiklopedisi*, Cilt 4. İstanbul, Kültür Yayınları, 1996: 216.
18. Fişek K. *Yüz Soruda Türkiye Spor Tarihi*, İstanbul, Gerçek Yayınevi, 1985: 7-8.
19. Keten M. *Türkiye'de Spor*, Ankara, Ayyıldız Matbaası, 1974.
20. Aracı, H. *Okullarda Beden Eğitimi*, Ankara, Nobel Yayın Dağıtım, 2001: 26-32.
21. Atlı M. *Beden Eğitimi ve Spor Teksiri*, Van, Çoğaltılmış Ders Notları, 1986.
22. Voight D. *Spor Sosyolojisi* (Çev. A. Atalay), İstanbul, Alkım Yayınevi, 1998: 90- 126.
23. Ataman A. *Antropometri*, Ankara, Resimli Posta Matbaası, 1974.
24. Göral M. *Beden Eğitimi ve Spor Bilimlerine Giriş*, Isparta, Tuğra Ofset, 2001.
25. Ersoy A, Kalkavan A, Kalfa M, Özdilek Ç, Demirel M, Bişgin Ş, Eynur, B. *Üniversiteler Arası Türkiye Şampiyonasına Katılan Sporcuların Kendi*

- Üniversitelerinden Beklentileri, *Muğla Üniversitesi 9.Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi Bildiri Kitabı*, Muğla, 03-05 Kasım 2006.
26. Öztürk F. *Toplumsal Boyutlarıyla Spor*, Ankara, Bağırhan Yayınevi, 1998: 51-113.
27. Çetin H.N. Türkiye’de Sporun Yaygınlaştırılması. Sosyal Bilimler Enstitüsü. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi, 1986.
28. Karaküçük S, Yetim, A. Sporcuların Spor Yapma Amaçları ve Spora Yönlendirilmelerinde Etkin Olan Faktörler üzerine Bir Araştırma. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*. 1997, 1: 71- 92.
29. Sporculuk Özellikleri. <http://sportistan.com/sporcu-kimdir-nasil-performans-sporcusu-olunur>. 6 Şubat 2017.
30. Şimşek D. Orta Öğretimde Atletizm Yapan Sporcu Öğrencilerin Atletizm Branşına Yönelme Nedenleri ve Beklentileri. Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi, 2005.
31. Başer E. *Uygulamalı Spor Psikolojisi*. M.E.G.S.B. Yayınları. Ankara 1986: 123.
32. Uslu S. Ortaöğretim Sporcu Öğrencilerinin Problemleri, Spordan ve Beden Eğitimi Dersinden Beklentilerinin İncelenmesi ve Karşılaştırılması: (Zonguldak İl Örneği). Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı. Yüksek Lisans, Ankara: Gazi Üniversitesi, 2005.
33. Priest S. Gass A.M. *Effective Leadership in Adventure Programming*, Champaign, Human Kinetics, 1997.

34. Bostsford J. We Must Empower Our Leaders To Make A Difference, *Aorn Journal*, 1997, 66: 213-214.
35. Uluocak U, Köksal A. Dağcılık Tarihinde Etik Tartışmalar. *I. Doğa Sporları ve Bilim Sempozyumu. Bildiriler Kitabı*, Ankara, 23-24 Kasım 1998.
36. Clarke KS. *Safety in the Outdoor Environment*, Fourth Edition, Dougherty, N., J. (Ed) Human Kinetics, Champaign, 1998.
37. Türkiye Dağcılık Federasyonu. 40. Yılında Dağcılık, 2006.
38. Demirhan G. Sporda Becerileri Öğreniminde Merkezli Yönetimi Erişi ve Kalıcılığa Etkisi. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Programları ve Öğretim Bilim Dalı Doktora Tezi, Ankara: Hacettepe Üniversitesi 1995.
39. Koçak F, Balcı V. Doğada Yapılan Sportif Etkinliklerde Çevresel Sürdürülebilirlik. *Ankara Üniversitesi Çevre Bilimleri Dergisi*, 2010, 2: 213-222.
40. Mengütay S. Boş Zamanları Değerlendirme Paneli, *I. Gençlik Boş Zaman ve Doğa Sporları Sempozyumu Bildiri Kitabı*, Ankara, 2003: 246-272.
41. Demirhan G. Boş Zamanları Değerlendirme Panel, *I. Gençlik Boş Zaman ve Doğa Sporları Sempozyumu Bildiri Kitabı*, Ankara, 2003: 246-272.
42. *Morpa Spor Ansiklopedisi*, Cilt 3. İstanbul, Asır Matbaası, 2005.
43. Schwark C. *Fit Mit Der Aquanudel*. Aachen: Meyer & Meyer Verlag, 2006.
44. Pigram JJ. Jenkins JM. *Outdoor Recreation Management*. New York, Routledge, 1999.
45. Jennings G. *Water-Based Tourism, Sport Leisure, and Recreation Experiences*, New York, Elsevier, 2007.
46. Özdemir N. Osmanlı Tüketim Kültürü, Eğlence ve Yazılı Medya İlişkisi, *Milli Folklor Dergisi*, 2007, 19: 12-22.

47. Atalay A. Osmanlı ve Genç Türkiye Cumhuriyeti Döneminde Sporda Batılılaşma Hareketleri, *Spor Yönetimi ve Bilgi Teknolojileri Dergisi*, 2007, 2: 30-35.
48. Türkiye Yelken Federasyonu Resmi İnternet Sitesi, <http://tyf.org.tr/Content/2/tarihce>. 16 Şubat 2017.
49. Özmaden M. TİCİ Dönemi Sporla İlgili Gelişmeler ve Dönemin Spor Anlayışı, *Atatürk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 2006, 8: 11-25.
50. Türkiye Yelken Federasyonu. Türkiye Yelken Federasyonu Amaç ve Tarihçesi. <http://www.tyf.org.tr/sayfalar/tarihce>. 9 Mayıs 2017.
51. Hazar A. *Rekreasyon ve Animasyon*, 2. Baskı, Ankara, Detay Yayıncılık, 2001.
52. T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı. Akarsu Turizmi. <http://www.kultur.gov.tr/TR/belge/1-43111/akarsu-turizmi.html>. 16 Şubat 2017.
53. Sarı İ. *Rafting Temel Bilgiler*, Rize, STS Yayınları, 2015: 12-13.
54. Johnson J. *Whitewater Rafting Manual: Tactics and Techniques for Great River Adventures*, Mechanicsburg, Stackpole Books, 1999.
55. Eco Rafting Nehirlerin Sınıflandırılması, <http://www.ecoraft.com/?ac=2&slt=8&slr=1&lpt=2&query=Rafting&afdToken> 23 Şubat 2017.
56. Tunç A, Saç F. *Genel Turizm Gelişimi-Geleceği*, Ankara, Detay Yayıncılık 1998: 34-35.
57. Uğurlu A. Rekreasyonel Amaçlı Doğa Sporlarının Turizmde Kullanılması Antalya Köprülü Kanyon Rafting Uygulaması. Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, Antalya: Akdeniz Üniversitesi, 2005.

58. International Rafting Federation (IRF). EC 2017-Only Use One Team Name Throughout The Whole Season. <http://www.internationalrafting.com/?s=Contest+categories>. 23 Şubat 2017.
59. Küçüktopuzlu F. Turizm ile Rekreasyon Faaliyetleri Arasındaki İlişkiler ve Doğa Sporlarının Turizmde Kullanılması, Antalya Köprülü Kanyon Rafting Uygulaması, *I. Gençlik Boş Zaman ve Doğa Sporları Sempozyumu Bildiriler Kitabı*, Türk Hava Kurumu Basım Evi İşletmeciliği, Ankara, 2003.
60. Gelişmekte Olan Spor Branşları Federasyonu. Rafting. <http://gosbf.gov.tr/Sayfalar/2366/2320/Rafting.aspx>. 23 Şubat 2017.
61. Akpınar E, Bulut Y. Ülkemizde Alternatif Turizm Bir Dalı Olan Ekoturizm Çeşitlerinin Bölgelere Göre Dağılımı ve Uygulama Alanları, *III. Ulusal Karadeniz Ormanlık Kongre Bildiri Kitabı*, 20-22 Mayıs 2010, 4: 1575-1594.
62. Erdoğan N. *Çevre ve (Eko)Turizm*, Ankara, Erk Yayını, 2003: 150.
63. Barhal Resmi internet Sitesi. <http://www.artvin.gov.tr/?page=icerik&file=mdetay&s=2&ms=11&id=64>. 17 Mayıs 2016.
64. Yücel C. Türkiye’de Rafting Akıntıya Kürek Çekiyor. www.tursab.org.tr/dosya/1013/06eyraft210131553015.pdf *TÜRSAB Dergisi*, 22 Şubat 2012.
65. Özeseñ UE. Determination of the Factors that Motivating the Outdoor & Recreational Sports Consumer in the Case of Daily Rafting Trip on Melen River, Ortadoęu Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 2007.
66. Kanoing (Kano) Nedir? Kano Sporü. <https://www.msxlabs.org/forum/spor/9036-kanoing-kano-nedir-kano-sporu.htm>. 17 Mayıs 2016.
67. Kano Sporü Nedir Nasıl Yapılır Teknikleri ve Kuralları Hakkında Bilgi.

- <http://fullbilgi.com/genel/kano-sporu-nedir-nasil-yapilir-teknikleri-ve-kurallari-hakkinda-bilgi>. 18 Ocak 2017.
68. Türkiye Kano Federasyonu Resmi İnternet Sitesi. <http://www.turkaf.org.tr/Uploads/files/Sonuclar/icf-kayakyarismakurallari2015.pdf>. 20 Nisan 2017.
69. Kano Nedir-Kano Sporunda Hakkında Bilgiler. <http://www.artvinliyiz.net/threads/5201>. 17 Mayıs 2016.
70. Kano Sporunda Hakkında Bilgi. <https://www.msxlab.org/forum/spor/9036-kanoing-kano-nedir-kano-sporu.html#ixzz4XwAYicEy>. 17 Mayıs 2016
71. Uluslararası Kano Federasyonu Resmi İnternet Sitesi. <http://www.canoeicf.com/icf/Aboutoursport.html> 18 Ocak 2017
72. Kano ve Ülkemizdeki Gelişimi. <http://forum.bedenegitimi.gen.tr/kano-tarihcesi-dunyada-ve-turkiye-039-de-kano399.html?s=17a2e0b070b8cf85782ee71880e6e401&> 17 Mayıs 2016.
73. Türkiye Kano Federasyonu 2013-2014 Faaliyet Raporu. <http://docplayer.biz.tr/14758024>. 18 Ocak 2017.
74. Yıldırım Y, Sunay H. Türkiye’de Performans Tenisi Yapan Sporcuların Tenise Başlama Nedenleri ve Beklentileri, *Sportmetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 2009, 1: 7.
75. Ölçücü B, Özen Ş, Altinkök M. Spor Eğitiminde Tokat İlinde Voleybol Takımlarında Oynayan Voleybolcuların Voleybola Başlama Nedenleri ve Beklentileri, *Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2014.
76. Ekici S, Çolkoğlu T. Bayraktar, A., Dağcılık Sporuyla Uğraşan Bireylerin Bu Spora Yönelme Nedenleri Üzerine Bir Araştırma, *Niğde Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 2011, 5.

77. Bayraktar B, Sunay H. Türkiye’de Elit Bayan ve Erkek Voleybolcuların Spora Başlamasına Etki Eden Unsurlar ve Spordan Beklentileri. *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 2007, 2: 63-72.
78. Yıldız GH. Ortaöğretim Kurumları Spor Alanında Okuyan Öğrencilerin Spora Başlama ve Alanı Seçme Nedenleri ve Beklentileri. Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi, 2006.
79. Öztürk T. Tenise Yeni Başlayan 6-12 Yaş Arası Sporcuların Tenisi Seçme Nedenleri ve Sosyoekonomik Düzeyleri, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Antrenörlük Anabilim Dalı. Lisans Bitirme Tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi, 2004.
80. Alibaz A, Gündüz N, Şentuna M. Türkiye’de Üst Düzey Taekwondo, Karete ve Kick-Boks Sporcularının Bu Spor Branşına Yönelmelerine Teşvik Eden Unsurlar, Yapma Nedenleri ve Geleceğe Yönelik Beklentileri. *Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, Ankara: Ankara Üniversitesi, 2006: 91.
81. Ölçücü B, Erdil G, Bostancı Ö, Canikli A, Aybek A. Üniversiteler Arası Tenis Müsabakalarına Katılan Sporcuların Tenise Başlama Nedenleri ve Beklentileri. *Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi* 2012, 3:2-5.
82. Göksel AG, Zorba E. Türkiye’deki Plaj Hentbolu Sporcularının Spora Başlamasına Etki Eden Unsurlar ve Spordan Gelecek Beklentileri. *Journal of Human Sciences*, 2016, 2: 13.
83. Akandere M, Akdoğan Z, Baştuğ G. Erkek Maratoncularda Sosyal Çevre ve Ekonomik Durumun Spora Yönelmeye Etkisi. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 2009, 22.

- 84.** Özbek O, Şanlı E. Karate Branşındaki Üniversite Elit Sporcularının Bu Branşa Yönelme Nedenleri ve Beklentileri, *Niğde Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 2011, 5: 3.
- 85.** Salman Ö, Sunay H. Ankara’da 14-16 Yaş Arası Basketbolcuların Basketbola Başlama Nedenleri ve Beklentileri, *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 2012, 25-34.
- 86.** Altunok S. Sporcuların Raket Sporlarını Seçmelerinde Etkili Olan Faktörler. Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Lisans Tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi, 2004.
- 87.** Özdiñç Ö. Çukurova Üniversitesi Öğrencilerinin Sporun ve Spora Katılımın Sosyalleşmeyle İlişkisi Üzerine Görüşleri, *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 2005, 3: 77-84.

EKLER

SPORCU ARAŞTIRMASI

Sevgili Sporcu, bu çalışma rafting ve akarsu kano slalom sporcularının spora başlama nedenleri ve beklentilerinin belirlenmesi ve bunları ortaya koymak amacıyla yapılmaktadır. Verdiğiniz bilgiler tamamen bilimsel amaçlar için kullanılacak olup, elde edilen bilgilerin geçerliliği sorulara vereceğiniz cevapların gerçek durumu yansıtmasıyla mümkün olabilecektir. Çalışmaya sağladığımız katkı ve bize ayırdığınız zaman için çok teşekkür ederiz. Saygılarımla... **Nurcan Emniyet**

- 1-Cinsiyetiniz?** a) Kadın b) Erkek
- 2-Medeni Durumunuz?** a) Evli b) Bekâr c) Boşanmış
- 3-Yaşınız?** a) 18–22 b) 23-27 c) 28–32 d) 33 ve üzeri
- 4-Eğitim Durumunuz?** a) İlkokul Mezunu b)Ortaokul Mezunu c)Lise Mezunu d) Üniversite e) Lisansüstü
- 5. Branşınız** a) Kano b) Rafting

- 6- Ne kadar süredir lisanslı olarak spor yapıyorsunuz?**
a) 0-2 yıl b) 3-6 yıl c)7-10 yıl d) 11-14 yıl e) 15 yıl ve üstü

- 7-Branşınızda milli sporcu oldunuz mu?** a) Evet b) Hayır

	KATILMA(KABUL) DERECEŚİ				
	KESİNLİKLE KATILMIYORUM	KATILMIYORUM	Ne katılıyorum ne katılmıyorum	KATILYORUM	KESİNLİKLE KATILYORUM
KANO VE RAFTİNG SPORUNA TEŞVİK EDEN UNSURLAR					
1. Anne, baba ve kardeşin spora yönelmedeki etkisi.	☐	☐	☐	☐	☐
2. Yaşadığımız çevrenin spora yönelmedeki etkisi.	☐	☐	☐	☐	☐
3. Arkadaş ve akran grubunun spora yönelmedeki etkisi.	☐	☐	☐	☐	☐
4. Beden eğitimi öğretmeninin spora yönelmedeki etkisi.	☐	☐	☐	☐	☐
5. Basın-Yayın organlarının spora yönelmedeki etkisi.	☐	☐	☐	☐	☐
6. Televizyon kanallarının spora yönelmedeki etkisi.	☐	☐	☐	☐	☐
7. Okul spor tesisi ile malzemenin spora yönelmedeki etkisi	☐	☐	☐	☐	☐
8. Yakın çevredeki bir antrenörün spora yönelmedeki etkisi.	☐	☐	☐	☐	☐

SPORLA UĞRAŞMA NEDENLERİ	☐	☐	☐	☐	☐
1. Maddi geliri arttırmak.	☐	☐	☐	☐	☐
2. Kano/Rafting sporunu sevmek.	☐	☐	☐	☐	☐
3. Sporun olumlu katkılarından haberdar olmak.	☐	☐	☐	☐	☐
4. Kolayca bir arkadaş grubuna katılmak.	☐	☐	☐	☐	☐
5. Spor yaparak boş zamanlarını değerlendirmek.	☐	☐	☐	☐	☐
6.Kano/Rafting sporuyla uğraşarak sağlıklı olmak.	☐	☐	☐	☐	☐
7. Sporcu olarak arkadaşlarca tanınıp sevilme ve sayılmak.	☐	☐	☐	☐	☐
8. Başarı kazanmaktan zevk almak.	☐	☐	☐	☐	☐
9. Arkadaşlarla birlikte bir takım ruhu içinde hareket etmek.	☐	☐	☐	☐	☐
SPORDAN BEKLENTİLER	☐	☐	☐	☐	☐
1. Sağlıklı olmak ve sağlığını korumak.	☐	☐	☐	☐	☐
2. İyi bir fiziki görünüme sahip olmak.	☐	☐	☐	☐	☐
3. Çevresiyle, spor yapan popüler biri olarak ilişkilerini sürdürmek.	☐	☐	☐	☐	☐
4. İyi bir sporcu olmak ve hayatını spordan kazanmak.	☐	☐	☐	☐	☐
5. İlerde sporla ilgili üniversiteler düzeyde eğitim görmek.	☐	☐	☐	☐	☐
6. Antrenör olmak.	☐	☐	☐	☐	☐
7. Hakem olmak.	☐	☐	☐	☐	☐
8. Beden Eğitimi öğretmeni olmak.	☐	☐	☐	☐	☐
9. Maddi olanaklara kavuşmak.	☐	☐	☐	☐	☐
10. Milli Takıma seçilmek, milli olmak.	☐	☐	☐	☐	☐

EK-1. ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler
<p>Adı Soyadı: Nurcan EMNİYET Doğum tarihi: 13.08.1985 Doğum yeri: Of Medeni hali: Evli, 1 Çocuk Uyruğu: T.C. Adres: Atatürk Üniversitesi Spor Bilimler Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı Tel: Metin girmek için burayı tıklatın. Faks: Metin girmek için burayı tıklatın. E-mail: nurcangur85@hotmail.com</p>
Eğitim
<p>Lise: Rize Anadolu Lisesi Lisans: Dumlupınar Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Yüksek lisans: Atatürk Üniversitesi Spor Bilimler Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı Doktora: Metin girmek için burayı tıklatın. Metin girmek için burayı tıklatın.</p>
Yabancı Dil Bilgisi
<p>İngilizce: Orta Derece Almanca: Rusça:</p>
Üye Olunan Mesleki Kuruluşlar
.....
İlgi Alanları ve Hobiler
Doğa Sporları, Yüzme, Voleybol, Aletli Pilates,

SPOR BİLİMLERİ FAKÜLTESİ ALT ETİK KURUL KARARI

Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı Yüksek Lisans öğrencisi Nurcan EMNİYET'in "Türkiye'de Rafting ve Akarsu Kano Slalom Sporcularının Spora Başlama Nedenleri ve Beklentilerinin Belirlenmesi" başlıklı yüksek lisans tez çalışması görüşüldü.

İlgilinin Yüksek Lisans tez çalışması alt etik kurulda onaylanarak mevcudun oybirliği ile karar verildi. 14.06.2016

ADI SOYADI	GÖREVİ	İMZA
Doç. Dr. Murat KALDIRIMCI	Spor Bilimleri Fakültesi Etik Alt Kurul Başkanı	
Doç. Dr. İlhan ŞEN	Spor Bilimleri Fakültesi Etik Alt Kurul Başkan Yardımcısı	
Yrd.Doç. Dr. Orcan MIZRAK	Spor Bilimleri Fakültesi Etik Alt Kurul Üyesi	
Yrd. Doç. Dr. Ahmet ŞİRİNKAN	Spor Bilimleri Fakültesi Etik Alt Kurul Üyesi	
Yrd. Doç. Dr. Yunus ÖZTAŞYONAR	Spor Bilimleri Fakültesi Etik Alt Kurul Üyesi	